Kecskeméti közéleti lap
Köztér
Tizenhat!
Ára: 28 Ft
II. évfolyam 5. szám 1999. május

Lelkünk rajta!

Piros pünkösd napján mindenek újulnak, / a kertek, a mezők virágba borulnak. Így kezdődik az a gyermekdal, amit félszáz esztendeje minden falusi gyerek ismert, pedig a Kodály-féle zenei nevelés (papíron) még nem kezdődött az óvodában. Sejtettek viszont valami mást az emberek, ösztönösen érezték, hogy a természet részei vagyunk mindannyian, s illik köszönteni a nagy megújulást, amúgy pogány módra, ahogy évezredek óta minden kultúrában örvendezett az ember az új kikeletnek.

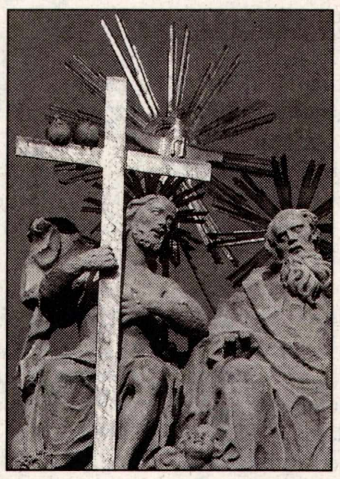

A pünkösdi király választás, az ünneppel kapcsolatos népszokások kihaltak, eljárt felettük az idő. Majd hagyományőrzők feleleventik egyszer, de sohasem lesz már természetes szükséglet a falu közösségének szívbőlfakadó közös ünneplés, legfeljebb jólsikerült előadás.

Nehéz mit kezdeni a pünkösddel, noha most már munkaszüneti nappá emelve akár valódi ünneppé is válhatna. A szekularizált világban, ahol az emberek nagy többsége bevallása szerint hisz Istenben, de jóval kevesebben vannak azok, akik rendszeresen részt vesznek egyházuk szertartásain, tudatosan élik hitüket, kevesen tudnak mit kezdeni a Szentlélek eljövetelének ünnepével. A történet végül is kerek. Jézus meghalt, föltámadt, megjelent a mester nélkül maradt tanítványoknak, s mielőtt fölmenet a mennybe, megígérte, hogy elküldi nekik a Vigasztalót, a Szent Lelket. S a félelemtől reszkető, bezárkózott férfiakhoz pünkösd napján lángnyelvek képében, szélzúgás kíséretében eljön a Vigasztalás lelke, mely eltöltvén őket nekibátorodnak, különféle nyelveken kezdik hirdetni Krisztust. Olyannyira nagy ez a változás, hogy még a Biblia egy félmondata is a kétkedésnek ad hangot a következőképp: "némelyek szerint édes bortól részegedtek meg".

A lélek erejéről azonban a tudományos alapon gondolkodó embernek is újszerűen kell véleményt alkotnia. Elég, ha csak arra gondolunk, hogy az embert ma már az orvostudomány sem kezelheti fizikális mivoltában, hanem csak a test és lélek egységében. (Csak mosolyoghatunk a latin mondás "ép testben ép lélek" többezeréves igazságán, hiába, na, a XX. század emberének ezt is fel kellett fedeznie.)

Törődjünk többet a lelkünkkel! Akár ezt a jelszót is kiadhatnánk magunknak, akik szüntelenül azon kesergünk, hogy ezeregyféle okból nem érezzük jól magunkat a bőrünkben. Talán éppen azért nem, mert a boldogságot szüntelenül a külvilágban keressük, holott csak a lelkünkben fedezhetjük föl.

Pünkösd napján fölzeng a himnusz: Veni Sancte Spiritus! Jöjj Szentlélek!

Jöjjön a Lélek, a vigasztaló, a megvilágosító. Azt nem reméljük, hogy minden népnek a nyelvén meg tudjuk majd értetni magunkat, mint Jézus tanítványai, de legalább magyarról magyarra ne kellene már tolmácsot fogadnunk! Amen.

Nagy Mária

Pedagógusnapi előzetes

Mintegy száztíz kecskeméti pedagógus volt hivatalos a minap a Városháza dísztermébe. Többségük igazi pedagógusnap előtti meglepetésként a helyszínen értesült róla, hogy munkájuk elismeréseként hívta meg őket dr. Sárközy István alpolgármester.

- Hivatalba lépésemkor ígéretet tettem, hogy a város pedagógusainak nagyobb megbecsüléséért mindent megteszek - mondta a Köztér kérdésére az alpolgármester. Most első jelentősebb lépésként - részben pótlandó a hat-hét éve megszűnt tanári jutalmazást — száztíz meghatározó pedagógus személyiség és igazgató részesült tíz hónapi időtartamú rendkívüli béremelésben. Ez közel kilencmillió forint (plusz közterhei) jutalmat jelent. Örömteli volt a névsor, amelyen — a tehetséggondozásban élenjáró, a szülők, diákok, kollégák által is elismert, és az igazgatók által javasolt kolléga neve szerepelt, közülük senkit nem tudok külön kiemelni. Jó volt látni, hogy nemcsak a pénznek örültek. A következő évekre tervezzük a jutalmazásnak ezt a formáját folytatni.

Az ünnepségen Kormányosné Makai Eszter (Vásárhelyi Ált. Isk.) Szigeti Lajosné (M. Bodon Pál Zeneiskola) Pőcze Lajosné (Damjanich Ált. Isk.)

Az Európai Nemzeti Parkok Napján

A Kiskunsági Nemzeti Park május 25-én és 29-én nyílt napot szervez. Kedden 10-órától diafilm vetítés, majd a készülő Természet Házát ismerhetik meg az érdeklődők. Három órakor kezdődik a „természetvédelmi törvény a gyakorlatban és a természetkímélő gazdálkodási lehetőségek" témájú fórum. Május 29-én játszóház, madárgyűrűzési bemutató, biotermék kóstoló, bemutató és vásár lesz. Ingyenes kirándulások szakvezetővel az Izsáki Kolon tóhoz. Az autóbusz 9 órakor indul a székház elől.

Két ballagás - egy érettségi

Kecskemét tizenkét önkormányzati, három egyházi középfokú intézményében és az ÁFEOSZ középiskolában közel 1400 végzős diák érettségizik idén. A korábbi évekhez hasonlóan kb. 60%-uk tanul tovább valamilyen felsőoktatási intézményben.

A kertészeti főiskolások bolondballagása a Főtéren

A Németh László Gimnáziumban Szűcs Jánosné osztályfőnök az ifjúsági 12/a. osztályt búcsúztatta. Kis Péter és Máté László végzősökkel az élen

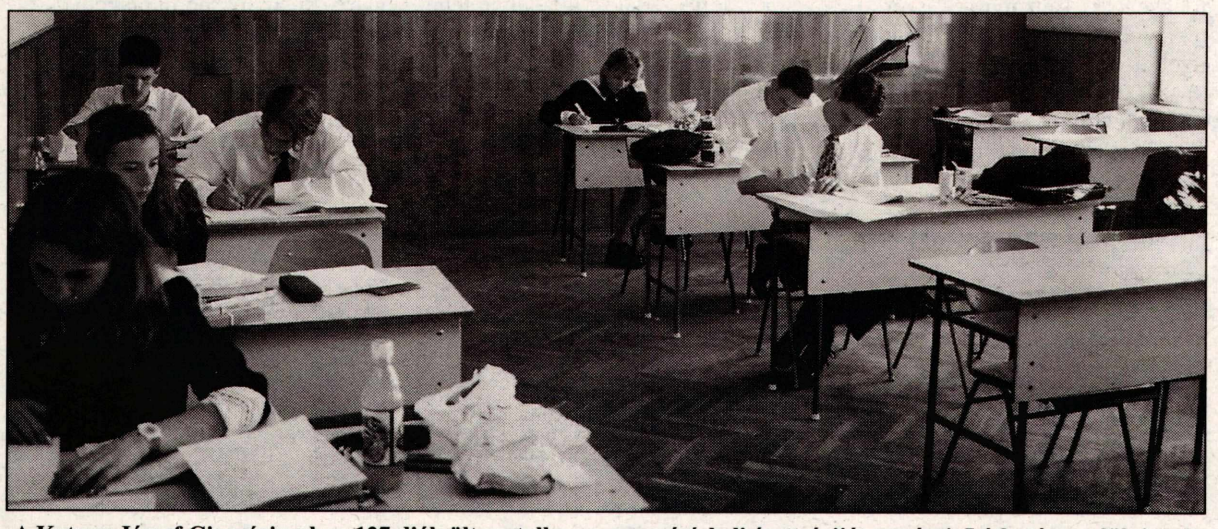

A Katona József Gimnáziumban 127 diák ült asztalhoz magyar írásbeli érettségijét megírni. Láthatóan velük izgult a termek ajtaján be-benézve Baltás Dániel igazgató is. Képünkön a 12/d osztály az első érettségi napon.

Feketemunkáslesen

Aki dolgozik, az hibázhat is. Aki dolgoztat, úgyszintén - ezt mutatják s munkavédelmi és munkaügyi ellenőrzések tapasztalatai. A Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ Munkabiztonsági és Munkaügyi Felügyelősége tavaly a megyében 15 millió forint bírságot vetett ki, ebből 2,5 millió forint esett a kecskeméti foglalkoztatókra. Részesedésük tehát nem éri el a 20 százalékot sem, ami igazán nem mutat túl sötét képet.

Dr. Balázs Mihály, a felügyelőség vezetője szerint a munkáltatók túlnyomó többsége igyekszik szabályosan foglalkoztatni dolgozóit.

A szabálytalanságok, jogellenes helyzetek sem mindig a csalás szándékából erednek , hanem abból is, hogy a munkáltatók nem ismerik a jogszabályokat, nincsenek tisztában saját jogaikkal és kötelezettségeikkel. Ez, persze, nem mentesíti őket a következményektől. A tapasztalatok szerint a kisebb cégeknél előforduló leggyakoribb "bűnök": a munkaszerződés nélküli foglalkoztatás, a kötelező minimálbér figyelmen kívül hagyása, a bérpótlékok kifizetésének elmaradása, nyilvántartási hiányosságok. Gyakran előfordul az is, hogy a munkaviszony megszűnésekor nem adják ki a jogszabályban előírt dokumentumokat a távozó dolgozónak. Különösen a kevésbé tőkeerős és az egyéni vállalkozások hajlamosak a fekete foglalkoztatásra. Többnyire azzal védekeznek, hogy a vállalkozás nem bírja el a járulék- és adóterheket. Ami, lehet, hogy igaz, de a felügyelőség szemében nem lehet mentség.

A nagy létszámban foglalkoztatóknál is akadnak szabálytalanságok, ám más jellegűek. Leggyakoribb a szabálytalan túlóráztatás és a szabadság ki nem adása. Tavaly az éves célvizsgálat hálóján emiatt akadt fenn egy nagyobb kecskeméti cég: többszáz embernek rendeltek el szabálytalanul és rendszeresen túlmunkát, a szabadságot pedig nem adták ki.

Az egész országra kiterjedő, összehangolt célvizsgálatot legutóbb május elején tartott az Országos Munkaügyi Felügyelőség, méghozzá az építőiparban. Mint Geredi Emiltől, a megyei felügyelőség helyettes vezetőjétől megtudtuk, Kecskeméten tíz építési helyszínt választottak ki a nagyoktól a kicsikig, vagyis a leendő Praktiker áruház területén folyó munkálatokat ugyanúgy ellenőrizték, mint a Domb Áruház mögötti családi házas építkezéseket. Kirívó szabálytalanságra nem bukkantak. Három munkáltatónál találtak szerződés nélküli "feketemunkásokra". Három esetben róttak ki szabálysértési, két esetben pedig munkaügyi bírságot, ez utóbbinál az összegek nem haladták meg a százezer forintot.

A munkaügyi bírságot nem lehet elengedni, itt nincs méltányosság. A bírság ötvenezertől egy millió forintig terjedhet, ha több személyt illetően, de első esetben sérti meg a jogszabályt a foglalkoztató, s három millióig emelkedhet, ha három éven belül válik "visszaeső bűnössé" az illető cég. A munkaügyi felügyelők előzetes engedély és bejelentési kötelezettség nélkül beléphetnek Kecskeméten is az ellenőrzésük alá tartozó bármelyik munkahelyre, akadályoztatásuk esetén a rendőrség segítségét is kérhetik. Ilyesmire azonban Kecskeméten még nem került sor. Inkább az együttműködés jellemző. A felügyelők azért évente néhány alkalommal kénytelenek zsebre vágni különböző fenyegetéseket és sértéseket.

Távközlési világnap

Tíz év alatt megnégyszereződött, közel nyolcvanezerre nőtt a kecskeméti fővonali távbeszélő-állomások száma. Az akciókon kívül nincs most különleges technikai fejlesztés soron körzetünkben — mondta Gyenes Géza (balra), a MATÁV helyi Távközlési Centrum vezetője. Dömötör Lajos MATÁV ügyfélszolgálati vezető viszont változásként említi, hogy tevékenységük jelentősen átalakul: szolgáltatásokat és eszközöket is árulnak majd új helyükön. A náluk történő közvetlen díjfizetés mostantól megszűnik. Hozzájuk tartozik a közel ezer kecskeméti MATÁV internet előfizető is. A hónap végéig megtörténik az ez évi új megyei telefonkönyvek szétosztása Kecskeméten is.

MSZP-s sajtótájékoztató

Sajtótájékoztatót tartott az MSZP és önkormányzati képviselőcsoportja az április 21—iki közgyűlés után, annak néhány témájáról: a felnőtt labdarúgás szerintük kudarcos helyzetéről; az Európa Jövője Egyesület támogatása körüli huzavonáról és vitáról; az új szemétlerakó beruházásának várható gondjairól; az idei városi költségvetés ellentmondásairól.

Bocskai Szabadegyetem

A MIÉP által szervezett Bocskai István Szabadegyetem legutóbbi előadását Szentmihályi Szabó Péter (képünkön) Népi-urbánus küzdelem a XX. században címmel tartotta a Technika Házában. A sorozat ősszel folytatódik, melynek céljairól az előadó egy nemrégi írásából idézünk: Mivel nekünk, magyaroknak egyetlen tőkénk a tudás, számunkra létkérdés, hogy minden erőnkkel ezt a tőkét gyarapítsuk. Nagy elődeink, például Széchenyi, ezt már régen felismerték, ám ekkor ez elsősorban a felzárkózás igényét jelentette a „művelt Nyugathoz" — ma azonban megszerzett pozíciónkat is védelmeznünk kell, elsősorban a globalizmus, amerikanizmus és multikulturalizmus lefelé nivelláló jelenségeivel szemben. A jól megalapozott általános műveltség, a magyar önazonosságtudat és a keresztény etika az a három pillér,

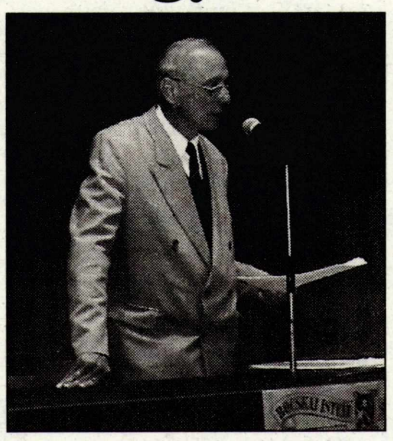

mely e jövőbe vezető hidat tartja, hogy gyermekeink, ha a számítógépes világháló óceánjára kimerészkednek, biztonsággal eligazodhassanak lényeges és lényegtelen, értékes és silány bóvli között. Ebben segíthet a Bocskai István Szabadegyetem felállítása is".

A koraszülött bébikért

Az Inkubátor Koraszülött Gyermekekért Alapitványt 1995-ben egy magánszemély hozta létre, akinek kisbabája idejekorán jött világra és elvesztették. Az alapítvány létrehozásával az volt a célja, hogy anyagilag támogassa azokat az intézményeket, amelyek a koraszülött babák ellátásával foglalkoznak, ne legyen a szükséges felszerelések hiánya akadálya a kicsiny életek megmentésének. Az alapítvány 1998. szeptemberében már adott a kecskeméti megyei kórháznak egy ICB-145 inkubátort és oxigénmonitort. Június 30-án megyei kórház intenzív osztálya és a kiskunhalasi Semmelweis Kórház koraszülött osztálya kap orvosi műszer ajándékot az alapítványtól.

VÁROSKÉPÜNK A VILÁGHÁLÓN

Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesterétől

Tisztelt Hideg Antal Úr!

A Köztér című közéleti lapban megjelent cikkére szeretnénk reagálni, és egyben tájékoztatni Önt arról, a polgármesteri hivatalban folyó munkáról, melynek célja, hogy városunkról, az önkormányzatról, a polgármesteri hivatalról és intézményeiről az Ön által is megfogalmazott információs igényeket is kielégítő kép jelenjen meg a világhálón.

Szeretnénk tájékoztatni arról is, amint az írásából kiderült, hogy Ön az Interneten történő kutatásai során Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának hivatalos honlapján nem járt. Az Ön által említett és bírált — természetesen sok esetben nem alaptalanul — honlapok egyike sem városunk, illetve az önkormányzat, hivatalos honlapja.

Az elmúlt években valóban történt arra irányuló kezdeményezés, hogy többek között hivatalunk és a képviselőtestület munkájáról is megjelenhessenek megfelelő információk a neten. A polgármesteri hivatal támogatásában részesítette a Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatóközpontját, annak érdekében, hogy Web szerverén aktuális közérdekű információkat jelentessen meg, és egyben az említett igényt is kielégítse. A tapasztalatok azt mutatják friss adattartalommal rendelkező honlapok ilyen módon nem, vagy csak nagyon nehezen hozhatók létre. Mivel más-más helyen keletkeznek és jelennek meg az információk, közvetlen napi kapcsolat hiányában ez nem nyújt hatékony megoldást. A frissítések elmaradása így ténylegesen inkább a félretájékoztatás irányába mutat.

Hivatalunk látva ezt a valós problémát, a hiteles és aktuális tájékoztatás elérése érdekében arra az elhatározásra jutott, hogy saját működtetésű, és így valóban hivatalos honlapot hoz létre. Az elmúlt év végén megteremtettük ennek technikai feltételeit. Az idei év elején pedig elindítottuk a honlap elkészítéséhez szükséges tervező, szervező, információgyűjtő munkát. Az információk begyűjtése, rendszerezése, feldolgozása és megjelenésre alkalmassá tétele hosszadalmas, időigényes munka, azonban úgy gondoljuk, hogy belátható időn belül olyan honlapot hozunk létre melylyel nem szégyenkezhetünk, más városok honlapjaihoz képest, sőt esetleg mélyebb, és aktuálisabb információkkal szolgálhatjuk városunk érdekeit. Különös figyelmet szentelünk a képviselőtestület és a hivatal működésére, felépítésére, városunk bemutatására.

Kulturális, oktatási és egyéb intézményeinknek lehetőséget kívánunk nyújtani a megjelenésre. Nemzetközi kapcsolatainknak nagyobb teret szeretnénk teremteni. Szükségét látjuk a Kecskeméten és szűkebb környezetében működő Web szerverek munkájának összehangolását, már meglévő honlapok integrálását. Fontosnak tartjuk a színvonalas, városunk jobb megismerését szolgáló honlapokra történő figyelemfelhívást — pl. az Ön által említett Miraculum honlapra való mutatással.

Kezdeti lépéseinket már megtekinthetik az Interneten a Hiba! A könyvjelző nem létezik. címen.

Egyelőre a közgyűlésről, annak frakcióiról, állandó bizottságairól, illetve a képviselőkről találhatók információk. Megtekinthető a közgyűlési ülésrend, a székekre mutatva az ott helyet foglaló képviselő neve, rákattintva pedig adatai láthatók.

A „Városunk" menüpontban jelenleg a már említett MTA RKK szerveren lévő információk láthatóak annak aktualizálásig.

Honlapunkon folyamatos információfeltöltéssel szeretnénk a kívánt tartalmat elérni.

Szélesebb körben a honlapunk nagyobb feltöltöttségi állapotának elérése után kívántuk publikálni honlapunk elérésének lehetőségét. Honlapunk címe egyébiránt megfelel a városok hivatalos honlapjai címképzési szabályának, így könnyen megtalálható a hálón.

Szívesen fogadunk minden jobbító szándékú elképzelést. Számítunk az Ön javaslataira is, és honlapunk megfelelő információtartalommal való feltöltéshez nyújtott tevőleges segítségére, hogy honlapunk minél előbb méltó formában mutassa be városunkat. Céljaink azonosak.

Kecskemét, 1999. 04. 22.

Tisztelettel:
Dr. Szécsi Gábor

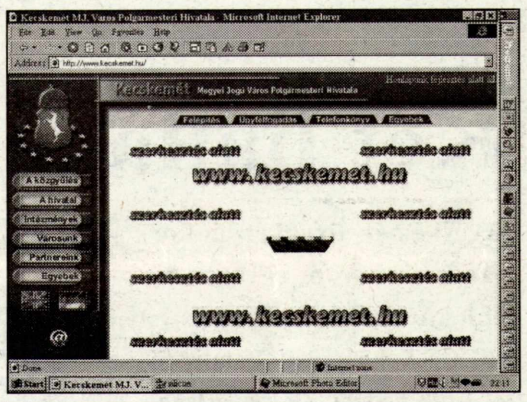

A honlap szerkesztés alatt

FOGYATKOZÓ REMÉNNYEL

Megtisztelő, hogy a Polgármester úr ilyen hosszan reagált a város honlapjával kapcsolatos kritikámra. Írásának terjedelme talán nagyobb is, informatívabb is, mint az általa most figyelmembe ajánlott új honlapé. Ez némi lelkiismeret furdalást is okoz nekem, félő: épp írásom provokálta, hogy ezt az új, teljesen készületlen honlapot kirakják a hálóra.

Gyakorlatilag semmi nincs rajta a képviselők ülésrendjén kívül, elérhetőségük sem, a tisztségviselők fogadóórái sem. Az irodavezetők oldalaival együtt több mint negyven helyen üres űrlapok éktelenkednek. A menüpontok elsöprő többsége ki sem nyílik, „szerkesztés alatt" olvashatjuk, az idegen nyelvű verziók esetén is magyarul.

Szándékoltan vártam válaszommal hetekig, hátha fejlesztik közben, és nem kényszerülök ily kritikusan fogalmazni, de tapodtat sem haladt előre a munka, a telefonszámok bepötyögésére sem futotta…

„A „Városunk" menüpontban jelenleg a már említett MTA RKK szerveren lévő információk láthatóak…" — írja a Polgármester úr. Ha információk egyáltalán — teszem hozzá én. És ezt az elmúlt hónapban némileg aktualizálták is. Ezt vesztem ki valóban az előző írásomban.

Abban azt hiszem téved a Polgármester úr, hogy a távolság — nevezetesen a Városháza és az MTA RKK közötti párszáz méter - a hatékony fejlesztésnek akadálya lehetett. A világháló létrejöttének épp az a lényege, hogy az információ számára a távolság jelentősége teljesen elenyészik. Az újvidéki Öreghíd roncsainak képei a bombázás utáni nap délutánján a gépemen voltak, mert volt aki elküldte. A Városházán meg nyilván voltak, akik nem küldték és most a szomszéd szobába sem viszik át az új honlaphoz szükséges adatokat.

Minden kecskeméti polgárnak érdeke, hogy városunknak színvonalas honlapja legyen, nemcsak azért mert pénzünkből készül, hanem mert gyatraságát a jövőben pénzünk bánhatja. Őszinte szívvel kívánom, hogy minél előbb én is dicsekedhessek vele. De látva a kezdetet, reményeim alaposan megcsappantak.

Változatlanul minden kereső az MTA RKK honlapját adja meg a város hivatalos honlapjaként, - talán nem az Alta Vista vagy a hot.bot.com hibája ez. Amíg az új ilyen, amilyen, - talán ez a kisebbik rossz.

Hideg Antal

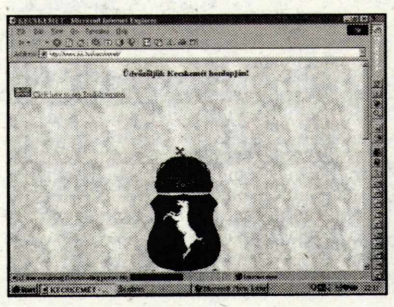

A régi honlap, de még kínálják

A város új honlapjának főoldala

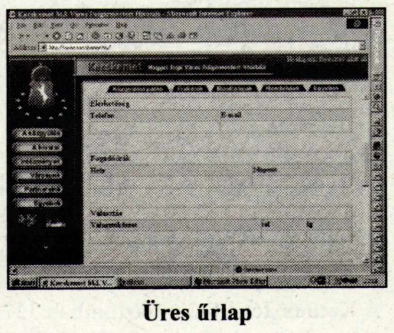

Üres űrlap

Kecskeméti közéleti lap Köztér

Családi kedvezmény a személyi jövedelemadózásban

A személyi jövedelemadózásban idén januártól családi kedvezmény vehető igénybe, melynek összegével az összevont adóalap adója csökkenthető. Fő szabály: a kedvezményt az a szülő, nevelőszülő, hivatásos nevelőszülő vagy gyám veheti igénybe, akinek a nevére a családi pótlékot folyósítják.

A családi kedvezmény összege:

- egy és két eltartott esetében havi 1.700 forint,
- három vagy több eltartott esetben havi 2.300 forint.
- súlyosan fogyatékos eltartott esetében fogyatékos eltartottként 2.600 Ft.

Ha a családi pótlékban részesülő magánszemély nem tudja igénybe venni az adókedvezményt, mert nem rendelkezik adóköteles jövedelemmel (pl. gyesen van), vagy ha van jövedelme, de az adó jóváírás, a nyugdíjjárulék és magán nyugdíjpénztári tagdíj engedménye, illetve a nyugdíj és az azzal azonosan adózó jövedelem után járó kedvezmény levonása után nincs elegendő adója a családi kedvezmény összegének érvényesítéséhez, akkor a kedvezmény év közben nem érvényesített részét, vagy egészét a vele együttélő házastársa veheti igénybe. Ebben az esetben mindkét szülőnek fel kell tüntetnie az adóbevallásban, illetőleg az azt helyettesítő munkáltatói elszámolásban az eltartott(ak) természetes azonosító adatait, vagy adóazonosító jelét.

A családi adókedvezmény megosztására sem az élettársak, sem a külön háztartásban élő házastársak nem jogosultak. Az élettárs, illetve a külön háztartásban élő házastárs akkor veheti igénybe a kedvezményt, ha a családi pótlékot az ő nevére folyósítják.

Év közben a munkáltató az általa kifizetett munkaviszonyból származó jövedelem adóelőlegének megállapításánál a családi kedvezményt is figyelembe veszi annál a magánszemélynél, akinek a nevére a családi pótlékot fizetik. Az együttélő házastársak közösen írásban nyilatkozatot adhatnak, hogy a családi kedvezményt a családi pótlékban nem részesülő kívánja igénybe venni. Ekkor a házastárs munkáltatója veszi figyelembe a kedvezményt az adóelőleg levonásánál.

Az egyéni vállalkozó és a mezőgazdasági őstermelő, ha nem alkalmaz átalányadózást, az adóelőleg megállapításánál szintén figyelembe veheti a családi kedvezményt, de csak akkor, ha a családi pótlékot az ő nevére folyósítják.

Amennyiben nem saját nevére kapja a családi pótlékot, akkor a kedvezmény nem érvényesített részét vagy egészét az év végi adóbevallásban veheti figyelembe.

Az információ az APEH Bács-Kiskun Megyei Igazgatóságának sajtótájékoztatóján hangzott el.

Szélesre tárt kapukkal

Ramháb Máriát, a Kecskeméti Katona József Könyvtár igazgatóját sokan ismerik a városban. Ismertsége természetesen azok körében nyilvánvaló, akik a Városházán lévő hajdani megyei könyvtárat látogatták, majd az új épület elkészülte után vele és munkatársai segítségével birtokba vették a "könyvpalotát". És sokszáz gyerek is emlékezik rá egészen más szerepéből. Két évtizede ugyanis Ramháb Mária a mesemondóverseny "keretjátékában" a legmagasabb posztot tölti be: Meseország királynőjeként fogadja udvartartásába az álomvilág történeteit legjobban előadó gyerekeket.

Azt már kevesebben tudják róla, hogy több szakmai szervezetben tölt be vezető tisztséget. Szakmai tekintélyének bizonyságául szolgál, hogy tavaly az európai fővárosok könyvtárainak szervezete egy napos látogatást tett a kecskeméti könyvtárban.

Fáradhatatlan ügyszolga, határozott vezető, nyitott kezdeményező szemléletű. Személyét illetően szerényen zárkózott ember. Sokan tudjuk, nélküle nem biztos, hogy megépült volna, és így működne ez az intézmény. Ezt a véleményt is határozottan elhárítja magától. Joga van hozzá. Nekünk meg ahhoz, hogy ezt is leírjuk vele kapcsolatban, akihez, mint a Nemzeti Kulturális Alap Könyvtári Szakmai Kollégiumának vezetőjéhez is sokan fordulnak már az egész országból.

Az ember szája még arra jár, hogy a Katona József Könyvtárat "újnak" titulálja, holott lassan három éve már, hogy megnyílt. Ami a látgatónak feltűnhet, ez az intézmény ma is akkurátusan új. Meg sem látszik rajta, hogy tavaly például 230 ezer látogató fordult meg benne. Profán a gondolat: hogy-hogy ennyi pár cipő nem hagy nyomot? Annak tűnhetne, ha éppen nem azért kapta volna a legjobb szőnyegburkolatot a könyvtárpadló, hogy ilyen jól viselje el az igénybevételt. Ennyire egyszerű ez, legalábbis, amikor az igazgatónőt hallgatom az intézmény megszületésének és "kisgyermekkorának" történetéről.

Talán érdemes a könyvtárbemutatót azzal kezdeni, hogy annyi év várakozás után éppen jó időben született meg a döntés: legyen. Tudniillik az információ-forgalmazás forradalma éppen erre az időre érte el a könyvtárakat, s már már a fogalom is kissé elavultnak tűnik: ugyanis a félmillió "hagyományos" könyv mellé az elektronikus dokumentumok is besoroltak. Ráadásul úgy, hogy hozzáférhetőségük sokkal nagyobb a nyomtatott könyvekénél. Igaz ehhez olvasói szemléletváltás is szükséges, de ez a fiataloknak már természetes, akik meg ragaszkodnak a hagyományokhoz, azok is megkapják, amit kérnek.

Mielőtt belépne az ember, és szemügyre veszi a hatalmas épületet, támadhat olyan érzése, hogy elveszik a könyvespolcok között. Nos, a kecskeméti könyvtár ebben is újszerű: belső terének tudatos tervezésével emberléptékű olvasóhelyeket, kutatótermeket, meghitt zugokat alakítottak ki, természetesen nem hiányoznak a nagyobb közösséget befogadóképes terek sem, sőt a megfáradt olvasó testi felüdülése sem mellékes. Mindezt jól fedi az a kifejezés, hogy szolgáltató könyvtár. Tehát nem templom, nem szentély, hanem a látogató szolgálatára rendelt intézmény.

A beiratkozott olvasók száma huszonnégyezer. Az elmúlt évben kétszáz rendezvény volt a könyvtárban. Különösképpen öröm, hogy az irodalom mellett más művészetek is otthonra lelhettek itt. S akármilyen furcsa, ebben az épületben a gyermekek is szívesen látottak. Elég annyi, hogy még a legmegátalkodottabb betűútálót is be tudják csábítani: a hagyományos és számítógépes játéklehetőségek. S akinek még nincs otthon PC-je, netán telefonvonala, ráadásul még érdeklődik is az Internet iránt, az szolgáltatásként itt kedvére szörfözhet is a világhálón. Még a végén azt kopogom le a komputeremen, hogy ez itt már Európa. Pedig így van! Hogy mennyire, arra bizonyság, hogy az eddig eltelt három év alatt 38 országból keresték fel szakemberek . Nem formális érdeklődésből, hanem azért, mert módszertanilag is korszerű, követhető. Ramháb Mária mégsem aggódik a nyomtatott könyv jövőjéért. Az meg egyenesen kedvére való, hogy az "egy életen át tartó tanulás" követelménye előbb utóbb Magyarországon is általános lesz. Nem véletlenül fogalmazott a társadalom jövőbeli fejlődéséről imígyen: " a valóságos tudásnak értéke lesz".

Hogy ez minél előbb megvalósuljon, ahhoz Kecskeméten nyitva állnak a könyvtár kapui.

Katona József Könyvtár
Kecskemét, Piaristák tere 8.
Tel.: 76/412-730, 500-550
Fax: 76/500-571
E-mail: kjmk@kjmk.hu
Honlap: www.kjmk.hu
Nyitva tartás: kedd-szombat 10-19 óráig. A könyvtár fogadja az egyéni és csoportos látogatókat, igény szerint szakszerű vezetetéssel is. Könyvtári tagsággal minden szolgáltatásuk igénybe vehető. 16 éven aluliaknak és 70 éven felülieknek a beiratkozás ingyenes, diákoknak és pedagógusoknak kedvezményes. Információt rendezvényeikről a 76/500-577 telefonon adnak.

Esélyt a visszajutásra!

A Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ Kecskeméti Kirendeltségéhez a hírös várossal együtt tizenöt település tartozik. A körzet munkaerőpiaci helyzetéről, a kirendeltség munkájáról, lehetőségeiről beszélgettünk Szinyi Károly kirendeltségvezetővel.

- Milyen általános munkaerőpiaci képet rajzolna Kecskemétről?

- Az elmúlt évet gazdasági élénkülés jellemezte. Úgy tűnt, Kecskeméten új távlatok nyílnak. Minden jel erre vallott, és nagyon bíztunk benne, hogy élénkülés lesz a munkaerőpiacon is. De ezt a várakozást az 1999. év, úgy érzem, eddig nem igazolta. Nem hozott igazi felélénkülést a nagyberuházások száma, minősége. A munkaügyi központ, illetve a kirendeltség által nyújtható munkáltatói, munkahelyteremtést szolgáló támogatások iránti igények is inkább azt mutatják, hogy kisebb, 5-6 fős cégek, vállalkozások jelennek meg nálunk, a nagyobb beruházók részéről nincs érdeklődés. Azt a beruházói dinamizmust, amit az előrejelzések alapján vártunk, és ami hosszabb távon jelentős munkaerőfelvétellel jelentkezne, egyelőre nem látjuk Kecskeméten, és a város környékén sem tapasztalható. Ennek ellenére nem vagyok teljesen borúlátó. A várakozások még sokban igazolódhatnak, hiszen még nem járunk az év végén. Kecskemétnek semmi esetre sem szabad elszalasztania azt a nagy esélyt, ami az elmúlt időszakban megnyílt előtte.

- Ezzel együtt a megyeszékhelyen még mindig könnyebb elhelyezkedni, mint más településeken...

- Igen, sokkal könnyebb munkát találni. De a képhez az is hozzátartozik, hogy a város vonzáskörzetéből származó munkaerő olcsóbb... Sajnos, a létszámleépítés is folyamatos, eddig 240 fő jelentkezett, illetve jelezték leépítésüket a kirendeltségen.

- Milyen lehetőségeik és eszközeik vannak a helyzet kezelésére?

- Az egyik legfontosabbnak tartom a munkaerő képzését és átképzését. Az igények nagyok - köztudott, hogy Kecskeméten működik a Regionális Képző Központ - , nem is tudjuk teljes mértékben kielégíteni, hiszen a források korlátozottak. Elsődleges szempontunk, hogy azokban a szakmákban vállaljuk a képzés támogatását, amelyekre van fedezet, vagyis a képzésnek közvetlen és direkt munkaerőpiaci igényeket kell szolgálnia. Szeretnénk arra biztatni a munkavállalókat, hogy nézzenek szét a piacon, tájékozódjanak, milyen esélyeik lennének a képzést követően. A munkavállalók részéről még mindig nagy az érdeklődés a pénzügyi, számviteli, nyelvi képzés iránt, ugyanakkor a munkáltatói érdeklődés ezt nem igazolja. Nézzük például az utóbbi napok állásajánlatait Kecskeméten: fémmegmunkáló, fémipari szakmák, gépi varrók, szabó-varrók, építőipari szakmák iránt nagy a kereslet. Ezen túlmenően ma a cégek, vállalkozók szakmai gyakorlattal rendelkezőket keresnek, vagy olyan alkalmazottakat, akik többirányú ismeretekkel rendelkeznek.

- Sokan tartják fontos eszköznek a közhasznú munkát, mások épp ellenkezőleg vélekednek róla: szinte kidobott pénznek tekintik, olyan kevesen tudnak ennek révén állandó munkát találni.

- A jelenlegi munkaerőpiaci palettán a közhasznú munkának, megítélésem szerint, fontos szerepe van, de a jelentőségét kétségkívül nem kell eltúlozni. Tulajdonképpen kettős célja van: egyrészt célirányos foglalkoztatást jelent, másrészt valamilyen eredmény, értékalkotó munka van mögötte a köz számára. Említhetem példának Kecskemét idei, 15 fős igényét közhasznú munka támogatására a város környezetvédelmi programjához kapcsolódóan. Tartósan munkanélkülieket foglalkoztatnának körülbelül egyéves időtartamra. Vagy Ágasegyházát, ahol 20 emberre lenne szükség az iskolaépület átalakításához. A közhasznú munka munkaerőpiaci szempontból - esély a munka világába való visszavezetésre. A tartósan munkanélküliek és a halmozottan hátrányos helyzetűek jelentős részének szinte az egyedüli út, hogy lehetségessé váljon számukra a visszajutás és megkapaszkodás a munkaerőpiacon. Az eszközeinkről és lehetőségeinkről szólva szeretnék még egy nem túl régi, de sikeresnek mondható támogatási formát megemlíteni: az önfoglalkoztatást, ami fontos elem a megyében és Kecskeméten. Ezt a támogatást azok kaphatják, akik vállalják önmaguk foglalkoztatását valamilyen vállalkozásban. Nem "tömeges" eszköz, de segítség azok számára, akik nem tudják a sorsukat másképp rendezni. Ezek kis sikerek, de ezeket is számon tartjuk.

- Az utóbbi időben a munkaerőpiaci szervezeten belül nagyobb hangsúlyt kapott a humánszolgáltatás. Mit jelent ez egy kirendeltségen?

- A tartós munkanélküliség magas foka indokolja, hogy erre a szolgáltatásra felkészüljünk. A munkaerőállomány e rétege nehezen mozdítható meg anélkül - még a szervezet aktív eszközeinek segítségével is, - hogy fel ne készítsék az újra munkába állásra. De törődnünk kell a pályakezdőkkel is, akiknek még nincs munkatapasztalatuk, gyakran elképzelésük sem, hogy merre induljanak. Az Álláskereső klub, a pszichológiai szakszolgálat, a munkavállalási tanácsadás mind az ügyfelekkel való nagyobb törődést, szakszerűbb foglalkozást szolgálja. 1998 óta új feladatunk a megváltozott munkaképességűekkel való foglalkozás, az úgynevezett foglalkozási rehabilitáció, ami időigényes, szakértelmet és empátiát követelő tevékenység. Nincs olyan intézményrendszer ma nálunk, amely mindezeket a feladatokat felvállalná, holott nagyon erős igények jelentkeznek iránta, mégha nem is a munkanélküliek teljes rétegében.

- A konkurencia viszont megjelent, hiszen egyre több az olyan civil, non-profit szervezet, amely épp ezekkel a rétegekkel kíván foglalkozni.

- A non-profit, illetve közhasznú szervezeteket semmiképpen nem nevezném konkurenciának. Ezek olyan feladatokat vállalnak fel, amelyeket a kirendeltség minden erőfeszítése ellenére sem tud. A speciális és rétegprogramok igazából csak a civil szervezetekkel együtt megoldhatóak. Példát mondok. A "Startolj újra" program a Kecskeméti Képző Központ gondozásában indulna, célja a tartós munka-vállalás esélyeinek megteremtése alacsonyabb iskolai képzettséggel rendelkezők számára. Ebbe a Képző Központon kívül bekapcsolódna a kirendeltség, az Újra Dolgozom program, a Helpi Iroda, mert csak közösen érhetünk el sikert. Ezen a területen nincs kizárólagossága senkinek.

Szinyi Károly és Almási László közvetítési csoportvezető

- Mennyire veszik igénybe, és bíznak a kecskeméti munkáltatók a kirendeltség munkaerőközvetítői szolgáltatásában?

- Kecskeméten, a munkaerőpiac jelenlegi állapotában nálunk elsősorban a "tömegigények" jelennek meg. Nyilván, egy olyan városban, mint Győr, ahol alacsony a munkanélküliségi ráta, más a helyzet. Ott inkább a minőségi munkaerőközvetítésre van szükség, azt igénylik a munkáltatók.

Ezzel nem azt akarom mondani, hogy Kecskeméten egyáltalán nincs ilyen igény. A magunk részéről ennek eleget is tudunk tenni, és ebben az irányban szeretnénk továbblépni.

- A Kecskeméti Kirendeltség elhelyezése nem tűnik nagyon szerencsésnek, nem próbálnak valami más megoldást találni?

- Erre csak azt mondhatom, hogy szeretnénk.

- Ön nemrégiben lett a kirendeltség vezetője. Milyen elképzelésekkel tekint a jövőbe?

- Szeretném nyitottabbá tenni a kirendeltséget, tovább szélesíteni a partnerkapcsolatokat, beleértve ebbe a munka-vállalókat és munkaadókat is. Együttműködést ajánlok minden szervezetnek és mindenkinek, aki a foglalkoztatás területén haladni és tenni szeretne.

Kecskeméti munkaerőpiac - a statisztika tükrében

Ez év áprilisában a hírös városban és körzetében a regisztrált munkanélküliek havi zárólétszáma 5690 fő volt. Munkanélküli ellátásban részesültek 2227-en, jövedelempótló támogatást kapott 2091 fő. A munkanélküliség időtartamát tekintve a nyilvántartottak mintegy negyede mát több mint egy éve szerepelt a regisztrációban, háromnegyede pedig élete folyamán összesen egy évnél is tovább volt regisztrált munkanélküli státuszban. Őket nevezik tartósan munkanélkülieknek.

A munkanélküliségi ráta áprilisban 9 százalék volt, egy százalékponttal alacsonyabb, mint az országos átlag.

Az elmúlt hónapban 1390 érvényes állásbejelentés (állásajánlat) szerepelt a kirendeltség nyilvántartásában. A hónap folyamán megszűnt álláshelyek (bejelentések) száma 647, így tehát április végén Kecskeméten 743 betöltetlen álláshely akadt.

Az önfoglalkoztatás támogatására kiírt pályázat első fordulóján 38 pályázó nyert el támogatást, közülük 22-en voltak kecskemétiek, illetve Kecskemét vonzáskörzetében élők. 54, 8 százalékuk mezőgazdasági tevékenységből szeretne megélni, mintegy negyedük a kereskedelemben, a többiek a szolgáltatásban vállalkoznak majd.

Munkahelyteremtő beruházásra az idei első pályázati fordulón három kecskeméti cégnek sikerült támogatást elnyernie. Összesen 7 új munkahely létesítésére együttesen 7 millió forintot kapnak.

(Forrás: Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ, Információs és tájékoztatási osztály, Foglalkoztatási programok osztálya)

A MIÉP képviselője visszaállamosítaná a konzervgyárat

Sikertörténet helyett: kudarc? - tette fel a kérdést dr. Lentner Csaba közgazdász, országgyűlési képviselő (MIÉP) azon a sajtótájékoztatón, amelyet május 7-én tartottak a MIÉP városi irodájában a kecskeméti konzervgyár privatizációjáról. Később megismételte kérdését a Szakszervezetek Székházában elhangzott, ugyancsak a MIÉP által szervezett előadáson is. A sajtótájékoztatóra kevesen, az előadásra sokan jöttek el, s utóbbin a hangulat is forróbb volt.

Dr. Lentner Csaba és Hetényi István, a MIÉP városi szervezetének elnöke is elmondta: pártjuk azért tartja kötelességének, hogy foglalkozzon a Heinz kecskeméti gyárában zajló eseményekkel, mert nemcsak annak a többszáz embernek a sorsát tartják aggasztónak, akik a gyár bezárásával munkanélkülivé válhatnak, ha nem, további tízezerét is. Ők azok a Duna-Tisza közi termelők, akiknek megélhetése függ a nagy múltú, jobb sorsra érdemes üzemtől. Mindemellett dr. Lentner a nemzeti vagyon elkótyavetyélése tipikus példájának nevezte a konzervgyár privatizációját. Hozzátette: félő, hogy hamarosan hasonló események következnek be, illetve részben már zajlanak a magyar élelmiszeripar más ágazatiban is.

Az előadó 1992-es újságkivágásokat hozott magával, az akkori cikkek a Kecskeméti Konzervgyár privatizációját egy sikertörténet kezdetének nevezték. Mit ígért akkor a Heinz? - tette fel a kérdést dr. Lentner Csaba. Új lehetőségeket, új piacokat Dél-Afrikában és Dél-Amerikában, az értékesítés felfejlesztését Nyugat-Európában. Mindez nem valósult meg, ehelyett ma az amerikai tulajdonos a gyár bezárására készül.

Az 1992-es privatizációs szerződést dr. Lentner laza, pongyola, feltűnő értékaránytalanságokat tartalmazó dokumentumnak nevezte, amelyben nem voltak kikötve a nemzeti ellenőrzés és foglalkoztatás garanciái. Az élelmiszeripar stratégiai ágazat - hangsúlyozta dr. Lentner -, az akkori kormánynak igenis figyelni kellett volna ezekre a garanciákra. Ezzel szemben a vevő előre látóan kikötötte, hogy milyen garanciákat vállaljon az állam és az önkormányzat. Az eladási árat pedig a felek azóta is üzleti titokként kezelik. Amíg a Heinz 100 százalékos adókedvezményt élvezett - mondta az előadó, addig nem akarta bezárni a gyárat. Most, hogy a kedvezmény 60 százalékra csökkent, nyomban gazdaságtalannak tartja a termelést.

Mi lehet a megoldás? Dr. Lentner Csaba a MIÉP frakció nevében kifejtette: felül kell vizsgálni az élelmiszeripari privatizációs szerződéseket. Ha a MIÉP lenne kormányon, úgy a feltűnő értékaránytalanságokat tartalmazó szerződéseket, mint amilyennek a konzervgyárét is tartják, hatályon kívül helyezné, és a gyárat visszaállamosítanák. Az államnak kellene gondoskodnia az üzem lendületben tartásáról, a belföldi piacok és az állami megrendelések biztosításáról.

Amennyiben a szerződés érvénytelenítésére nincs mód, fejtegette az előadó, a kormánykoalíciónak akkor is cselekednie kell, szükség esetén az állami tartalékok mozgósításával. Ha a bankkonszolidációra annyi pénzt lehetett fordítani, amennyit eddig fordítottak, miért nem lehet kormányzati segítséget nyújtani egy élelmiszeripari üzemnek, s vele együtt tízezer termelőnek? -hangzott el a kérdés. Dr. Lentner sajnálatosnak mondta, hogy bár Kecskemét polgármestere és országgyűlési képviselői is kormánypártiak, úgy tűnik, mégsem tesznek semmit a gyár érdekében. A dr. Szécsi Gábor polgármesternek az Univer Szövetkezet elnökével folytatott megbeszélését- amelyről nemrégiben a Kecskeméti Lapok adott hírt - az emberek félrevezetésének, hitegetésnek, "fogjuk ki a szelet a vitorlából" akciónak nevezte.

Az előadás után a hallgatóság köréből sokan hozzászóltak. Volt, aki mindenben egyetértett, és a bezárást egyszerűen katasztrófának tartotta a termelőkre nézve. Más kifejtette: a Heinz a konzervgyárral piacot és konkurenciát vett, ezért minden eszköz megengedhető a "védekezésre". Többen kétségbe vonták, hogy a visszaállamosítás lenne az egyetlen megoldás. (Egy idős gazda egyenesen kikelt magából az elképzelés hallatán.) A gyár tulajdonosai, ha jelen vannak, nem sok jó véleményt hallhattak volna magukról - kivéve saját alkalmazottaikét, akik több-kevesebb sikerrel, de védték a Heinzet a támadásoktól. A gyár dolgozóit kisebb csapat képviselte, soraiban az üzem jogtanácsosával és a szakszervezeti bizottság titkárával.

A titkár asszony elmondta: 1992-ben, amikor hatalmas hitelállomány nyomasztotta a gyárat, valamennyien hitték, hogy az eladáson kívül nincs más megoldás a válságra. Ugyanakkor a szakszervezetnek semmilyen eszköz nem volt a kezében, hogy a privatizációt befolyásolja. Sok olyan magyar tulajdonos van, aki le sem ül a dolgozókkal tárgyalni - folytatta Dacziné Prikkel Márta -a Heinz viszont betartja a magyar törvényeket, tájékoztatja a dolgozókat, kikéri a szakszervezet véleményét. Hogy mennyire veszi komolyan, az más kérdés. A titkár asszony úgy vélte: éppen a szakszervezetnek köszönhető, hogy a gyár tulajdonosai elálltak eredeti szándékuktól, a minél előbbi, teljes bezárástól, s hajlandóak az eladásról tárgyalni. A tárgyalások menetéről azonban a szakszervezet még nem kapott tájékoztatást.

A gyár egyik dolgozója megkérdezte a jelenlévőket: vajon hányan lennének, akik akkor is fenn akarnák tartani vállalkozásukat, ha az évek óta már csak veszteséget hozna? Vitatta dr. Lentner Csaba azon véleményét is, hogy a konzervgyár leépült üzem lenne: még tavaly is sok millió dollárt fordítottak a fejlesztésre. A gyár kapott hét évet - mondta -, de a remények nem váltak valóra, és a számítások nem jöttek be. A megoldás: keresni egy befektetőt, aki még fantáziát lát benne, ehhez esetleg állami segítséget kérni, s akkor érdemes követelni, hogy ne zárják be azonnal.

Az üzem konzervmestere szomorúan megjegyezte: ha akkor régen, 1992 előtt van bátorságuk időben meghozni a fájdalmas döntést, és az 1400 fős létszámot legalább felére csökkentik, akkor ma talán nem viselné a kecskeméti konzervgyár a Heinz nevét, de lehet, hogy nem is fenyegetné a bezárás.

A hosszas, s időnként egészen forró hangulatú vita zárásaképp dr. Lentner Csaba hangsúlyozta: a MIÉP, mint nemzeti, keresztény párt nem fogja eltűrni, hogy az ország közepén tízezer család tönkremenjen.

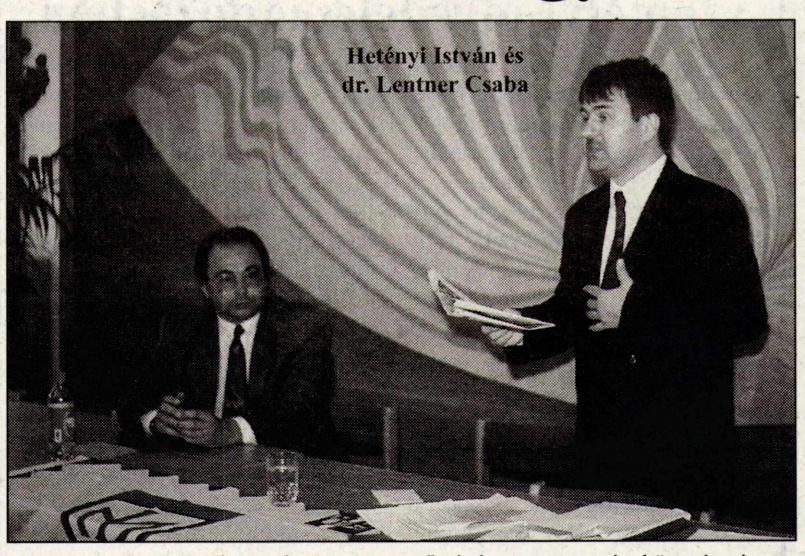
Hetényi István és dr. Lentner Csaba

A fórum résztvevői

A Heinz Kecskeméti Konzervgyárában május elején megalakult a MEB, a munkába helyezést elősegítő bizottság. Nem tapasztalatok nélkül, hiszen a bizottság az előző két, nagyobb arányú létszámleépítéskor már sikerrel működött a gyárban. A MEB tagjai a vállalatvezetés, a szakszervezet és az üzemi tanács, valamint a leépítésben érintett dolgozók képviselői. Tevékenységében operatív segítő és szaktanácsadói minőségben részt vesznek a megyei munkaügyi központ és a kecskeméti kirendeltség munkatársai is.

A bizottság feladata, hogy egyéni, személyre szabott segítséget nyújtson a távozni kényszerülő dolgozóknak. A gyár vezetősége egy keretösszeget bocsátott a MEB rendelkezésére. Az összeg azt a célt szolgálja, hogy - adott esetben a munkaügyi központ támogatásával együtt - anyagi segítséget kaphassanak azok a dolgozók, akik későbbi sikeres elhelyezkedésük érdekében vállalják az átképzést.

A MEB tagjai, illetve a munkaügyi központ munkatársai minden héten kétszer fogadóórát tartanak a konzervgyárban.

Érdeklődésünkre a dr. Szécsi Gábor polgármester és Szarka Balázs Univer - elnök között a konzervgyárról folyt megbeszélésről, az Univer Rt sajtóreferense annyit válaszolt: jelenleg nincs olyan információjuk, amit a nyilvánosság elé kívánnának tárni.

M.

ARCOK ÉS VALLOMÁSOK

Dr. Henkey Gyula antropológus

Léván született 1920-ban. Budapesten jogot és antropológiát tanult 1950 óta a hírös városban él. Vállalatnál jogi előadó volt, majd a Katona József Múzeum tudományos főmunkatársa lett. Mint nyugdíjas, ma is dolgozik. Szellemileg friss, nem látszik meg rajta, hogy közeledik a nyolcvanadik évtizedéhez.

- Hogyan és miért lettél antropológus?

- Tizenhat éves koromtól kezdve izgatott, érdekelt ez a tudományág. Hamar rájöttem, hogy nyelvet, kultúrát lehet cserélni, de emberi jelleget nem. Kezdettől érteni akartam, hogy milyenek például a magyarok vagy a bunyevácok. Apám pedagógus volt, és azt akarta, hogy orvos legyek. Én meg történelem - földrajz szakos akartam lenni. És ez lett belőle…

- Egy évtizeden át jogi előadóként dolgoztál. Milyen volt az a tíz esztendő?

- Elősegítette a túlélést. A család, a gyerekek, meg kellett élni.

- Közben mérted az embereket…

- Én inkább azt mondom: vizsgáltam őket, gyűjtöttem tanulmányaimhoz, könyveimhez az adatokat, 1956 óta.

- Hány embert - férfit, nőt - vizsgáltál meg?

Összesen több mint harmincötezret. S ennek a kilencvenkét százaléka magyar. Kezdettől tervem, törekvésem volt, hogy az egész Kárpát - medencét megvizsgálom.

- Nem tartottak egyesek ezért nacionalistának?

- Én nemzeti radikális vagyok, s csak mellesleg jegyzem meg, hogy Csurkával nem azonosulok.

- Egyetlen személyről vizsgálat közben hány adatot jegyzel fel?

- Harminckettőt.

- Nos, ha a vizsgált harmincötezer személyt beszorzom harminckettővel, számomra megdöbbentő szám a végeredmény: Több, mint egymillió adat!

- Így van. És illusztrációként saját magam készítettem tízezer fotót.

- Sokáig dolgoztál a megyei múzeumban. Milyen emlékeid vannak erről?

- Ott minden lehetőséget megtaláltam a munkám zavartalan végzéséhez.

- Voltak, akik segítették a munkádat?

- Szerencsére igen. Például a literátor hajlamú Madarász László, és dr. Mándoki Antal főorvos. És Pozsgay Imre, a későbbi miniszter, aki korát megelőzve minden nemzeti jellegű kezdeményezés bölcs támogatója volt. Egyebek mellett ő javasolta, hogy a múzeumba kerüljek.

- Sokat publikáltál…

- Százhuszonnégy tudományos közleményem jelent meg eddig, az Antropológiai Közleményekben, a Cumaniában, a Levéltári Füzetekben, múzeumi évkönyvekben, a Népkutató Füzetekben és másutt.

- Önálló köteteid közül megemlítenél néhányat?

- Etnikai - embertani vizsgálataim, taxonómiai eredményei Közép - Magyarországon; A palócok embertani képe; A kiskunsági őslakosok etnikai - embertani vizsgálata.

Továbbá az Őseink nyomában, a Felvidéki magyarok népességtörténete és embertani képe és A magyarság etnikai embertani képe stb.

- Legintenzívebben hol végezted a vizsgálataidat?

- A Duna - Tisza közén; Kalocsa környékén, Szabadszálláson, Tiszaalpáron stb. De a Jászkunságot, Székelyföldet, a Rábaközt és Palócföldet is megemlíthetem. Összesen kétszázhúsz településen gyűjtöttem adatokat.

- Tudományos fokozatot is elértél, kandidátus vagy, és jogász, muzeológus. Minek tartod magad?

- Az irigyeim szerint szent őrült vagyok. Nos, nem ez a lényeg. Tudatában vagyok a munkám fontosságának. Elmondhatom, hogy sok - sok munka által sokkal többet elértem, mint amennyit annak idején, az indulás éveiben reméltem.

- A magyarság megítélését tekintve hogyan összegeznéd a kutatásaid eredményeit?

- Megpróbálom sűrítve mondani. Addig, amíg a magyart jórészt finnugor nyelvnek tartják, addig a mai falusi és mezővárosi magyarok között a közép - ázsiai eredetű típusok túlsúlya több tízszeres. A másik hogy nagyobb mértékben maradtak meg a honfoglaló magyarok leszármazottainak jellemző vonásai, amint azt a családnevek alapján következtetni lehet.

Írta: Varga Mihály

Kárpátalja hatvan éve
Munkácsi testvérkapcsolat

Kárpátalja még a történelmi Magyarország viszonylatában is az egyik legszegényebb országrész volt.

A múlt század végén gátlástalan kereskedelem szegényítette el magyar és ruszin lakosságát. A magyar kormány Darányi Ignác földművelési miniszter és a skót származású Egán Ede kormánybiztos révén földvisszavásárlással, gyümölcsfák juttatásával akart segíteni rajtuk.

Az 1919 utáni csehszlovák áldemokrácia vajmi keveset tett a terület fejlesztéséért. A terület déli sávja Munkács, Ungvár, Beregszász városokkal 1938 novemberében az angol és francia kormányokkal is elfogadott első bécsi döntés révén került vissza Magyarországhoz. A határ mellett állandósultak az incidensek, 1939 januárjában például önfeláldozóan akadályozták meg Rozs József zászlós és társai cseh tankok betörését.

Miután a prágai kormány megszüntette Szlovákia autonómiáját, Hitler bevonult a Cseh-Morva protektorátusként később a birodalomba illesztett területre. Szlovákia március 14-én kinyilvánította függetlenségét, ugyanezt tette Huszton és ruszin kormány, bár esetükben Pozsonytól eltérően késett a német diplomácia elismerése.

A magyar hadsereg március 14 - 17 között a gyorshadtest és néhány ezred bevetésével — melyek között kecskeméti alakulatok is voltak - elfoglalta Kárpátalját. Előzőleg Héjjas Iván is közreműködött az akció előkészítésében. Kecskemét városa a „Magyar a Magyarért" segélyakció keretében támogatta jelentős összeggel Kárpátalja nemcsak magyar lakosságát.

A kecskeméti felsőkereskedelmi iskola testvériskolai kapcsolatot létesített a hasonló munkácsi iskolával, így nyújtva támogatást az oktatómunkájához.

A Teleky - kormány jó kapcsolatokra törekedett Kárpátalja rutén lakosságával: anyanyelvükön tanulhattak az iskolában, a hivatalos közlönyök minden törvényt, rendeletet két nyelven közöltek, Kozma Miklós Kárpátalja kormányzói biztosa kérésére engedélyezték a honvédség nemzetiségi alakulatainál a ruszin nyelvhasználatot, hivatalos ünnepségeken a magyar himnusz után elhangzott a rutén is.

1944 két nagy tragédiát hozott: tavasszal a zsidóság deportálását, az ősz folyamán pedig több tízezer magyart vitt a szovjet hadsereg „malenkij robotra" és töredék tért haza. 1945-ben a görög katolikus egyház autonómiáját védő püspökét, Rumzsa Theodort ölte meg a KGB.

Ma szegénység és az árvíz hatásai sújtják a vidéket.

Kabáci József — Károlyfalvi József

Az érsek úr visszakapta Kecskemétet

Bábel Balázs, Kalocsa-Kecskemét egyházmegye koadjutor érseke első kecskeméti főpásztori látogatása alkalmával fogadta a Köztér stábját. A találkozásra az érseki helynökség Prokop Péter képeivel díszített fogadószobájában került sor, ahová a párnapos látogatás elengedhetetlen kellékeivel, két bőrönddel, útitáskával érkezett meg. Gyors döntés: marad a papcivil ruha, egy korty kávé, s mint aki tudja, hogy mennyi munka áll még előtte, lendületes helyfoglalás után maga határozza meg a beszélgetés alaphangját, a következő megjegyzéssel:

- Az elmúlt években a televízióban ha egyházzal kapcsolatos híreket adtak közre, legtöbbször papokat láttunk, akik megszenteltek valamit. Pedig ennél sokkal fontosabb dolgok azok, hogy a Teréz anya nővérei milyen munkát végeznek, vagy hogy az ipari tanulókkal hogyan foglalkozunk. Nekem a legfontosabb az elkövetkezendő időszakban rezidiálni, találkozni a hívekkel. A kecskemétiekkel is. Annál is nagyobb örömmel nézek ezeknek a találkozások elébe, mert a várost jól ismerem, 1965-ben a piaristáknál kezdtem meg a középiskolai tanulmányaimat. Igaz, a kezdetkor nem úgy indultam, hogy pap leszek, de az osztályunkból végül is kilencen választottuk a papi hivatást. Találóan fogalmazott a kinevezésemhez gratuláló levelében egy tanítványom: "visszakaptam" Kecskemétemet. Azt a várost, amelyet, amikor a Váci egyházmegyétől leválasztottak, én Jeremiásként sirattam.

- A katolikus egyházmegyei rendszer nem is olyan rég végrehajtott változtatásainak ilyen érzelmi összefüggéseiről érdekes értesülni. Bizonyára sokan gondolkodnak úgy, hogy a közelmúltig érintetlenül maradt egyházmegyék őrizték a történelmi Magyarországot...

- Az egyház nem múzeum, bár az értékeket őrzi. Sokkal fontosabb, hogy az egyház az élettel együtt akar lépni, hogy az evangéliumot hirdesse.

- Akkor bizonyára értékén kezeli a széchenyivárosi Szentcsalád Plébánia és a Közösségépítő Egyesület május eleji "nyitott" napját.

A főpásztori misén

- Természetesen, hisz az alapkőletételnél is ott voltam, ismerem az eredeti szándékot, amely a városrész lakóinak atomizálódását szeretné visszafordítani. A közösségi szellem ápolása üdvös dolog.

- Érsek úr eddigi pályafutása szoros kapcsolatban volt a papneveléssel. Hogyan látja, az egyház megnövekedtet feladataihoz lesz elég papi hivatást vállaló fiatal?

Érkezés a helynökségre

- Némi javulás van, bár mostanában a törzset jelentő, az ötvenes évekig felszentelt papok elhalálozása és nyugdíjba vonulása nagy veszteség. A világegyház szintjén azonban az a tapasztalat, hogy nem csökken a hivatottak száma. Ugyanakkor Magyarországon visszaálltak a szerzetesrendek, s nagyobb a lehetőség a hivatások átrendeződésére. Jelenleg azonban az egyházmegyében 30-40 papot el lehetne helyezni. Erre a nehéz életpályára mégis jelentkeznek férfiak, bár a nők a mi egyházunkban is egyre több feladatot láthatnak el: hitoktatók, közösségvezetők, lehet áldoztatási engedélyt kapniok, prédikálhatnak. Sőt, kiszolgáltathatják a szentségek egyikét, a keresztséget is.

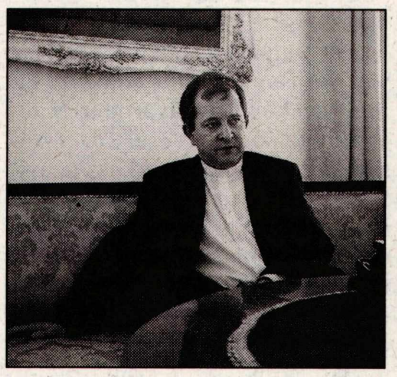

- Említette, hogy a piaristákhoz is ellátogat. Milyen céllal?

- Bérmálni fogok és természetesen meglátogatom a tanáraimat is. Aztán folytatom az egyházmegyei látogatások megkezdett sorát.

- II. János Pál pápa bukaresti látogatását hogyan értékeli, hisz az erdélyi magyar katolikusoknak nem volt alkalmuk találkozni a Szentatyával, s azt is jól tudjuk, hogy milyen óriási jelentősége volt a pápa magyarországi apostoli útjainak...

- A pápa hihetetlen jó érzékkel oldotta meg a kényes helyzetet azzal, hogy útját az ökuméne szolgálatába állította. Az ortodoxiához szeretne közeledni, hogy a kétezredik év tájékán legyen nagyobb az egység. Ismeretes, hogy ezek a törekvések eddig nem jártak sikerrel, például a pannonhalmi tervezett találkozás sem jött létre. De a pápa állhatatosan munkálkodik az egység megteremtésén.

- Mi ellen van szükség az egységre?

- A keresztényeknek nem valami ellen, hanem valamiért kell összefogniuk: hiszen az egyház egysége Jézus végső akarata.

Nagy Mária

SZEMÉLYISÉG ÉS VÁROSGYARAPÍTÁS

A Kecskemét történetét elnagyoltan ismerők is tudják, hogy egy Lestár Péter, Kada Elek nélkül a város képe szegényesebb, híre kisebb, lakossága kevesebb lenne.

Városgyarapító személyiségek méltatásakor a monográfiák, tanulmányok is többnyire polgármesterekről, vezető tisztviselőkről szólnak Nehéz volna eltúlozni a korparancsot kifülelő, tetterős, a lehetőségeket felismerő és ezek kihasználáshoz a legalkalmasabb embereket, módszereket megtaláló városirányítók jelentőségét. Fényük azonban semmiképpen sem homályosíthatja el az olyan kovászember közpolgárok érdemeit, mint például Katona Zsigmond, Wéber Ede, Tóth László.

Önmagának és a következő nemzedékeknek árt a mindenkori helyi hatalom, ha nincs tudomása vagy mellőzi életművük tanulságait. Mindhárman akkor találtak a helybeli közösség boldogulására új utakat, amikor gondok, bajok szorításában vergődött a város. Olykor az illetékesek közönyével, kisszerűségével, testületek nehézkességével küszködve, előrelátó, fáradhatatlan, jó érzékkel válogatott szövetségesekkel igazolták, hogy csak „akkor születtek nagy dolgok", „ha bátran, a valódi értékekre fogékonyan, a világot holnapra tekintő arccal figyelve szolgálják városukat.

Az első országos tárlat

Igazoló papírokhoz, döntéshozó illetékességhez, formaságokhoz mereven ragaszkodó napjainkban szinte hihetetlen, hogy egy gyógyszerész szervezte meg Világos után az első országos iparműtárlatot.

A kecskeméti kiállításhoz hasonlót csak 1846-ban rendeztek honunkban. Szlávy József földművelés, ipar és kereskedelmi reformminiszter, a későbbi miniszterelnök is szükségesnek érezte, hogy 1872. augusztus 31-én személyesen méltassa a szinte a semmiből valamit teremtő kecskeméti polgári összefogást, az 570 kiállítót felvonultató tárlatot.

Mi tagadás, az alig 5 esztendeje kecskeméti lakos Katona Zsigmond kezdeményezését eleinte egyaránt megmosolyogták, elvetették kávéházi kvaterkázók, városházi hivatalnokok. „Az aszályos évek, a kolerajárvány után alig látszunk ki a bajokból, a községi tanítók néha 3-4 hónap késéssel kapják meg fizetésüket, szép erdőink kiirtása sem fedezi az adósságokat, válságba került a legeltetéses baromtenyésztés…", hajtogatták. Azt még valahogy elfogadták volna, hogy az előző évekhez hasonlóan helyi, városkörnyéki kiállítást hirdet ez a nyughatatlan patikus, de országost? Miből? Jobbnál-jobb ötletekkel szervezett jótékonycélú bálok, előadások bevételéből, a termelési kedv élesztését legfontosabb teendői közé soroló kormányzat támogatásából és a városi hozzájárulásból. A leghatékonyabb erőforrás azonban a 65 tagú előkészítő bizottság volt. Összeválogatásnál a bizonyított rátermettség, a közérdek munkás szolgálatának vágya fontosabb szempont volt a társadalmi rangnál, hivatali pozíciónál, politikai meg-gondolásoknál. A siker volt jutalma fáradozásaiknak.

10 000 belépőt vásároltak, a magyar sajtó évekig nem irt annyit Kecskemétről, mint az iparműtárlat 9 napja alatt. A kormányzat hivatalos leiratban méltatta a kezdeményezés „nagy érdemeit a hazai ipar érdekében".

Miniszteri kalapemelés

Ha Katona Zsigmond nem hívja Kecskemétre Mathiász Jánost, nem alapítja meg a később róla elnevezett Katonatelepet, aligha emeli meg Wekerle Sándor miniszter kalapját Helvécián a bürgejárásból szőlőligeteket és gyümölcsligeteket teremtő Wéber Ede és az ernyedetlen szorgalmú telepesek előtt. A homoki hódítás csodálására 1894-ben Bethlen András gróf földművelésügyi miniszter is ellátogatott a csaknem 2000 holdas birtokra.

Kodály, Aljechin és a gyümölcsexport

Trianon után vészterhesnek látszott Kecskemét jövője. A vámhatárok változása, az általános elszegényesedés miatt a gyümölcskivitel az első világháború előttinek felére, harmadára esett. A kajszi, szilva kivitel üzleti lehetőségeit fölismerő külföldi kereskedőket elriasztotta a város fehérterroros híre.

Megintcsak polgároknak Tóth Lászlónak, Vásárhelyi Zoltánnak és Homoki Józsefnek jutott eszébe, hogy a város nevének hallatán ne Héjjas Ivánra gondoljanak idehaza és határainkon túl, hanem például az addig itt figyelemre sem méltatott Kodály Zoltánra. Ha New Yorkban a kecskeméti városháza képével hirdetik Kodály Psalmusát, tudatosítani kell alkotója kecskeméti kötődéseit, Európa nagy hangversenytermei után itt is be kell mutatni műveit, meg kell hívni szülővárosába. Ha a kulturtanácsnoknak nem kell Móricz Zsigmond és a magyar népdal, meg a Magyar Zsoltár szerzője, akkor képviseljék a város igazi érdekeit civil szervezetek. A nagy Kodály és Bartók ősbemutatók így terjeszthették Kecskemét jóhírét…

Ha azt akarjuk, hogy idejöjjenek híres külföldiek, ha szeretnénk, hogy Kecskemét neve egy-két hétig mindennap szerepeljen a legnagyobb példányszámú külföldi lapokban, akkor rendezzünk nemzetközi sakk-versenyt, javasolta Tóth László. Személyes ismeretségüknek köszönhetően fogadta el Aljechin, a későbbi világbajnok a meghívást. Ezzel a tornával kapcsolódott be a vesztett háború után még az olimpiáról is kitiltott magyar sportélet nagy hazai rendezvénnyel a nemzetközi sportéletbe.

Idegenforgalom kecskeméti módra

Sohasem keresi föl Kecskemétet és Bugacot az olasz fociválogatott, II. Erzsébet, ha szorult helyzetében Zimay Károly polgármester nem tételezi föl néhány helybeli polgárról, hogy más megoldások is elképzelhetők adott ügyekben, mint amiket az illetékes irodák, netán bizottságok kigondoltak.

A pénzügyesek megszokásból a kiadások erőteljes csökkentésétől remélték 1932-ben (is) a város betegeskedő bugyellárisának gyógyulását... Elhatározták a ráfizetéses bugaci kisvasút felszámolását. Csak négy polgárembernek fájt az érintett falvak, tanyák további elszegényedése, a hivatali tehetetlenség.

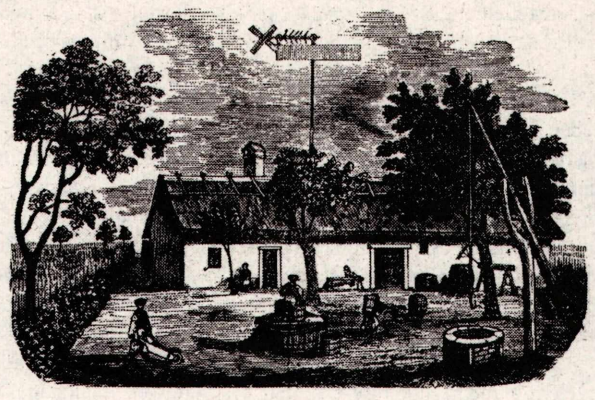

Kecskeméti szüret az 1850-es években

„Fél nap Kecskeméten, fél nap Bugacon" elgondolásuk életrevalóságának bizonyítását szerencsére rájuk bízta a polgármester. Az ötlet hírére, Tóth László, Bodócs Gyula, Homoki József és dr. Koncz István kapcsolatainak és leleményességének hála 133 író és újságíró kocsizott 1933 májusában a puszta gyepén. A nemzetközi siker ellenére akkoriban (!) később is számítottak a kezdeményezők ötleteire, mindig többet, jobbat akaró buzgalmára, kapcsolataira.

Vajon Katona Zsigmond, Wéber Ede, Tóth László, (vagy a mai katonazsigmondok, wéberedék, tóthlászlók) készülhetne-e a város jövőjét szolgáló kiváló elgondolásaik megvalósítására, ha történetesen egyetlen párthoz sem kötődnek, nem igazgatók, nagymenő vállalkozók?

Erről máskor, talán legközelebb.

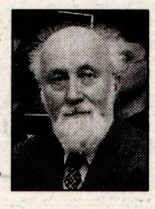

Írta: Heltai Nándor

Elmúlt egy év(ad)

1999 augusztusától új vezetése van városunk színházának. Az elmúlt években felkavarodott a teátrum körül a levegő, sorozatosak voltak az újságcikkek, televíziós interjúk. A baj csak az volt, hogy ezek nem az országos hírű előadások miatt kaptak publicitást, hanem a szűnni nem akaró konfliktusok miatt. Várakozással kísérték hát figyelemmel a színházlátogatók az új színidirektor ténykedését. Csalódni nem csalódott a közönség, hiszen a repertoár széles körnek nyújtott választási lehetőséget. Ez azért fontos, mert ideális lenne, ha a polgárok minden rétege megtalálná azt az előadást, amely az ő igényeinek megfelel.

A zenés produkciók nem csupán a mi színházunkba csalogatják be erőteljesebben a közönséget, mint a prózai előadások, ez a tendencia, koncepció megfigyelhető a nagy múltú fővárosi — főleg prózai színészekkel rendelkező — színházaknál is. A legnépszerűbb operettek egyike, a Csárdáskirálynő került hát bemutatásra. A közönség meg- és visszahódítására ez a mű semmi kockázatot sem rejt. Csupán a jelmezeknek, díszleteknek kell olyannak lenniük, hogy a látványossághoz szokott kecskeméti közönség elégedett legyen. S ha ehhez még jó rendezés, jól irányított zenekar is társul, az csak öröm. Az előadás sikerét az Operettfesztiválon kapott díjak is megerősítik. Aki szereti ezt a műfajt azt nem zavarja a leplezett terjengősség, vagy a szereposztási tévedések sorozata sem.

Óceánjáró-matrózoperettként hirdették a Szabad szél című Dunajevszkij művet. Az előadás azért is jó, mert aki un. Nagyoperettet kíván, akár annak is tekintheti, aki paródiát és iróniát keres, azt is fellelheti. Ezt az előadást pergő ritmusa, elevensége, üdesége és pajkos bája az évad egyik kellemes meglepetésévé avatja. A prózai előadások tekintetében is igen széles volt a paletta (már, ha öt nagyszínházi bemutató széles skála lehet). Az évadnyitó előadás ugyan a brechti színház songjaira emlékeztető hangokat is megszólaltatott, mégis mivel Mikszáth Kálmáné az alapmű prózai előadásként kezelendő. Ez a típusú hangvétel, előadásmód talán nem minden nézőnek áttekinthető, ám mégis figyelemre méltó útkeresést mutat. Ha más nem is, az aktualizált történet, a látványos díszlet arra a gondolatra juttathatta az első premier nézőit, hogy érdemes lesz megnézni valamennyi előadást ebben az évadban.

A könnyed szórakoztatás volt a célja (már ez is erőt próbáló vállalkozás) a Mert a mamának így jó című vígjátéknak. Hűvös februári estéken, hóakadály idején jó beülni egy itáliai (???), harsányságra, kacagtató (ki min nevet) bohózatra.

Az igazi meglepetés és az évad legkiemelkedőbb előadása a Ruy Blas volt. Miért is nem játsszák ezt gyakrabban a teátrumok? Biztosan attól tartanak, hogy egy unalomba fúló előadás keletkezik. Egy tizenöt évvel ezelőtti pécsi előadás emléke még mai nap is bennem él. S most, felnőtt fejjel öröm volt újra találkozni Victor Hugo remekével. Victor Hugo a francia romantika megteremtője. Ez a drámája is (miként a Cromwel — aminek elméletileg megalapozott előszava a francia romantikus dráma programjaként értékelhető - ,Hernani, A király mulat) tele van váratlan fordulatokkal, meglepetésekkel. A főhős mindenkivel szembenáll és szembeszáll. A hazaszeretet, a szülőföld szeretete a legkülönbözőbb árnyalatokban megtalálható. Amilyen fordulatos, izgalmas a történet, ugyanolyan fordulatosak a nyelvi kifejező eszközök. Amilyen rendkívüliek a helyzetek, a jellemek, olyan rendkívüliek a jelzők. Amilyen magasztosak az eszmék, éppoly magasztosak és fennköltek, szenvedélyesek a szövegek. A túlságosan hosszú romantikus drámát (ami a francia eredetiben is 2259 sor) kitűnően húzták meg. A rendező mindvégig feszültté varázsolt minden pillanatot.

A Kelemen László Színház is újjáéledt. Kevés előadásszámban ugyan, de érdekes, megragadó, elgondolkodtató művek csalogatták be az értelmiségi közönséget. Különösen Gogol: Köpönyeg című kisregényéből készült színpadi adaptáció a figyelemre méltó. No persze, ehhez kell egy Rudolf Péter is, és ezzel el is érkeztünk arra a pontra, ami a színházban a legfontosabb: a színész. Az 1998/99-es évadban a közönség (újra) láthatta régi kedvenceit, s megkedvelhetett új művészeket is. Népszerű színészek hada lépett az idén a kecskemétiek elé, a közönség legnagyobb örömére. Mégis, igazi nagy alakításokat csak kis számban láthattunk. És ez nem jelent semmi rosszat, mert mindenki a tőle telhető legnagyobb mesterségbeli tudásával és tehetségével próbált megbirkózni a reábízott feladatokkal. A férfiakat jobban elkényezteti a drámairodalom szereplehetőségekkel. Talán ez lehet a magyarázata annak, hogy az évadban igazán a férfiak „arathattak"(persze volt lehetőség a hölgyek kezében is, csak talán kevésbé tudtak ezekkel élni). Rudolf Péter nemcsak a Csárdáskirálynő Boni grófjaként érdemelte ki az Operettfesztivál díját, mert a Köpönyeg című monodrámában is színész-mesterségbeli tudásának széles skáláját vonultatta fel. Epres Attila lendületes Don Salustio de Bazan-ja az amúgy is kitűnő előadás egyik legkiválóbban megformált karaktere volt Őze Áron Ruy Blas-a és Oszter Sándor Don Cezar-ja mellett.

Oszter Sándor és Őze Áron

Ez a színházi szezon lassan lefutóban van és már az új bérleti felhívások jelentek meg a következő évadra, melynek műsorterve igen érdekes, és ami a legfontosabb, szinte minden korosztály és minden néző talál benne olyan színdarabot, ami miatt érdemes bérletét megújítania, vagy az elmúlt években a színháztól elpártolt nézőknek, újra bérletet váltaniuk.

Tajti

A Kecskeméti Katona József Színház 104. évadjának bérleti előadásai 1999/2000
Wyspinasko - Ady: Magyar mennyegző
Shakespeare: Tévedések vígjátéka
Madách: Az ember tragédiája
Kálmán-Békefi-Pozsgay: Égi szerelem
Boris Vian: A táncos buli--muri

Egy muzsikus lélek emlékei

Kerny Kálmán, a Kecskeméti Katona József Színház nyugalmazott karmestere, a teátrum örökös tagja harminc éven át a pulpitusról irányította a művészeket és a zenekart. A város zenei életének is kísérletező kedvű személyisége volt, nemcsak a hírös városban, hanem Szegeden is. Nyugdíjasként is a zene rabja, sokat időz páratlan lemez - és partitúragyűjteménye társaságában. Otthonában kerestem fel.

- Hogyan indult mozgalmas zenei pályája?

- Eredetileg orvosnak készültem, el is végeztem hat évet az egyetemen, csak nem doktorálhattam le, egy akkori politikai döntés miatt, a Ratkó korszakban. Tudniillik én nyugaton voltam hadifogságban, s megbízhatatlan elemmé minősítettek. Valamihez tehát kezdenem kellett. Édesapám jóvoltából szerencsére volt még valami a tarsolyomban: a zene. Játszottam hegedűn, zongorán, bőgőn. Komolyan foglalkoztam a zenével, a piarista diákmisék orgonistája voltam, s a szegedi főkántor mellett orgonáltam a Dómban.

- Mindez tehát Szegeden történt?

- Igen, ugyanis abban a városban születtem és ott indult a pályafutásom is. A Postás Szakszervezet Zenekara élén álltam és az opera-keresztmetszetek mellett egy a közönség számára ismeretlen művet is becsempésztem mindig a repertoárunkba.

- Kik voltak meghatározó személyiségei a város akkori zenei életének?

- Szerencsém volt, mert olyan emberektől tanulhattam, mint Vaszy Viktor, akinek nem egyszer bújtam el a próbáin, hogy elleshessem a fogásokat. Szatmáry Géza zeneszerzőt is atyai barátomnak tekinthettem. De tanultam azoktól a művészektől is, akikkel azokban az időkben együtt koncerteztem. Gyurkovics Mária, Zentai Anna mellett a művészi alázatot a kor — s talán a századunk — legkiválóbb operadívájától, Neményi Lilitől tanultam. Neményi Lili szerénysége , szakmai tudása, művészi alázata példaadó volt nekem, s példát adhatna nagyon sok mai művésznek is.

- Mely zeneszerzők művei csendültek fel a Postás Zenekar előadásában?

- Az operaszerzők színe-java Puccinitől Verdiig, de játszottunk Borogyint, Glinkát, Rimszkij-Korszakovot is.

- Mikor került a kecskeméti teátrumhoz?

- 1953-ban Velenczey István igazgatása alatt kezdtem el kecskeméti életemet. Korrepetitorként és bőgősként kezdtem, majd 1954 februárjában a Leányvásár bemutatóján már én dirigáltam a színház zenekarát, melynek akkor 27(!!!) szerződtetett tagja volt, még hárfa is szólt zenekarunkban. Ha nagyobb formátumú, igényesebb művet mutattunk be, akkor a vendégmuzsikusok a városi zenetanárok közül verbuválódtak.

Akkoriban 12 nagyszínházi bemutatóból hat zenés volt: operettek, zenés vígjátékok. A műsortervet mindig a minisztérium hagyta jóvá — hiába azok ilyen idők voltak — mindig igyekeztem, hogy a legjelentősebb operett-komponisták művei —Strauss, Kálmán, Lehár — a repertoárra kerüljenek. Mai napig is szívesen gondolok vissza a Mosoly országára, a Denevérre, a Cigánybáróra. Érdekességként jegyzem meg, hogy a hatvanas években próbáltuk színpadra állítani Dunajevszkij Szabad szél című művét, de az akkori kultúrpolitika ezt nem engedélyezte , s lám most játssza a színház , s most is merültek fel aggályok (nézői feljelentés a parancsuralmi jelképek használata miatt) — szerencsére már nem politikusoktól.

- Miért maradt hűséges ennyi évtizedig Kecskeméthez?

- - Én erre a színházra tettem fel az életemet, s bár lehetőségeim lettek volna, még Lengyelországba is hívtak, amikor ott vendégszerepelt színházunk, de én maradtam. Pedig voltak nehéz évek itt, amikor hozzá nem értő emberek vezetésre — zenei vezetésre is! — vállalkoztak, de ezeket a korszakokat és időket én iróniával, látszólagos beletörődéssel éltem végig. Ugyanis ezek az emberek rövid időn belül távoztak és én mindig maradtam.

- Egy karmesternél előfordulnak-e beugrások?

- Hajaj! Az Andalúzia című spanyol műnek csupán a fináléját ismertem, s éppen a próbatáblát néztem, amikor a zenekari árokba rántottak, hogy vezényeljem le az előadást. A Boccaccio-ból még ennyit sem ismertem, amikor Szegedre érkezett egy távirat, hogy azonnal forduljak vissza Kecskemétre az esti előadást dirigálni.

Nehéz perceim voltak, de minden simán ment és ma már örömmel emlékezem erre is vissza.

- Hogyan telnek napjai manapság?

- Bérletem van az Erkel Színházba, az Állami Operaházba, zenét hallgatok és… Színházunk 100 éves jubileumára komponáltam is. Heltai Jenő: A néma levente című művéből írtam operát, fel is ajánlottam ajándék gyanánt az akkori igazgatónak, de azt mondta, hogy a mű az Ő koncepciójába nem illik bele.

Tehát zenét is szerzek, s remélem eljön majd az idő, hogy nemcsak önmagam és feleségem szórakoztatására, hanem a nagyérdemű is megismerkedhet vele.

- Bízzunk benne!

Írta:
Tajti István

A makrancos királylány Kecskeméten

Magyarországon a gyermekoperáknak nincs túl nagy piaca. Időről időre mégis születnek ilyen művek, s némelyikük vissza-visszatérő repertoárdarabbá válik. A műfaj magyar termésének valószínűleg a legnépszerűbb képviselője Szőnyi Erzsébetnek A makrancos királylány című, Kecskeméten a közelmúltban színre került kétfelvonásos alkotása. (E sorok írója csak hírből értesült arról, hogy áprilisban Budapesten is elhangzott a kisopera keresztmetszete a Zeneakadémián az Operaház gyermekkarának közreműködésével, hangszeres együttes kíséretével, Medveczky Ádám vezényletével.)

A darab népszerűségének nyilvánvaló oka jó negyven év múltán is mindig üde, színes és kifejező muzsikája, hálás szerepei, szövegben és zenében jól megfogalmazott karakterei. Kedves, népmesei naivságában és ahhoz illő tanulságában is közel áll a gyermekekhez, anélkül, hogy gügyögve szólna hozzájuk. Ma már azt mondhatjuk: a gyermekopera műfajának hazai klasszikusa Szőnyi Erzsébet Kováts Edit librettójára írott műve.

Kecskeméten két évforduló megünneplése okán vállalkozott a Lánchíd utcai iskola kórusa más növendékek közreműködésével, hozzáértő lelkes tanárok vezetésével arra, hogy a tanév folyamán szakköri keretben, igazi csapatmunkával készüljenek fel a színpadi előadásra. Az egyik alkalmat az iskola saját évfordulója adta: az egyik nagy lakótelep, a Széchenyiváros iskolájaként húsz éve nyitották meg kapujukat. A másik évfordulós alkalom a zeneszerző 75. születésnapja volt. Az április 26-án a Kelemen László Színpadon, meghívott közönség előtt lezajlott bemutató díszelőadást Szőnyi Erzsébet is megtisztelte jelenlétével. A nagyközönség számára az EFMK-ban tartottak két előadást.

A zeneszerző mind a zenei, mind a színpadi megvalósítást teljes elismeréssel fogadta. Örömmel nyugtázhatta a lelkes közönség vele együtt, hogy nem mindennapi vállalkozásnak lehettünk tanúi: egy "normál", pontosabban egy sporttagozatos általános iskola tanulói fogtak össze lelkes, és hozzáértésről tanúskodó tanáraik vezetésével, hogy megszólalhasson, színpadi életre kelhessen a kisopera. minden szólista szerepre találtak megfelelő szereplőt, köztük már kamaszkorban lévő fiúkat is. Dicséretükre válik, hogy ebben az életkorban jelentkező gátlásaikat leküzdve ügyesen, szeretettel szolgálták a darabot és a közönséget. A prózai részekben, éneklésben, játékba-mozgásban valamennyi szólista a helyén volt, aligha lehetne közülük egyet is kiemelni. A Királylány éppen elég makrancos, meg kedves, a Bojtár kellően magabiztos és céltudatos, a Király elhihetően aggódó és atyai, az Udvarmesternő stílszerűen szertartásos és nyársatnyelt, az Orvos nevetségesen nagyképű, a Kutya játékos, a Kínai árus szertartásos, a Dobos fontoskodó volt. Szóval mindenki olyan, amilyennek lennie kellett ahhoz, hogy megvalósuljon a szerzők szándéka, s hogy a közönség jól szórakozzék. A kórus tagjai énekkel, mozgással egyaránt jó produkciót nyújtottak. Természetes sportiskolához illó ügyességgel szerepeltek a kis Makrancos vidítására érkező csoportok, a kínaiak, az akrobaták.

Érdemeken és sikereken természetesen a színpadon megjelenő gyermekszereplők és tanáraik egyenlő mértékben osztoztak. Az egész előadás fő motorja Jámborné Márkus Emőke, az iskola énektanára, elismerésekkel koszorúzott kórusának vezetője volt, munkatársa Szentirmayné Váradi Katalin, a zenei munkatárs: Jámbor Zsolt, a látványtervezők: Gevicser Gyuláné, Bálint Erika, Halasi Zoltánné, s végül, de nem utolsósorban Gerhát László zongoraművész, a Kodály Iskola tanára, mind szívük melegével, művészi fantáziával, játékra való kedvvel, s a könnyedség előidézéséhez szükséges komolysággal álltak a feladat megvalósítása mellett és mögött.

Manapság persze egy ekkora produkció háttere még szélesebb: az iskola vezetőinek, a szülőknek körén túl is számos támogató járult hozzá nem munkával, hanem kölcsönadott jelmezekkel, pénzzel, és még ki tudja mi mindennel ahhoz, hogy létrejött az előadás.

Jó lenne, ha az efféle produkciók mennél több nézőhöz, főként fiatalokhoz jutnának el, s másokat is követésre buzdítanának.

Írta: Ittzés Mihály

Egy hír - két kép

A Meditres Egészségház a Petőfivárosban - személy szerint dr. Pongrácz József gyermekorvos,- régi szervezője kisebb képzőművészeti kiállításoknak. Most a kecskeméti Képzőművészeti Szabadiskola tanárának, Bruncsák Andrásnak növendékei: Benkó Ádám, Czellár Gabriella, Farkas László, Homoki Szabó Balázs, Lakó Réka, Probstner Petra mutatkoznak be. Kedves és értékelő gondolatokkal nyitotta meg a június 5-ig megtekinthető kis tárlatot Szappanos István festőművész - tanár.

A Dán Kulturális Intézetben Gulliver „születésének" 300. évfordulójáról kiállítással vidámsággal valamint Ittzésné Kövendi Kata, Leskowszky Albert és Sárközy István kerekasztalbeszélgetésével és a Gulliver Orchestra zenélésével emlékeztek meg többtucatnyian.

(Walter Anikó felvételei)

A Dán Intézetben Jelek, képek, szimbólumok címmel Bodolay Géza (jobboldalon) színházigazgató nyitott érdekes kiállítást, melyet Thomas Bernsten intézetvezető is köszöntött (képünkön). Az illusztráción Kő Ferenc alkotása látható.

A Dán Kulturális Intézet barátai és együttműködő partnerei kezdeményezésére Egyesület alapítását tervezik. Az előkészítést szervező megbeszélésre ill. alakuló gyűlésre május 26-án kerül sor az Intézetben.

Tavaszy Noémi kiállítása ADY EMLÉKEZETÉRE

Tavaszy Noémi, Székelyné Kőrösi Ilona és a megnyitót tartó Bajtai Mária, a Bács-Kiskun Megyei Irodalomtörténeti Társaság titkára

A Katona József Emlékházban látható a Tavaszy Noémi Ady-emléksorozatát bemutató kiállítás. A Ház lelkes és értő gazdája, Székelyné Kőrösi Ilona helytörténész-múzeológus gondoskodott ezzel a bemutatóval arról, hogy ne menjünk el itt Kecskeméten sem szó nélkül Ady élete és munkássága mellett. Az eredetileg harminc darabból álló sorozat Ady születésének 100. évfordulójára készült. Most tizenhét szép, fekete-fehér és színes linómetszetet láthatunk a Katona Házban. A képek jól érzékeltetik a költő fejlődését, motívumait, érzelmi és gondolati harcait önmagával, kora problémáival, a művészlélek örök kérdéseivel, de az emberi lét alapvető nagy kérdésével is: ki vagyok? honnan és miért jöttem? kihez tartozom? mit akarok a világban? merre tartok, mit jelent számomra a haza, a nép, a nemzet, az ember/i/ség, a szerelem, a szeretet, az élet és halál, az elmúlás.

A kiállítás Ady halálának 80. évfordulójára emlékeztetne (1919. január 27.), a konkrét hónaptól, naptól eltekintve azért is, mert Ady költészete, annak újszerűsége és gazdagsága, mához is szóló üzenete ezt indokolja. A kiállítás megnyitóját hírül adó meghívón a Kodály Zoltán által is megzenésített Fölszállott a páva című Ady-vershez készült linómetszetet láthatjuk, mintegy finom jelzésül a művészek által, a művészek kötődéséből született szálakra: az Ady művészetében, e versben találkozó kecskeméti kötődésű zenészre és képzőművészre.

Kecskemétnek köszönhetem az életem, vallotta Tavaszy Noémi festő-grafikusművész. Több sorozatával (Petőfi-, Kodály-, Katona-sorozat), alföldi tanyákat ábrázoló olajképeivel, valamint utóbb festett, kecskeméti templomokat bemutató műveivel is lerótta hálaját.

E mostani kiállítása méltó megemlékezés Adyiról, költészetéről azért is, hogy halála évfordulóján nyolcvan év múltán is ne öljük "naponta... hallgatással is", mint figyelmeztetett erre József Attila. Hanem tiszteljük, olvassuk és fedezzük fel újra a költőt, a "kozmosz-szívűt", kinek "verse törvény", "virágzás, ...élet és örök".

Bajtai Mária
tanár

A jövő polgárainak vetélkedője

Budapesten tartották meg a Polgár a demokráciában országos középiskolai tanulmányi verseny döntőjét. A többfordulós vetélkedősorozat a jelenkori történelem, politika, az emberi jogok, a demokrácia és az alkotmányosság körét ölelte föl. A Kecskeméti Református Gimnázium Pálma nevű csapata a februárban Szegeden megrendezett elődöntőt megnyerve vehetett részt az országos versenyen, ahol 254 csapat között a második helyet szerezték meg a kecskeméti diákok. Csak a budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Gimnázium csapata szerepelt eredményesebben a Csomák Melinda (9.c), Puskás Péter (9.b) Sutus László (11.c) és Székely Gábor (9.b) alkotta csapatnál.

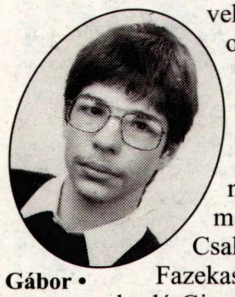

• László, Gábor •
• Melinda, Péter •

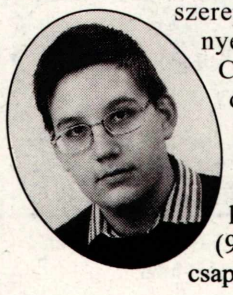

Volt egyszer egy...

A népszerű VENUS kecskeméti zenekar itt is sikert aratott. A még jobb hangzáshoz itt is a SOMA hangtechnika járult hozzá. (fent)

• • • • •

A háttérben a színpadon a kecskeméti Ifjúsági Otthon akrobatikus tánccsoportja. (jobbra)

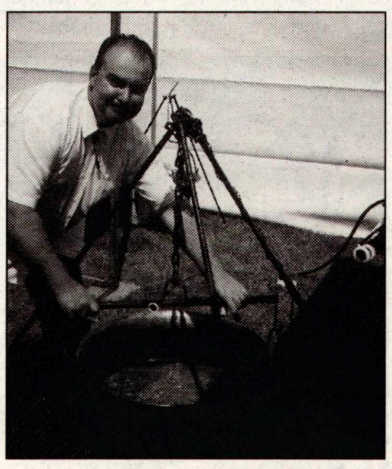

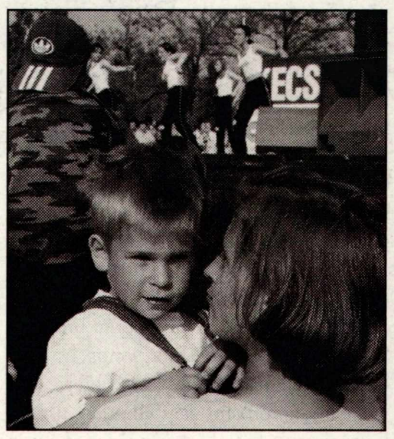

Kavarás másképpen. Bemutatja szabadon Hertelendy László tanácsnok önkormányzati bizottsági elnök. (balra)

• • • • •

A műsor közönsége. (lent)

A Köztér jótékony ernyője alatt más megvilágításba került Szabó Sándor a kecskeméti televízió és Farkas P. József a Kecskeméti Lapok főszerkesztője. Melletük Nagy Mária, a Köztér szerkesztője.

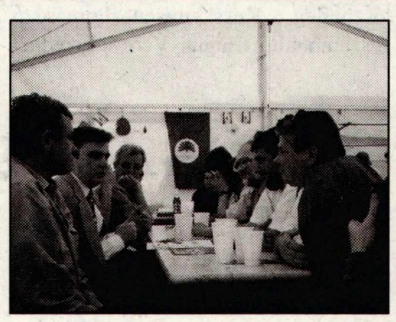

A kormányzó erők és az ő kőkemény ellenzékük - pillanatnyilag még - külön sátorban ill. standon. Szécsi Gábor polgármester itt éppen az MSZP habos oldalát kóstolgatta... (fent)

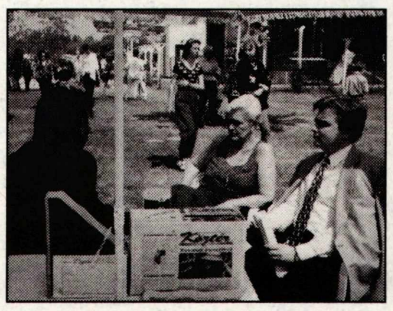

Pál Attila népszerű színészünk beszélgetett színházról, közéletről Szécsi Gábor polgármesterrel.

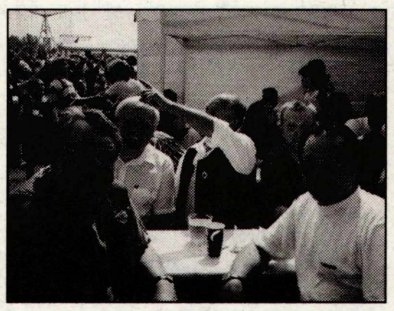

... a (baloldali) Nyitrai András országgyűlési képviselő pedig a MIÉP kóla buborékjait nyelte.

A Klapka-ház

A Klapka—ház eredetileg a Diósadi Deák család tulajdonát képezte. Elődeik I. Lipót császártól 1665-ben kaptak birtokadományozás nélküli nemességet, akik nemcsak gazdálkodtak, hanem a város tanácsában is jelentős funkciókat láttak el. A családnak a Klapka-házat építő tagja Deák Pál, 1773-tól 1794-ig szerepelt a magisztrátus tisztikarában. 1793 novemberében főbíróvá választották, de egyéves funkciójának nem egészen félidején 1794 áprilisában meghalt, s árván hagyta hat gyerekét. Végrendeletében a 809 négyszögöles telken álló házának építéséről is említést tett, amely jelentőséget ad a pince mestergerendájába bevésett 1786-os évszámnak. Ebben az évben 16 hold szőlőt művelt, s 157 hold bérelt, valamint 170 hold saját földön gazdálkodott.

Klapka György

A Klapka-házat az 1794-95 évi vagyoni összeírásban már a család elsőszülött fia Diósadi Deák István birtokában találjuk. Az új tulajdonos csupán néhány éven át vállalt tisztséget a tanácsnál, egyébként gazdálkodással foglalkozott.

A ház, az 1794. július 10-i tűzvész alkalmával leégett, melynek helyreállítása után már alig történt említésre méltó esemény, a II. tized 423 szám alatti Klapka-házban. Ebből az időszakból azt érdemes megemlíteni, hogy a családban 1802. augusztus 4-én egy kislány született, akit Krisztinának keresztelték.

A ház kultúrtörténete szempontjából nagyon fontos esemény volt, hogy ez a kislány 1824 március 24-én férjhez ment Klapka Friedrich hadnagyhoz, Klapka György nagybátyjához, aki valószínűleg a Kecskeméten állomásozó 7 számú Lotharingiai Vértes Ezrednél teljesített szolgálatot.

A Klapka családnak 1826 és 1836 között 4 gyermeke született, s ez a meghitt családi légkör jelentette azt a biztos alapot, amely miatt Klapka György 1832-ben Kecskemétre jött gimnáziumi tanulmányainak folytatására, s főként azért, hogy a családban elsajátítsa a magyar nyelvet. Különben Temesváron is folytathatta volna tanulmányait, hiszen ott is hatosztályos gimnázium volt, s az oktatás mindkét városban latin nyelven folyt. Temesváron családi légkörben élhetett volna, ahol édesapja 1819 és 1833 közötti években a város polgármestere volt.

Klapka György kecskeméti tanulmányait, vagyis a hatosztályos gimnázium két felső, humanista osztályának elvégzését 1832-ben kezdte meg. Mindkét év alatt példás magaviseletű, eminens tanuló volt. Nagy kár, hogy Klapka diákéveinek emlékét a piarista rendházon elhelyezett tábla pontatlanul örökítette meg, hiszen a templom másik oldalán éppen abban az évben készült el az új iskolaépület, mikor a tanulmányait megkezdte. Ezt a tényt a kapu alatt elhelyezett tábla hitelesen igazolja.

A Bozsó gyűjtemény bejárata

Miután a kecskeméti piarista gimnázium nem rendezkedett be a filozófiai kurzusra, vagyis itt nem volt kétéves lyceumi oktatás, ezért Klapka útja 1834-ben Szegedre vezetett.

A Klapka-ház csak az 1833-34. évi összeírásig volt Klapka Friedrich tulajdonában. Majd a Faragó család, végül 1833-ban egy kisméretű telekkel Szőke Mihály Fecske utcai portájához csatolva, az új tulajdonos udvarának leghátsó zugában álló melléképületté, pontosabban magtárrá vált. Nagyon szomorú, hogy Klapka György diákévei után 1892. május 8 és 15-ike közötti héten Kecskeméten járva, 58 év után ilyen állapotban látta viszont azt a házat — melyhez saját szavaival élve — két év kedves emléke fűzte. Klapka György az 1848-49 évi szabadságharc hős tábornoka — néhány nappal kecskeméti látogatása után — 1892. május 17-én meghalt.

Lehangoló az is, hogy a szabadságharc után 47 év múlva, 1896. április 6-án helyezték a ház falán Klapka György diákkori emlékét megörökítő emléktáblát, s az utcát is egy évvel korábban nevezték el Klapka utcának.

A már említett Szőke család nem volt jó gazdája a Klapka-háznak. A pusztuló, bombától sérült lakóházat 1952-ben vették állami kezelésbe, s 1957 végéig megtörtént az eredeti állapotnak megfelelő helyreállítása. Teljes átépítésekor a ház egykori falai között egy műtermet egy szobával és egy kisméretű lakást alakítottak ki.

A műtermet 1958-ban Bozsó János kecskeméti születésű festőművész foglalta el és gazdagította saját alkotásaival és a néprajzi tárgyak legszebb darabjaival, melyekből napjainkig csodálatos gyűjteményt hozott létre.

A gyűjtemény állandó gyarapodása miatt már három alkalommal bővítették nagyméretű kiállítási termekkel.

Ma már ez a ház kettős értéket képvisel; egyrészt őrzi Klapka György diákkori emlékét, másrészt csodálatos néprajzi- és egyházművészeti értékeket tár az érdeklődő látogatók elé.

Juhász István
építészmérnök

Egészségről mindenkinek

A hagyományos — a County Press Kft. által szervezett — Női Szalon kiállítást követően az egészséges életmóddal kapcsolatos termékbemutató volt az Erdei Ferenc Művelődési Központ rendezésében, mindkettőn sok érdeklődővel.

Mindig van megbeszélnivaló, csak alkalom kell hozzá.

Közterek és alkotások

Alapítvány szolgálja Kecskemét gyarapítását immár: létrehozták a "Kecskemét Köztereiért és köztéri alkotásaiért" nevet viselő civil szervezetet. Az alapítvány a jövő év - a 2000. jubileumi esztendő - feladatául egy, a főtéren felépítendő szökőkút, valamint a Széchenyivárosban Széchenyi István dombormű-portréjának (Pálfy Gusztáv munkája) elhelyezését kívánja megvalósítani.

Attól függetlenül, hogy a városközpontban már jelenleg is működik két szökőkút, melyek az eredeti elképzeléseknek töredékes esztétikai értékeit mutatják föl, és amúgy az átfogó, átgondolt rendezésért kiált városunk egyik legszebb építészeti együttese, mindazonáltal e homok és szárazsággyötörte városközpontban elkél a harmadik, enyhet adó csobogó is. Különösképpen, ha az alkotójának, Probstner Jánosnak elképzelései teljes mértékben realizálódnak.

A gránitborítású gúla homokfodros mintájú felületén végigszaladó víz látványa már

Makett

önmagában is kellemes érzetet ígér, a kutat körbefogó párkány pedig alkalmas lesz arra, hogy a városért áldozatokat hozó polgárok neveit megörökítsék azon. A tervező arra is gondolt, hogy a kút központjában az évszaknak, az ünnepeknek megfelelő aktualitású díszítések legyenek elhelyezhetők.

Az alapítvány, amely dr. Szécsi Gábor polgármester védnökségét is élvezi, várja a polgárok, szponzorok érdeklődését, támogatását Kecskemét köztereinek gyarapítása érdekében.

A természet tisztelete jegyében

Az AgrEvo Hungaria Kft., a német agrokémiai konszern magyarországi lányvállalata, hosszú távú támogatási szerződést kötött a Kiskunsági Nemzeti Parkkal. A megállapodás szerint a cég az egyetemisták kutatási pályázatait a lakosság tájékoztatását szolgáló kiadványokig ívelő széles skálán támogatja a természetvédelmi ismeretterjesztést.

Wilhelm F. Mesicek ügyvezető igazgató és dr. Tölgyesi István aláírja a szerződést

A cég fő tevékenysége az agrokémiai termékek és növényvédőszerek forgalmazása. A vállalat filozófiájának megfelelően kutatásaik arra irányulnak, hogy olyan új technológiákat dolgozzanak ki, amelyek az élő környezetet nem, vagy csak kis mértékben terhelik. Nagy szerepet kap ebben a biotechnológia, amelynek alkalmazásával sokmillió liter veszélyes anyag felhasználása válik feleslegessé. Ebben a folyamatban egyre fontosabbak az új növénynemesítési módszerekkel létrehozott növények, amelyek sok esetben szerves egységet alkotnak az alkalmazott újgenerációs növényvédőszerekkel, s ily módon csökkentik a környezetet terhelő vegyszerek alkalmazásának szükségességét.

Erdélyi kör alakult

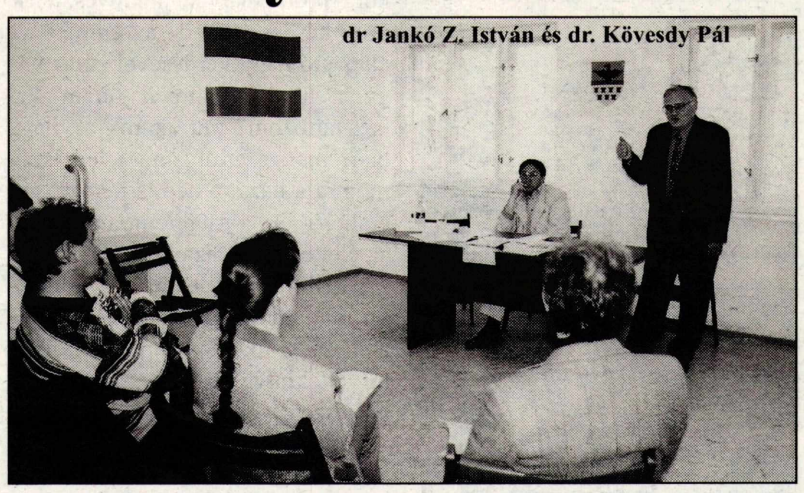
dr Jankó Z. István és dr. Kövesdy Pál

Május 8-án Erdélyből ideszármazottak és több kecskeméti — mintegy 30 fő — Erdélyi kört alakítottak Kecskeméten. Céljuk, hogy a régebben és közelmúltban áttelepültek sajátos közösségét kialakítsák, ápolják szülőhelyükkel kapcsolataikat, és erősítsék lakóhelyük és Erdély közötti szálakat. A bemutatkozások előtt bevezetőt és tájékoztatót mondott dr. Kövesdy Pál, az Erdélyi Körök Országos Szövetségének elnöke. Ideiglenesen vezetőséget is választottak, melyet dr. Jankó Z. István fogorvos, az összejövetel szervezője elnököl. Várja a körbe belépni, vagy tevékenységük iránt érdeklődni óhajtó erdélyi és nem erdélyi kecskemétiek jelentkezését a 418 — 496 (napközben) és a 478 — 852 (este) telefonon.

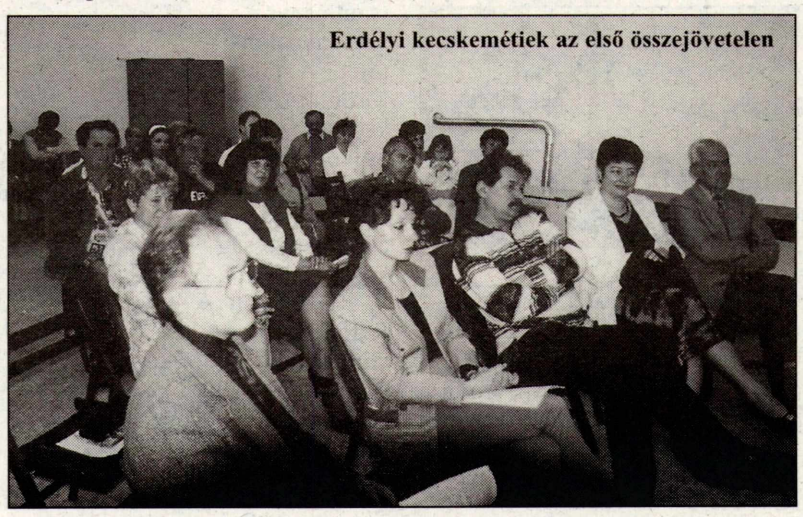
Erdélyi kecskemétiek az első összejövetelen

Kecskeméti közéleti lap
Köztér

Megyei történelem verseny

Az idén 5. alkalommal rendezte meg a kecskeméti Piarista Gimnázium a gróf Koháry István megyei történelem versenyt. Az eseménynek külön aktualitást adott, hogy ebben az esztendőben emlékezünk meg Koháry születésének 350., és az 1848/49-es szabadságharc 150. évfordulójáról.

A versenyre a megye 23 iskolájából 257 tanuló jelentkezett. Az első forduló lebonyolítására 1998. december 7-én a versenyzők iskolájában került sor, amelynek során a diákoknak egy teszt- és esszékérdésekből álló feladatlapot kellett kitölteniük. A 65 % feletti eredményt elért tanulók dolgozatait a szaktanárok továbbították intézményünkbe. Talán a feladatok voltak a szokásosnál nehezebbek, mindenesetre az előző évekhez képest kevesebb, 19 dolgozat érkezett vissza hozzánk.

A második fordulót 1999. február 10-én a Piarista Gimnáziumban rendeztük. Itt a tanulók a tankönyvekből és ajánlott olvasmányokból összeállított írásbeli feladatok megoldásában mérhették össze tudásukat.

A legjobb 10 tanulót hívtuk meg a döntőbe, amelynek lebonyolítására 1999. április 10-én a Piarista Gimnáziumban került sor. A szóbeli verseny során a diákoknak egy az 1848/49-es forradalom eseményeiből álló topográfiai feladatot kellett megoldaniuk, majd írásvetítő segítségével bemutatniuk, ezután pedig egy magyar és egy egyetemes történelmi kérdést kifejteniük. Az esszé feladatok a következők voltak:

1. Mutasd be a XIV-XV. századi Magyarország gazdaságát.

2. Jellemezd az európai hatalmi viszonyok alakulását a Szent Szövetség megalakulásától 1848-ig.

A válaszokat egy háromtagú zsűri értékelte, amelynek tagjai: Keresztszeghy Istvánné, városi munkaközösség vezető, Kandó Kálmán Szakközépiskola, Sóvágó Katalin, igazgatóhelyettes, Katona József Gimnázium, Dankó Imre, tanár, Móricz Zsigmond Gimnázium Tiszakécske voltak. Az elhangzó feleletek lelkiismeretes felkészülésről tanúskodtak. A verseny végeredményét a II. fordulóban és a szóbeli döntőben elért eredmények együttes értéke adta. Eredmények:

Bóka József tanár úr, a verseny szervezője és az első helyezett Hamar Márton

Kiss Mariann, III. Béla Gimnázium 31,4, Balogh Éva, Petőfi Sándor Gimnázium 25,1, Hamar Márton, Református K. Gimn. Kmét 36,85, Molnár József, Bányai Júlia Gimnázium 31,2, Porkoláb Dávid, Szt. László ÁMK 28,15, Kiss Melinda, Református K. Gimn. Kmét 23,75, Szabadszállási Edina, Petőfi Sándor Gimnázium 26,6, Kriston Vízi Gábor, Bányai Júlia Gimnázium 31,55, Marton Tamás, Piarista Gimnázium 23, Horváth Zoltán István, III. Béla Gimnázium 18,95.

Gratulálunk a versenyzőknek és felkészítő tanáraiknak, s további eredményes munkát kívánunk.

Csak ha durran!

A sajtótájékoztatótól két dolgot remél az újságíró: vagy szenzációs bejelentést, vagy kulináris élvezeteket.

Jól tudják mindezt a tájékoztatásnak eme lehetséges módszerét választók is, tehát a két feltétel valamelyes elegyítésével csinálnak kedvet ahhoz, hogy mondanivalójukat meghallgassa a meghívottak várt serege. Van ahol nem trükköznek a tájékoztatás monopóliumával, s havi rendszerességgel fogadják az írott és elektromos sajtó képviselőit.

Igaz, annak az intézménynek akkora a súlya, hogy minden közlésére jó odafigyelni, ugyanis a figyelmetlenséget a zsebünk bánja. A renomé azonban minden magára valamit is adó közszereplőnek fontos, ha van, nem érdemes rontani, ha meg nincs, akkor egy félsikerű "sajtótáj" sem lendít rajta. Nincs azonban kínosabb annál, amikor a helyi média amúgy sem népes hadrafogható seregéből alig néhányan képviselik orgánumukat. Persze ezeregy oka lehet az esemény negligálásának a személyes antipátiától a teljes érdektelenségig.

Ilyen esetekben a trakta sem segít.

Kölcsönösen kellemetlen az a helyzet is, ha a megosztani kívánt információk csak a meghívók számára fontosak. Arról nem is szólva, ha "post festam", vagy ahogy a kisebbik átkosban mondták: okafogyottan tálalják a témát.

Ha van egyáltalán jó sajtótájékoztató, az olyan, mint a pezsgő: durran is, kívánatos is. De a sok megárt belőle.

n.m.

A KÓRHÁZLELKÉSZ

Egy hivatás természetrajza

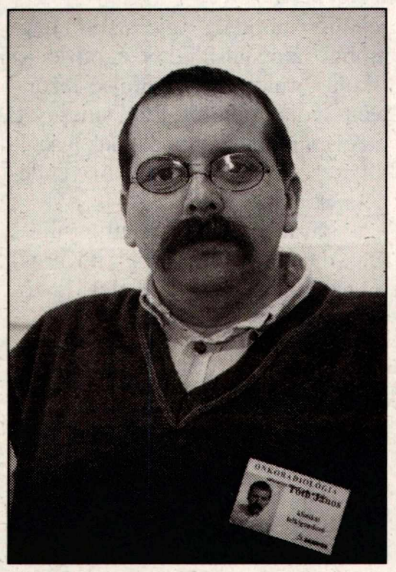

A Megyei Kórház Onkoradiológiai Osztályának várakozóktól zsúfolt folyosóján az apró, folyosóvégi szoba bejárata felett kereszt jelzi Tóth János kórházlelkész „rendelőjét".

Református lelkész környezetében szokatlan a kereszt. Jelent ez valami szemléletváltást?

A keresztet nem én helyeztem el, de eltávolítani sem akarom, hiszen a keresztet teológiáját vállaljuk és a keresztet elfogadom mint a kereszthalál a megváltás és a feltámadás szimbólumát. Ez egy megkülönböztető jel, hogy itt más légkör, vagy szellemiség fogadja a betegeket. Mi hisszük, hogy ami a munkánkon keresztül megjelenik az része a gyógyításnak.

Nem mindennapi hivatás, hogyan lettél a Megyei Kórház lelkésze?

A Kecskeméti Református Gyülekezet hirdette meg az állást és pályázat útján nyertem. Célom, hogy a lelkész legyen szerves része a kórháznak és a gyógyításnak. Ezt az egyház és a kórház vezetése egyaránt támogatta az Onkoradiológiai Osztály létrejöttével pedig Dr. Szűcs Miklós keresett meg, hogy a daganatos betegek körében fokozottan legyek jelen. Később az országban egyedülállóan megalakult rehabilitációs munkacsoport tagja lettem és részt veszek az orvosi viziteken, ami azt hiszem nem túl gyakori a hazai kórházakban. A teológia elvégzése után gyülekezeti lelkészként ismerkedtem meg a mentálhigiénével, elvégeztem egy három éves posztgraduális képzést és ma is az erre épülő csoport terápiás képzésben veszek részt. Ez is jelzi, hogy a kórházlelkészséghez szükséges egy alapvető lelkigondozói irányultság.

Mit tehet egy református lelkész, ha egy más vallási felekezethez tartozó betegnek van szüksége lelki segítségre?

Ez a hivatás igényel egy nyitott attitűdöt, természetes, hogy a reformátusokat helyezem előtérbe, de szerintem a betegségben leomlanak a felekezetek közötti válaszfalak. Előttem ilyenkor egy beteg ember van és nem az a fontos, honnan jött és hová tartozik, hanem hogy itt és most bajban van, kérdései vannak, szenved. Nekünk ebben a helyzetben kell a beteg mellé állni. Ezt pszichiáter kolléganőmmel - akivel rendszeresen együtt dolgozunk- minden alkalommal meg is tesszük. Természetesen ha a beteg, saját egyházának lelkészét kéri, azt behívjuk. Ez főleg katolikusok esetében fordul elő, mivel azokat a szentségeket, amelyeket csak egy felszentelt katolikus pap tud kiszolgáltatni, mi nem tudjuk megadni. Ilyen esetekben Bárkányi Ernő van segítségünkre és vele közösen tartjuk csütörtökönként este a csendes félórákat, melyre együtt hívogatjuk a betegeket. Szerintem ez az ökumené szép példája.

Hogyan látod az ökumené helyzetét és jövőjét?

Úgy vélem Nyugat-Európában kibontakozóban van egy spirituális igény a transzcendenssel való, felekezetek nélküli találkozásra. Ez a gyakorlatban még alig működik, de hiszem hogy a lélek majd kimunkálja ennek útjait.

Gyülekezeti szolgálat helyett kórházi szolgálat, templom helyett kórterem és egy aprócska szoba. A kezdeményezés egyedül álló az országban. Hogyan zajlik a kórházlelkész élete és hiányzik-e a templomi környezet?

A Kecskeméti Református gyülekezet lelkésze vagyok és rendszeresen végzek szolgálatot a gyülekezetben is. A kórházlelkészség lényege, hogy az egészségügyi rendszerben legyen egy állandó hely, ahol a testi bajok orvoslása mellett a lelki problémák gyógyítása is megtörténhet. Hiszem, hogy csak a kettő együtt képes a teljes embert talpra állítani. Az osztályon és a Megyei Kórházon kívül persze szolgálok más kórházakban is. Csendes félórákat tartok például az Izsáki úti kórházban a tüdő osztályon, istentiszteletet pedig a Pszichiátrián, a Nyíri úti kórházban, a Honvéd Kórházban és néhány öregotthonban is. Ezek nyitott alkalmak és örömmel látunk mindenkit, aki elfogad minket.

Egy súlyos betegség gyakran önvizsgálatra készteti az embert. Az egészséges emberhez képest mennyiben más a betegek hitélete?

A daganatos betegek világában a nehéz helyzetek gyakran megkérdőjelezik az addigiakat. Olyan sorsfordító életélmények ezek melyben mindenki megvívja a saját harcát. Itt nem beszélhetünk tehát sematikus hitről, mely receptre felírható. Ahhoz, hogy az ember tovább tudjon lépni, meg tudjon békélni saját helyzetével, meg kell találnia a gyógyuláshoz a változtató erőt, és lehetősége van arra, hogy ebben a kihívásban az eddig meg nem ismert isteni kegyelmet megtalálja. Ez így van azoknál a betegeinknél is, akiknek emberi módon gyógyulást már nem tudunk adni.

Kecskeméten az egyházi, a kórházi és a megyei vezetés összefogása nyomán elindult egy új és egyedül álló kezdeményezés. Hogyan látod a hivatás jövőjét, milyen esélyei vannak a holisztikus gyógyítási szemlélet elterjedésének?

Az elmúlt néhány évben történt előre lépés és egyre többen látják az egészségügyben és az egyházban is hogy a lelki kísérésnek, a krisztusi szeretet spirituális megjelenítésének van helye a beteg életében. A kecskeméti példa talán mintaként szolgálhat, a szemlélet elterjedésében. A nyugat-európai gyógyításban az elmúlt évtizedek arról szólnak, hogy a beteg köré olyan légkört kell teremteni, amelyben nem csak a test, de a lélek is elérhető.

Bízunk abban, hogy az Európai Unióhoz való csatlakozás fel fogja gyorsítani a gyógyításban a lelkészi, lelki gondozói szerep felértékelődését. Reményeim szerint be fog indulni a teológia elvégzése után a kórházlelkészek speciális képzése és a beteg embert teljes, testi és lelki problémáival együtt felvállaló gyógyítási gyakorlat mindenki számára elfogadottá válik.

Írta:
Balanyi Károly

Békés emlékezés a békéről

A Budai úton lévő orosz katonai temetőben kegyeleti megemlékezést tartottak május 9-én, a II. világháború befejezésének ötvenneg yedik évfordulója alkalmából, melyet Katona Gyula, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták kecskeméti szervezetének elnöke — a város díszpolgára — szervezett, több párt és civil szervezet közreműködésével. A II. világháborúban több mint 50 millió ember — ebből 20 millió szovjet, közülük 140 ezer Magyarországon - esett el.

Amikor szomszédunkban ezrek halnak meg az embertelenségben, különös jelentősége van a békének. Erről is beszélt dr. Kovács Jenő alpolgármester, akinek személyében tíz év óta először képviseltette magát ezen helyen az önkormányzat.

Megjelent az Oroszországi Föderáció Magyarországi Nagykövetsége részéről Loszev Vlagyimirovics ezredes és az Ukrán Köztársaság Nagykövetsége részéről Kiszeljov Viktor ezredes, attasé.

Régi régiós ügyek új köntösben

A kecskeméti Megyeházán megalakult a Dél-Alföldi Regionális Fejlesztési Tanács (DARFT) Pénzügyi kabinetje. A hazai regionális szerveződésben egyedülálló, kísérleti jellegű működési forma (a pénzügyi, a tíz kabinet egyike — pl. mezőgazdasági, idegenforgalmi, környezetvédelmi, informatikai is lesz), az alulról építkezést, a nyilvánosságot is hivatott biztosítani. Nógrádi Zoltán, mórahalmi polgármester, a DART elnöke hangsúlyozta, hogy a kabinetek szakmai, tanácsadó és nem operatív szervezetek. A felkért tagok — zömmel neves, felelős szakértők, vezetők — díjazás nélkül végzik munkájukat. A DART titkársága és ügynöksége Bács, Békés és Csongrád megyére kiterjedő működését ötfős apparátussal, évi 30 milliós költségvetéssel végzi. Szász János az OTP Bank Dél — Alföldi Régiójának ügyvezető igazgatója, a kabinet elnöke felsorolta első feladataik között a régió forrástérképének elkészítését, a hitellehetőségek, pályázati támogatások, befektetői körök, pénzügyi szolgáltatások felkutatását. Amire viszont kérésünkre Endre Sándor megyei közgyűlési elnök sem adott megnyugtató és egyértelmű választ:

Van-e értékelhető, jó irányú, a kölcsönös együttműködést elősegítő szándék és cselekvés a fenti ügyekben ill. ettől függetlenül Kecskemét városa és a megye között?

A 10 — 15 éve rendezetlen ügyek szakértői szintű sorba szedése nem tűnik nagy áttörésnek még.

VENDÉGSÉGBEN MÁTYUSFÖLDÖN

Kecskeméti iskolavezetők tanulmányi útja

Zsigárd, Pered, Deáki, Nagymácséd mind csupa ismeretlen név, kicsiny magyarlakta falvak a galántai járásban. Ennyit tudtunk róluk, így indultunk útra április 21- 23. között. Ajánlólevélként vittük magunkkal a testvérvárosi szerződést - melyet a közelmúltban írt alá Galánta és Kecskemét polgármestere - és az Európa Jövője találkozót. Mint kiderült, a vendéglátók közül sokaknak jelentett meghatározó élményt, és kellemes, vendégszerető környezetet Kecskemét. Mint annyi minden, ez is a személyes kapcsolatokon múlott. Aki találkozott valaha Mézes Rudolffal, a Csemadok galántai vezetőjével, az gondolom, nem tekinti túlzásnak, hogy olyan rokonszenves szervező, aki Szekszárdon, Székesfehérváron, Erdélyben éppúgy otthon van, mint Kecskeméten. Akármerre jártunk, mindenhol számtalan ismerős, barát veszi körül, és túláradó közlésvággyal préselt belénk minden ismeretet, amit róluk és történelmükről illik tudni.

A kecskeméti igazgatók csoportja

Mátyusföld földrajzilag nehezen körülhatárolható terület. A Kis- Kárpátoktól a Vág völgyéig terjed, inkább behatárolható érzelmileg, az a hely ahol magyarnak lenni tisztesség dolga, és kötelesség azért mindent megtenni, ha kell, áldozatot hozni. A közelmúlt politikai eseményei mély nyomokat hagytak, még akkor is, ha a kétnyelvű bizonyítványokért folytatott közdelem dokumentumait ma már a nagymácsédi falumúzeum tárlói fogadják be. Sokan fájlalták, csupán néhány szavazaton múlott, hogy a kétnyelvű tábla nem kerülhetett ki a falu szélére, és csendesen megjegyezték: a ma érvényes szlovák törvények szerint ehhez még mindig 80 % plusz egy fő szavazata szükséges.

Komáromba (Komárno) érve kitűnő idegenvezetőt, szakavatott helytörténészt ismerhettünk meg Mácza Mihály alpolgármester úr személyében, aki bemutatta az 1800-as évek kezdetén épült erődítményrendszert, melyet a szovjet katonaság miatt hosszú ideig nem lehetett látogatni. Megtekintettük a város nagy történelmi alakjának, Klapka Györgynek és híres szülöttének, Jókai Mórnak emlékeit, majd Zsigárd, Pered, Deáki következett. Sehol sem kellett keresni a vendégfogadókat, a polgármester úr még akkor is kint várt a községháza előtt, ha az előző falu lelkes bemutatása miatt késve érkeztünk. Megkoszorúztuk a peredi 1848-as emlékművet, mely a falu határában lezajlott ütközetnek állít emléket. A deáki polgármester, Bukovsky János feladata volt, hogy estére kellve befogadja a fáradt utazókat. Később kiderült, hogy valahol a „nagy tekintélyű" igazgatók is a lelkük mélyén diákok maradtak. A nyugdíjas klubban a fáradságnak már nyoma sem volt — mint egy jó osztálykiránduláson—, éjfélig tartó beszélgetésre, és a kodályi hagyaték felidézésére is vállalkoztunk a környék pedagógusaival, hogy másnap a nyitrai Kálvária- hegy tetejéről élőben is megcsodálhassuk a Csitári - hegyeket és a Gerencséri utcát.

A nagymácsédi iskolalátogatás gondolatiságát tömören így lehet összegezni: egy magyar nyelvű iskolának Szlovákiában úgy kell dolgoznia, hogy a munka színvonala és a tanítványok eredményei ne hagyjanak kétséget arról, hogy itt kiemelkedő oktatás folyik, (korszerű számítógéppark, Internet, Zrínyi Ilona matematikaverseny helyezettek stb.) így még a vegyes házasságban született gyermekek is itt folytassák tanulmányaikat.

A két nagyváros Nyitra, Nagyszombat kellemes meglepetést szerzett Öröm volt nézni a szépen rendbe hozott magyar történelmi műemlékeket, és szívesen sétáltunk a Mátyás király korát idéző utcákon. Hasonló élménnyel távoztunk Vöröskő várának megtekintése után is.

Egy tanulmányi út mérlegét nehéz közvetlenül megvonni, valószínűnek látszik, hogy Galántán új testvérintézményre talált a Kocsis Pál Szakközépiskola. Többen elhatározták, hogy kollégáikat is elviszik „magyarságot tanulni", és mindannyian elhatároztuk, hogy Mátyusföld szeretett vendég lesz Kecskeméten!

Mézes Rudolf

Császár Cirill

Cserkészbarátság

A cserkészcsapat mindig vidám vezérkara: Szabó Ildikó, Gárdonyi Péter, Papp Zsolt és Marci, Kovács Jácint

Papp Zsolt tanító, a kecskeméti Hatvani Pál cserkészcsapat lelkes parancsnoka, a „Cserkészetért Alapítvány" egyik létrehozója. Tavaly októberben jutott társaival arra az elhatározásra, hogy felveszik a kárpátaljai, beregszászi cserkészcsapattal a kapcsolatot. Bárdos István ottani cserkészparancsnok — szintén tanár — feleségével együtt dolgozik a cserkészmozgalomban, amely a magyarság megtartásának egyik lehetséges formája. Helyzetük nagyon nehéz, hiszen például csak Ungvárról, három év alatt száz pedagógus települt át, és a négy-öt év előtti tizenöt cserkészcsapatból is csak három maradt.

A segítség első lépcsőjeként a reménytelenség feloldásában szeretnének segíteni. A cserkészet az értékrend kialakításában, a szülőföld szeretetére nevelésben, a közösségtudat formálásában fontos nevelő eszköz ott is.

A kapcsolatfelvételt rendszeres látogatások követték azóta is. Az szinte köztudomású, hogy az ottani pedagógusok féléves elmaradással kapják minimális fizetésüket, volt nyugdíjas tanár, aki szó szerint éhen halt. Papp Zsolt egyik megrendítő mondata így szólt: Legutóbbi látogatásunkkor égett ki az iskola tornatermének utolsó izzója. Nem tudják pótolni. Enni sincs mit, mégis mindenüket odaadnák a segítőkészséggel érkező itthoni vendégeknek.

A karácsonyi adománygyűjtés után most egy július végi, a Kárpátokban szervezett kéthetes közös táborozásra készülünk.

Nagy céljuk a kecskeméti cserkészeknek, hogy a helyiség nélküli csapatnak gyűjtéssel, pályázatokkal, összefogással vegyenek egy házat Beregszászon. Ezt sokfunkciós kulturális, oktatási, szabadidős és hitéleti központként a kinti testvércsapat működtetné. A kinézett 220 négyzetméteres, teljesen felújított épület nagy telken, nagyon jó állapotban, Beregszász legszebb utcájában található.

Ezúton is kérik mindazokat a kecskemétieket, akiknek szívügye a cserkészet és a kárpátaljai magyarság sorsa és megmaradása, jelentkezzenek segítőszándékú felajánlásaikkal Kovács Gabriella alapítványi titkárnál, Kecskemét, Kócsag u. 10. levélcímen, vagy napközben a 404-246-os telefonszámon.

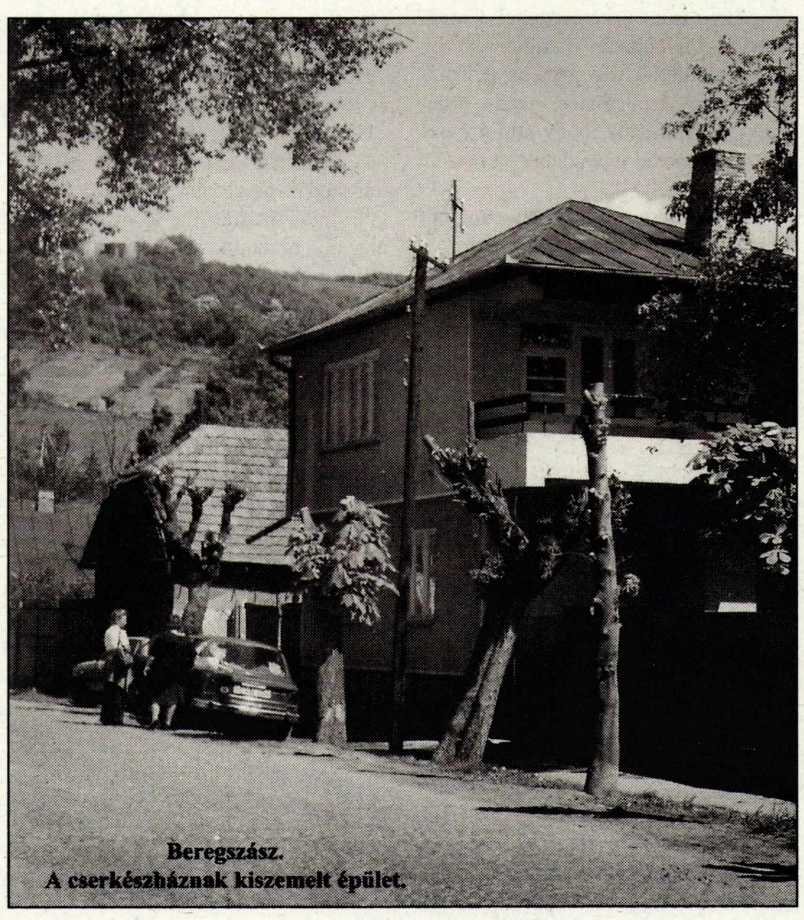
Beregszász.
A cserkészháznak kiszemelt épület.

Kártyaparti

Nem is tudom, milyen lenne az életem, ha nem saját jószántamból ugyan, de bele nem szálltam volna össznépi kártyapartiba. Tudják, fizetés nem listáról (azt csak alá kell írni), hanem banki átutalással. A havi járandóság összege most nem a vizsgálódás témája, sokkal inkább az, hogyan is juthat hozzá a pénzéhez a dolgozó. Mi sem egyszerűbb, mondják erre a magyarországi banktechnikában jártasak: odamegy az ember az automatához, bepötyögi a pinkódját, ha ugyan el nem felejtette, aztán dől a pénz.

Hiszi ezt Móricka.

Azt az esetet, hogy a pénzkiadó automata nem működik, egészen triviálisnak mondhatjuk, ezzel tehát nem is foglalkozom. Márcsak azért sem, mert ennél édesebb dolgok is történnek. Úgymint: Kártya be, pötyögés, gombnyomás után közli a gép: "Ez a funkció nem áll rendelkezésre".

Latinos műveltség sem kell az üzenet megfejtésére, nem az álláskeresők elhajtása a cél, hanem tudomására hozni a delikvensnek: pénz nuku. Másról esetleg lehet szó. Hogy mire gondol a gép, meg aki őtet programozta, azt a meglepetéstől el is felejti kideríteni hirtelenjében, meg egy próbálkozásra egy meglepetés éppen elég.

Ennél is aranyosabb, ha a kapcsolat létrejön, mondhatni bensőségessé válik, és a felsorolt összegeken - ezer forint a legkisebb tétel - más summát is kérhetünk őfelsége automatától. A billentyűzet segítségével rögtön be is írhatunk egy tetszetős összeget, mondjuk annak erejéig, amennyit a számlán sejtünk.

No, ez sem ilyen egyszerű! A gép válaszol: - "Jelöljön meg kisebb összeget"

Utoljára nekem ezt szépemlékű férjem mondta, amikor először elővezettem a kosztpénz iránti kérésemet. Mit mondjak, ez se esett jó, de annyi év után a géptől se vártam ezt.

Mindezt tetézte a Bankomat legújabb alakítása. Vidékre indulván némi pénzt szerettem volna felmarni az általam legalábbis megérdemeltnek tartott fizetésemből. Ügymenet sima: dug, bever, jelöl, tranzakció folyamatban, türelem doszta. Gép kattog, forog, dohog, cserreg, s aztán, mint aki jól végezte a dolgát, kilöki a számlát. Akkurátusan feltünteti a leemelt összeget, csak éppen egy fitying se jött ki belőle. Még szerencse, hogy egy ismerősöm szemtanúja az esetnek, hátbaver, hogy levegőt kapjak.

Reklamáció a megadott telefonszámon. Mondják, ellenőrizték, valóban nem történt meg a kifizetés. Menjek be a pénzintézethez, ahol a számlámat vezetik, és jelentsem be az eseményt.

A hibát nem én követtem el, de a számla rendezésese az én dolgom. Rendben.

De mondja már meg valaki, hogy azért a havi pártízezer forint járandóságomért mikor fogok megdolgozni, ha közben az automatákkal állok szoros perszonális kapcsolatban?

n.m.

Kecskeméti közéleti lap Köztér

Egy polihisztor emlékére

Kalmár Sándor a műszaki főiskola nyugdíjas matematika tanára nem lép többé sem katedrára, sem pódiumra, teniszpályára, biciklipedálra, immár csak az égi létrára.

Kollégája, barátja, Nagy Péter matematikus, főiskolai adjunktus osztotta meg velünk néhány emlékét, szakmája szerint szép és pontos fogalmazással:

- Kalmár Sándor körül összegyűltek az erővonalak, személye origó volt a főiskolán. Az itt oktató 170 emberből körülötte legalább tizenöten mindig összegyűltek, ha beszélgetett, vagy ha kirándulást szervezett a Mátrába. Más ilyen ember nem volt, csak ő. Ott mindig történt valami, ahol ott volt. A kedvenc kocsmába, a Hullámba is mindig 6 — 8-an mentek vele. Iszonyú műveltsége volt, a szakma mellett a zene, a kirándulás, a tenisz, a bicikli, a sakk mind fontos volt számára. Emellett élveboncolóan precíz és lelkiismeretes ember volt. A mások számára perifériálisnak tűnő dolgokat sem tudta félvállról csinálni. Ennek szellemét hagyta itt. Ma már nem így dolgoznak sehol, elnagyolják a dolgokat, ez a munkastílus már nem divatos. Nyomokat hagyott valóságosan is, hiszen majd harminc éve néhány társával saját kezűleg építette a GAMF teniszpályát. Huszonhét éve ő alapította a GAMF kamarazenekarát, melynek soha, egyetlen próbájáról nem hiányzott. Két nappal halála előtt még itt, együtt dolgoztunk egy tanulmány kritikai elemzésén, melyhez általában 1 — 2 oldalt szoktunk írni véleményként. Ő tizenhat oldalt tett le. Rezüméje értékesebb volt, mint az alapmű.

Ilyen volt.

A GAMF Kamarazenekara elhunyt koncertmestere tiszteletére emlékhangversenyt ad május 21-én 19 órai kezdettel a főiskola Deák Ferenc termében (Izsáki út. 10).

TEMETŐKERT '99

Két napos szimpózium és szakkiállítás színhelye lesz Kecskemét június 11-12-én, amely a Temetőkert '99 címmel a magyar temetési kultúra bemutatására, az ezzel kapcsolatos szolgáltatások megismertetésére vállalkozik. A rendezők (Dísznövény Szövetség és Terméktanács, Magyar Önkormányzati Főkertész Szövetség, a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem karai, a Kertészet és Szőlészet szaklap, a Magyar Kertépítők Országos Szövetsége, a Temetőkertészek és Fenntartók Egyesülete valamint a kecskeméti Városgazdálkodási Kft.) a témában érintett nagyszámú érdekeltet hozzák össze, virágkötőktől a kőfaragókig. Az elméleti kérdések mellett a gyakorlati bemutatók is központi szerepet kapnak, de nem csak a szakembereknek nyújtva információkat, hanem a közönség érdeklődésére is reflektálva.

A kertészeti főiskola udvarán bemutató tekinthető meg, és a különféle tárgyak kiállításán vásárlásra is lesz lehetőség.

A rendezvény egyik fő szervezőjét — a temetőkertészek egyesületi elnökét — Hegedűs Ágoston (képünkön) kecskeméti kertészmérnököt kérdeztük arról, miért fontos ez az összejövetel a hétköznapi ember számára is?

- A kb. negyvenezer hektár magyarországi temetőkert egy százaléka, 40 — 50 hektár Kecskeméten található. Régóta, nemcsak a szakembereket foglalkoztatja, milyenek a temetőink, milyen a temetkezési kultúránk? Ma már törvény írja le: „A tisztességes és méltó temetés… mindenkit megillet." Harmincöt évvel az egyházi temetők bezárása után erről fogunk tanácskozni: a történelmi egyházak, a temetőkertészek, temetkezési vállalkozók és a hatóságok, valamint a temetőfenntartók képviselői. Sorolom kérdésként a fő témákat: milyen az egyház kapcsolata a temetéssel; hogy éli meg a gyászoló család a halál okozta fájdalmas sebeket; hogy tudjuk a halál kérdését kezelni a XX. század végén; mit tehetnek a kegyeleti szolgáltatások szereplői, hogy a temetők a város legszebb zöldfelületei lehessenek? Ez oldhatja a bánatot, szomorúságot. Gondozott sírhelyek, szépen nyíló virágok — ezekkel lehet a megbékélés helye a temetőkert.

SZÜLŐVÁROSOM KECSKEMÉT

Bagi Béla kiállítása elé

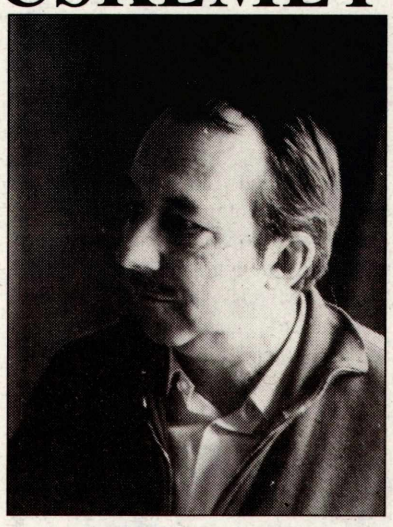

A Baghy később Bagi család kecskeméti története azzal kezdődött, hogy Baghy János füleki várkapitány mielőtt II. Rákóczi Ferenc társaságában bujdosásra kényszerült, három gyermekét, mint a népmesében, pásztorokra bízta és hatalmas birkanyájat adományozott velük. A pásztorok pedig derék emberek lévén nem herdálták, vagy tulajdonították el, hanem gondosan őrizték a rájuk bízott örökséget, majd amikor a fiúk feltarisznyáztak, hogy önálló életet kezdjenek, tisztes atyai örökséggel felszerelve bocsátották őket útra. György Csongrád felé vette útját és gazdag földbirtokos családot alapított. János Győrbe került, István pedig Kecskeméten lett molnár legény, de az 1700-as évek derekán már az ő tulajdonába került a város legtöbb szárazmalma, és a család kezében volt a város malomipara egy évszázadon keresztül. Akadt később a családban polgármester tanár, ügyvéd színész és építész is. Vendéglátóm Bagi Béla a család kecskeméti ágának hetedik generációjához tartozik, és igen változatos életpályát tudhat maga mögött.

Hogyan lettél például egyetemistából hadifogoly?

Ez egy tipikus diáktörténet. 1942-ben harmadéves egyetemistaként Kecskemétről Pestre utaztam, zsebemben a második félévi tandíjjal, de barátaimmal mulatós kedvünk támadt és egyetlen éjszaka elköltöttem az összes pénzemet. Így nem tudtam beiratkozni a második félévre. Papíron tehát nem voltam egyetemista, aminek az lett a következménye, hogy besoroztak katonának. Szegedre vittek és a korábbi lábtörés után rosszul összeforrt lábam miatt segédszolgálatra akartak beosztani. Ez viszont azzal járt volna, hogy zsidó századhoz kerülhetek felügyelőnek. Helyette inkább a frontszolgálatot választottam. Hadifogságba estem és 1945-ben egy krimi haláltáborba kerültem. A tábor lakóinak egyharmada az alultápláltság és a kemény munka következtében öt hónap alatt meghalt. Az orosz parancsnokságnak nem volt térképe a félszigetről mivel előtte űzték el a krimi tatárokat. Életben maradásomat annak köszönhetem, hogy néhány kecskeméti barátommal elvállaltuk a félsziget feltérképezését. Fából teodolitot készítettünk és egész nap jártuk a vidéket. Így napközben a mediterrán éghajlat változatos gyümölcstermésével gazdagíthattuk étrendünket. Végül 1947-ben kerültem haza Kecskemétre.

Hogyan kezdtél új életet mindezek után?

Követtem a családi hagyományt és a Gazdasági Malomban helyezkedtem el. Az államosítás után 57-től a Malomipari Egyesülésnél dolgoztam. Azt a feladatot kaptam, hogy szervezzem meg a régi téglagyár bútorgyárrá történő átalakítását. Még a gyártás megszervezése és beindítása is az én feladatom volt, sőt az első termékeinket is én terveztem.

Mik voltak ezek a termékek?

Sezlonokat terveztem Kecskemét 1. és Kecskemét 2. néven amelyeket azután évekig gyártottunk.

Hogyan alakult az életed az ezt követő években?

A megyei vezetés egyik fontos feladata volt az iparosítás, így Félegyházára küldtek egy újabb gyár megszervezésére, ekkor már főkönyvelőként. Nyúltelepből műanyaggyárat kellett létrehozni, amely ma is működik.

Téged azt hiszem valamennyien mégis a Petőfi Nyomdából ismerünk.

Igen 1982-ig, nyugdíjba vonulásomig húsz éven át voltam a nyomda főkönyvelője. Részese voltam egy fantasztikus folyamatnak, melynek során a leromlott állapotban lévő Bács-Kiskun megyei Nyomdaipari Vállalatból kifejlődött egy európai színvonalú nagyvállalat, a Petőfi Nyomda. Az én feladatom a pénzügyi terület megszervezése és irányítása volt.

A racionalitás számok, a pénzügyek világa mellett meglepetésként hatott a hetvenes évek elején, hogy sajátos stílusú, redukált formavilágú képeiddel megjelentél a kecskeméti tárlatokon. Mikor kezdődött és mi indított a képzőművészet felé?

Apám képei között nőttem fel, hiszen fiatal korában Ő is festett. Hogy a hatvanas években el kezdtem rajzolni, festeni, abban egyrészt biztosan része van apám képeinek. Másrészt talán a menekülés a racionalitás néha unalmas világából, a vágy a fantázia és a meghitt csend világa felé. Ez indíthatott, és az a szándék, hogy az életem során látott színeket, formákat, élményeket, szülővárosom szeretetét, utazásaim élményét megosszam másokkal. Viszonylag hamar megtaláltam a nekem rendelt anyagot és technikát, a velúr papírt és a pasztellt. Soha senkitől nem tanultam rajzolni, komponálni vagy stilizálni, mindent ösztönösen csinálok. Nem figyeltem a különböző irányzatokra és soha nem hagytam hogy mások hatása alá kerüljek.

Munkáid jellemző sajátossága a finom kontúrral összefogott, homogén felületek lebegően könnyű, párás színvilága és a csendes líraiság. Ez a teljes életműre egyaránt vonatkozik és nagyon nehéz tagolni, fejezetekre, vagy korszakokra bontani pályádat, legfeljebb tematikai csoportok fedezhetők fel. Melyek azok a legfontosabb témák, vagy motívumok amelyek foglalkoztattak eddigi munkád során?

Az első és persze a legfontosabb témakör amely még ma is foglalkoztat, az szülővárosom építészeti világa. A törökkorból megmaradt magas kőkerítések és erőd szerű kapuk mögött megbúvó apró házak együttese, a régen lebontott városrészek, utcák varázsos hangulata.

A másik nagy motívum, vagy témakör, a Székelyföld volt, majd a magyar várak sorozata, következett, melynek megfestéséhez a hazai várromok mellett végig barangoltam a régi magyar várakat Burgerlandtól a felvidéken át Erdélyig. Közben azonban volt még egy kisseb soproni sorozat és gyakran merítettem ihletet a Kecskemét környéki tájból és a Tisza árterének dús lombú fáiból is.

Bagi Béla új kiállításra készül és elmúlt hónapjai szorgos munkával teltek. Visszatért legkedvesebb témájához, a régi Kecskeméthez. A Ráday Múzeumban május utolsó hetében nyíló kiállítására olyan régi vázlatokat, házak és utcák rajzait kereste elő, amelyek már csak a vázlatfüzetben léteznek. Most tehát újra felépíti a régen elbontott dohányboltot, a Mezei utca sarkán, a női fodrászatot az Ilona utcában és újraálmodja a Kerekes utca középkori hangulatú keresztes házát vagy a lebontott házak nyomát arcukon őrző tűzfalakat. A kiállítás kétharmada új képekből áll. Vállukat egymásnak vető házak, kapuk, kémények, ablakok. Itt a női fodrászat lilás színvilágát és a fal meleg okkerét finoman megpendíti az ablak hideg kékje, majd hátrafelé fokozatosan elhal és belécsendesedik az ég lebegő szürkeségébe. Amott apró házak melengetik egymást, a „ Tabak „ ajtaja hívogatóan kitárva: TESSÉK BELÉPNI!

Balanyi Károly

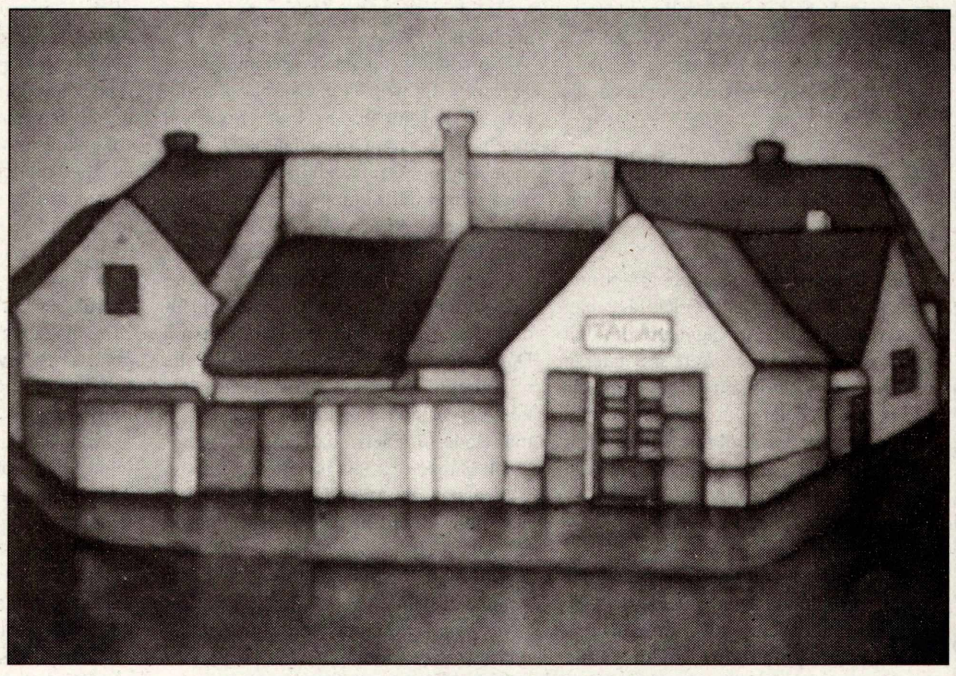

A régen elbontott dohánybolt Bagi Béla festményén

KAFF '99

A Kecskeméti Animációs Filmfesztivált ötödik alkalommal rendezik meg, június 9-13. között. A fesztivál előkészítéséről, programjáról kértünk tájékoztatást Mikulás Ferenctől, a Kecskemétfilm Ltd. igazgatójától, aki szeretné, ha az illetékesek döntenének arról, hogy a jövőben milyen időközönként rendezhetik meg a fesztiválokat.

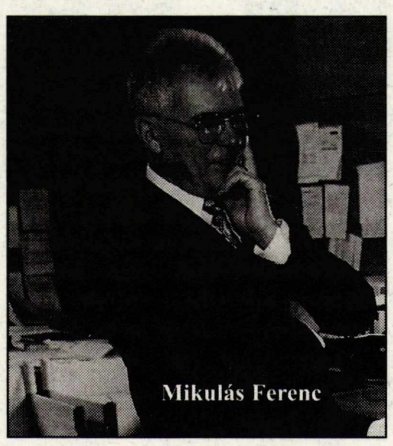
Mikulás Ferenc

Két-három évenként számba kellene venni, hogy hol tart a magyar animációs szakma. Ma már nemcsak szórakoztatásban, hanem a CD-k elterjedésével az ismeretterjesztésben és az oktatásban is egyre bővül a felhasználás lehetősége. A számítógépek elterjedése pedig jelentős változásokat eredményez a szakma területén.

- Amikor 1985-ben, az ön kezdeményezésére, először rendezték meg a Kecskeméti Animációs Film-fesztivált, akkor mi volt a célja az esemény életre hívásával?

- Minden fontos dolognak az oka egyszerűen fogalmazható meg. Azokban az években nagyon nehéz volt Nyugat-Európába, az Egyesült Államokba utazni a kollegáknak, úgy gondoltam, hozzuk ide a világ legjobb filmjeit, ezzel megoldódhat ez a probléma. Természetesen emellett számba is vehettük a magyar animációsművészet értékeit. A nyolcvanas években csökkent a magyar animációs filmek száma, igyekeztünk versenyben maradni az európai a tengeren-túli egészestés rajzjátékfilmekkel, és akkor arra gondoltam, hogy Európához és az európai értékrendhez való közelítés terén jó szolgálatot tenne, ha az egész-estés rajzjátékfilmek versenyét is meghirdetnénk.

- Másfél évtized eltelte után, az előre eltervezett program némileg módosult. Melyek azok az elemek, melyek állandónak bizonyultak és amelyekkel gazdagodott évek során a rendezvény?

- Minden rendezvényünkön állandó programként szerepelt a magyar és külföldi alkotók életműveinek népszerűsítése. Ebben az évben Gémes Józsefnek, aki a 60. születésnapját ünnepli és Foky Ottónak, aki még nem töltötte be a 70. életévét, filmjeivel ismerkedhetnek meg a nézők. Ez évben, Hegyi Füstös Lászlónak, a közelmúltban elhunyt kollegánknak az emlékét, filmjeiből összeállított műsorral idézzük fel.

Kötelességünk, hogy emlékezzünk Mátis Kálmánra, a kecskeméti művészre, rajztanárra, aki a cserkészetről készített filmjével, 1936-ban, Londonban díjat nyert. Filmvetítésen sajnos nem tudjuk bemutatni, az első nemzetközi elismerést arató magyar animációs filmet, mert elkallódott vagy esetleg lappang valahol az anyag.

A külföldi művészek közül Jules Engelnek az életművét mutatjuk be. A magyar származású, Los Angelesben élő animációs művész, most 81 éves, és most tér vissza először hazánkba, ahol filmjeit sem vetítették. Úgy érzem, hogy a Mátis-életmű és az Engel-filmek megismerése, a magyar animációsművészet történetének a kiegészítését eredményezi majd, a kecskeméti fesztivál után.

A fesztiválon bemutatjuk a nemzetközi zsűri tagjainak Dovnikovic Bordo zágrábi filmrendezőnek, Luc Degryse, belgiumi Filmművészeti Főiskola tanárának és Priit Pärn híres filmrendezőnek az alkotásait.

Nagyon fontos mozzanata a fesztiválnak, a nemzeti animációs filmek vetítése. Köztük több francia filmstúdió munkásságát is megismerhetjük. Az idén egy kicsit frankofon jellege lesz a fesztiválnak, mert a Folimage filmstúdió munkáiból mutatunk be egy válogatást, ahol a meghívott legfiatalabb, legtehetségesebb rendezők több Oscar-díjas animációs filmet készítettek. Ezenkívül a párizsi Arlequin filmstúdió filmjeit is megismerhetik a résztvevők, és köztük azt a 26 részből álló ötperces filmsorozatot, melyet a Kecskemétfilm készített, a Piros alma szép mesék címmel. A francia gyerekek első gyönyörű, népszerű képes-könyveiből készítettük a filmeket, melyeket a Duna Televízió megvásárolt tőlünk, és most folyik a szinkronizálásuk.

- A Kecskemétfilm, más filmekkel is szerepel a fesztiválon?

- A legfontosabb munkánk a Majmok kastélya című film. Francia-angol-német-magyar koprodukció, melyen három évig dolgoztunk. Ez az első nap este hét órakor kerül vetítésre. Ezen kívül Horváth Máriától és Szoboszlay Pétertől mutatunk be rövid szerzői filmeket.

- Mikor és milyen helyszíneken kerül lebonyolításra a fesztivál?

- Június 8-án este kezdődik a főtéri vetítéssel, majd 9-én, 10 órakor a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma vezetője nyitja meg a fesztivált. 13-án, vasárnap fejeződik be, amikor az Otthon Moziban és a főtéren levetítjük az előző este díjat nyert filmeket. A fesztivál kísérő rendezvényei között szerepel egy tanácskozás, melyet a Tudomány és Technika Házában tartunk Agresszivitás a képernyőn - Agresszivitás a gyerekben címmel, amelyre több neves szakembert kértünk fel a filmművészet, a médiák, a pszichológia területéről.

- A kecskeméti polgárok, miként vehetnek részt az eseményeken?

- Minden rendezvényünk nyilvános. A filmvetítésekre 50-100 forintos belépőjegyeket lehet váltani, a Művelődési Központ és az Ifjúsági Otthon pénztáraiánál. A tanácskozások sem lesznek zárt körűek és bízom benne, hogy minden érdeklődőhöz eljutnak a programok, melyek részletes, pontos tájékoztatást nyújtanak.

Lejegyezte: Daróczi Kiss Márta

NAGY GÁSPÁR: ÖTVEN

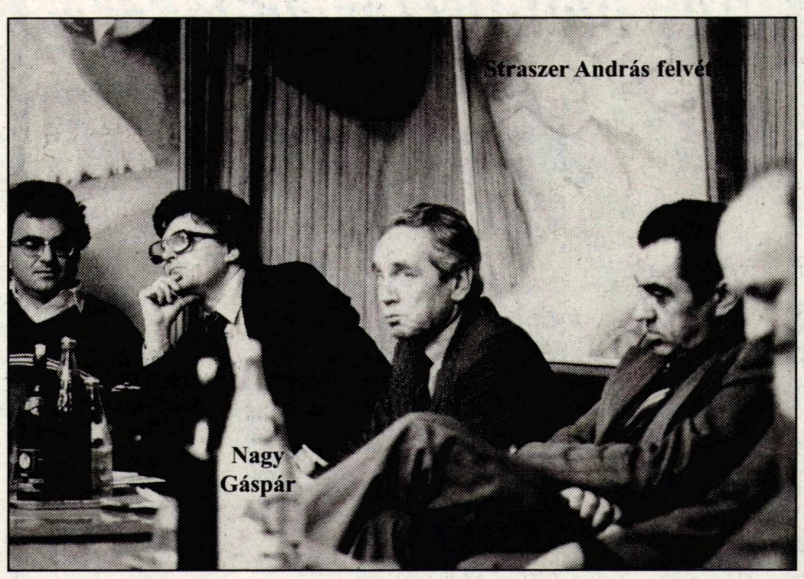
Straszer András felvé

Nagy Gáspár

Egy fénykép körüljárása

Kedves Gáspár!

Ma kaptam meg új könyvedet, köszönöm. Szabadrabok a címe, egybegyűjtött verseid kötete. Milyen érdekes, hogy valamiképp rímel az én Fehéringes foglyok kötetem címével. Mikor előtte én a könyvemnek Ezredfordulóponton címet adtam, akkor viszont éreztem, akaratlanul rárímelek az Évtizedhatárhíd könyvedre. A „ponton" jelentést vált bár, de rárímel a „hídra".

Fényképész barátomtól most kaptam egy képet, Kecskeméten készült 1983-ban. Ezen a képen még fiatal írók vagyunk.

Rajta a képen még Bodor Jenő, egykor a Forrás szerkesztője, autóvezetés közben elaludt, és fának rohanván, meghalt. Rajta a képen Hubay Miklós, ő nem vezet autót, ő él. Közben csak annyit öregedtünk, hogy Te elérted az ötvenet, éveid száma: ötven. Én meg a nyomodban, alig három, négy évvel lemaradva.

Várj meg, ne siess, utolérlek!

Pintér Lajos

Kodály és Illyés ünnepére — 1982

Én együtt látom őket
egy dalban és
egy mondatban
amíg csak itt magyar van
kiadhatatlan versben
megvágott filmszalagon
s e század néz rájok
lesütött szemmel - vakon.

És ha valamit hiányolnak
a hirtelen - erősek
az olykor - bátrak?!...
majd figyelem őket
mikor az idő átrak
vállukra is
- szívük fölé -
száztonnákat!

Mégis ők bírtak a pusztai széllel
az egybeterelt nyájat
körülnyaldosó csikaszokkal
lezsugorított akolban sötét éjjel
is egymásnak kacsintva:
hogy éppen egy okkal több
ha a milliomnyi fásult bégetésből
- jópásztorokhoz illőn -
hajnalra pontos hangot
s dallamot gyúrnak.

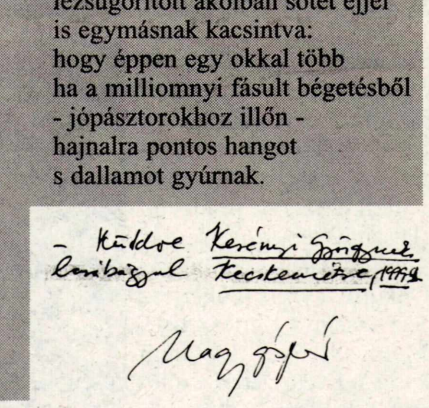

"Ódon bájú kecskeméti"

A filmművészetünk számon tartott értékei közé tartozó Lássátok feleim, az Ámokfutás, az ügyeskedő pénzcsináló, kallódó értelmiségit honunkban az elsők között felmutató Haladék rendezője, Fazekas Lajos olyan „jó családból való, ódon bájú kecskeméti fiú" Módos Péter szerint, aki gyökereit megtartva lett volna a nagy bohémek, az Apollinairek társaságának törzstagja. Nemes Károly a Forrásban írta róla: Kecskemét számára „élményt adó, világot meghatározó tényező".

Cseppet sem váratlanul kezdte így beszélgetésünket a dokumentumfilm műfajban is maradandót alkotó operatőrrendező:

- Ez a város sokkal több számomra életrajzi adatnál. Kecskemét, a japán akácok nyári illata, a Nagytemplom déli harangszava, az állomáskert, a Sétatér, a református temető, amelynek kopjafás fejfájának tövében nyugszanak református őseim. Mindezekről meg tudnám írni (ha tudnám) az Eltűnt idő-t, a barátokat, ma példaképeket. az identitásom, a hazám, a magyarságom.

- Kikre gondolsz?

- Jónéhányan élnek szerencsére azok közül, akik hatottak rám. Például nagy kamasz korom óta Goór Imre, Varga Miska, Te és mindenekfelett dr. Orosz László, Kecskemét díszpolgára, osztályfőnököm. Aztán a barátok, a Szomszédok, a művészteleprő Juhász Sanyi, (őt az Isten nyugosztalja) a kecskeméti filmstúdiós Radó Gyuszi, a tragikus sorsú Ábrahám Jancsi. legfőképp Mészáros István piarista atya. Lelki alkatom kialakulását kecskeméti könyvek is befolyásolták.

- Hajdani szerzők művei, vagy kortárs alkotások?

- Sorsdöntő volt találkozásom Katona Józseffel. És nem is elsősorban a Bánk bán, sokkal inkább azok a jegyzetek, amelyet Kecskemét történetének a megírásához gyűjtött. Ezekből értettem meg, hogy magamfajta ember számára a történelem nem a királyok és háborúk története, hanem, a kis-embereké. Orosz Laci könyveiből nemcsak én tanultam hanem, a lányom is. Megőriztem és olvasom Buda Ferenc verseit és fordításait, Hatvani Dániel és mások köteteit. Raffai Sarolta novelláiból Kertész Ákossal forgatókönyvet írtunk. Jókedvűen olvastam a művelődéstörténeti adalékokkal mazsolázott Bugac csárdája ismertető füzetet.

- Megható ragaszkodásod szülőföldedhez, noha életed nagyobb részét másutt töltötted. Hódmezővásárhelyi diákokként 1956 októberében a fölvonulók élén vitted a zászlót.

- És ahol a közmegbecsülést kiérdemelt városi rendőrkapitány édesapámat a karhatalmisták a nyílt utcán megverték, majd bebörtönöztették, mert emberséges volt és megválasztották a nemzetőrség parancsnokának. A család természetesen azonnal hazaköltözött Kecskemétre. Csak néhány hónapig járhattam a Katonába, ami azonban igazi alma materemmé lett.

- Kitűnően érettségiztél, verseket publikáltál, tornaversenyeken győztél, jól hegedültél, mégis meglepődve hallottuk 1961-ben, hogy felvettek a főiskola filmrendező szakára, Herskó János elhíresült osztályába. A Tanár úrtól tudom, hogy sokoldalúságodnak, életrevalóságodnak és Apád melletti kiállásodnak köszönhetően kerültél a több mint négyszáz jelentkezőből a kiválasztottak közé a fővárosba. - Hazajárok ha időm engedi, bár életem változatlanul sűrű (mézsűrű sűrű, szurok-sűrű?). A város küldöttének érzem, magam a fővárosban. Egy méltóságos város cívis-polgára küldött, hogy fölmutassam s beteljesítsem. Restellem, hogy nem volt elég tehetségem hozzá. A nekirugaszkodást azonban nem röstellem. A Főiskola arra kondicionált, hogy váltsuk meg a világot. Talán ennyi volt bennem.

- Inkább azt mondanám, hogy nem voltál az idő kedveltje. A mozilátogatók egy részének szokatlan volt a belső világ kivetítésével többnyire sikeresen próbálkozó képi beszéded. A szintén egykori katonás diák, Benedek István Holnapra a világ című regényéből készült filmeteket meghaladta a történelem.

- Hála Istennek! Elfogadásakor hátborzongatóan bátor volt, forgatásakor napról-napra szelídebbnek tűnt.

- Az Unokáink sem fogják látni sorozat operatőrként, számos értékek fölmutatójaként, az intézményesült nemtörődömség következetes leleplezésével közreműködtél a diktatúra szétmállasztásában.

- Ráday Misi műsorai „áthallásos" műsorok voltak. Ha az „Unokáinkban..." azt ábrázoltuk, hogy miként hordja szét a vihar egy kastély tetejét, az arról szólt („nekik" és „nekünk" is), hogy a kommunisták miként hagyták ebek harmincadjára az országot, Izgalmas volt a képes beszéd, úgy hittem, kellek hozzá. Amióta az összeomló ház csak egy összeomló ház és nem egy összeomló rendszer, nem értem, hogy én minek kellenék hozzá.

- A népszerű Kisváros sorozat vállalása miatt kezdetben hümmögő híveid többségét megnyugtatta a műfaji követelmények színvonalas teljesítése, a hiteles kisvárosi légkör.

- Az egykori kecskeméti dramaturg, Hajdufy Miklós kérésére vettem át a sorozatot és csináltam jó ideig. Producere a szülővárosom piarista gimnáziumában érettségizett Sik Endre. Szívesen csináltam a szó szoros értelmében vidéki sorozatot, mert a lakosság 80 százaléka vidéken él, de a tévéműsorok 20 százaléka szól a lakosság négyötödéről.

Fazekas Lajos Koltai Lajossal, anno...

- Maradtak a fiókban forgatókönyvek?

- Fölös számban. A legfontosabb a szülőföld lett volna. Egy-két epizód novella formájában megjelent a Forrásban és az Új Írásban.

- Többféle illetőségedből is volna dolga kamerádnak Kecskeméten. Gyönyörű szemléletességgel írtad a Kecskeméti Műsor a nótafa Táncos Péterre emlékező számában: „halála úgy fájt, mintha rokonom lett volna. De hiszen lehet, hogy rokonom is volt. Rendre ki szokott derülni, hogy akik régi kecskemétiek — és reformátusok — azok apai ágon így vagy úgy rokonok."

Heltai Nándor

Kecskeméti közéleti lap Köztér

Széchenyivárosi búcsú: jövőre ugyanitt!

Ha a meteorológiai előrejelzések hűvös, szeles, felhős időt jósolnak, két eset lehetséges. Vagy bejön, vagy nem. A május 8-9-ére megszervezett széchenyivárosi "búcsú" szempontjából a második eset volt kívánatos, be is jött.

Így azonban mindenkinek jó napja lett, aki bekapcsolódott az épülő Szentcsalád templom és közösségi ház körül zajló majdnem két napos rendezvénysorozatba. Azoktól pedig, akik a környékbeli lakóépületekben kénytelenek voltak megszokott hétvégi programjukat fölborítani, ezúton is bocsánatot kérnek tőlük: jövő év május 8-ikáig nem lesz hasonló csendháborítás.

Minden esetre, ha szombati nap decibelszintje még magasabb is volt az átlagosnál, az viszont megállapítható, ilyen se sokszor fordult még elő a (lassan már) jó öreg Széchenyivárosban! Az ökumenikus imádság után (a lélek járandósága) következett a földi számvetés, mire jutott eddigre s közösségépítő igyekezet. Aki meg szeret a szavak mögé nézni, az bátran megtekinthette kívülről belülről a már kész kápolnát, mögötte pedig a közösségi ház alapjait. Hogy a magasabbrendű célok megvalósítása haladt-e előre, márhogy a negyvenezer széchenyivárosi lakos közül annak, aki eddig hiányát érezte a valahová tartozásnak, megérintette-e a Szentcsalád plébánia köré csoportosultak szeretetteljesen derűs sátoros ünnepe, az kiderül majd.

Most csak köszönet minden közreműködőnek, segítőnek, támogatónak, külön-külön is a Miraculum kórusnak, a remek szakszofonkvartettnek, a Kecskeméti Gitárzenekarnak (esti műsoruk csalogatta oda a legtöbb érdeklődőt).

Köszönet Jávorka Lajos plébános atyának, aki fáradhatatlanul helyt állt a showman-szerepben. Még most is mosolygok, amikor az írást pötyögtetem, a plébános úr szelíd, de elszánt terelgető hadműveletein, amint a nyájat egybekerítette, amikor a program szerint valami komolyabb műsor következett, mint a büfé-sátorban való tanyázás.

Köszönet azoknak, akik eljöttek. És azoknak is, akiknek a gondolatában megfordult: jövőre talán velük együtt ünnepelek én is, ugyanitt.

Várnak mindenkit!

Nyitó ökumenikus istentisztelet

Szabó József katolikus pap, Szabó Gábor református esperes, Farkas László érseki helynök, Kiss János evangélikus lelkész, dr. Ficsor Ervin baptista világi vezető és Jávorka Lajos plébános

Eszmecsere

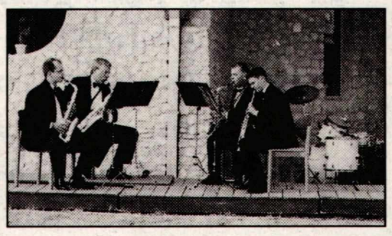

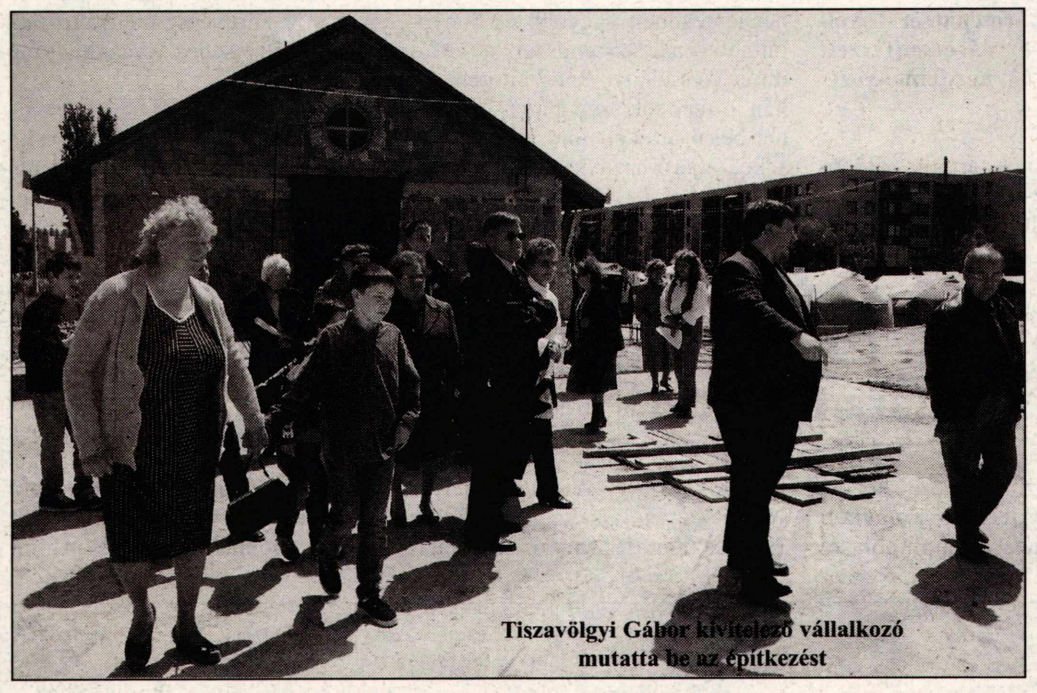
Tiszavölgyi Gábor kivitelező vállalkozó mutatta be az építkezést

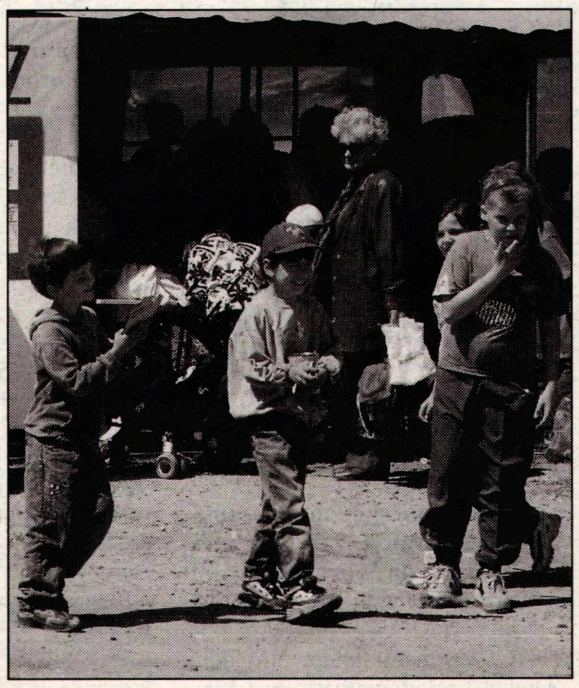

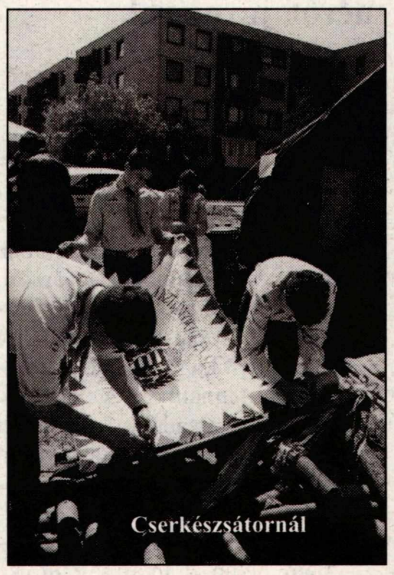
Cserkészsátornál

Gyönyörűen énekeltek a Miraculum kórus tagjai, karnagy Durányi László

A Kecskeméti Gitárzenekar vonzotta a közönséget

Jávorka atya a táncmenet élén

Városidea: rend és változatosság

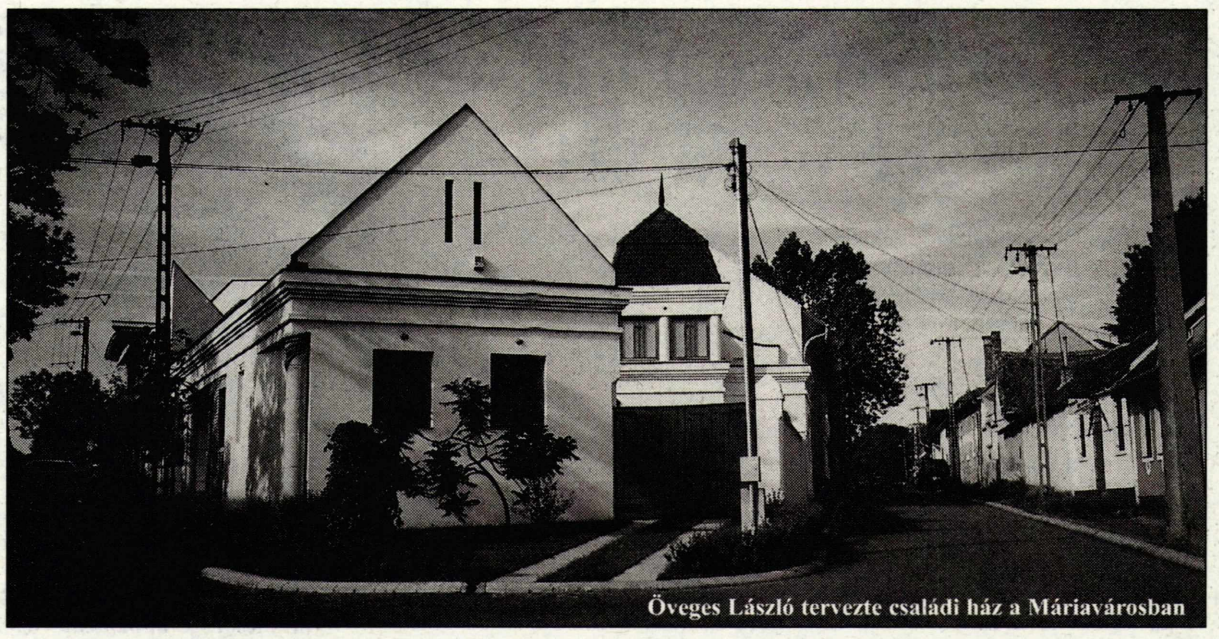
Öveges László tervezte családi ház a Máriavárosban

Szerkesztői beszélgetés Borbély Lajos Kós Károly Díjas építésszel, a Bács-Kiskun Megyei Építész Kamara elnökével a városépítés jelenéről, jövőjéről.

- Közvéleményünk joggal kifogásolja városépítésünk városépítészeti hiányosságait, a városba nem illeszkedő, annak jellegét rontó építkezéseket, a természeti és művi értékek tönkretételét.

Egy bizonyos, a társadalomnak környezetével szembeni elvárásai, igényei hol rejtve, csupán a közérzetre gyakorolt hatás alakjában, hol tényleges kritika formájában mindenképpen fennállnak. Az is bizonyos, hogy a társadalmi, gazdasági előrehaladással, az életszínvonal növekedésével ez a kritika erősödik. Azonban a közmegítéléstől eltérően, véleményem szerint a helyzet nem olyan drámai. Az utolsó évtized tervezési feladataiban a gazdaságossági és a szorosan vett funkcionális szempontok megjelenítése mellett a városépítészeti szempontok érvényesítése új értelmet kapott. Jóllehet a környezeti értékek elsődlegességének felismeréséig vezető utat tévedések is tarkították.

- Miben látja a mai városépítészet másságát mondjuk a 70-es évekhez viszonyítva?

- Abban, hogy a városépítészet jelentősége messze túlnő az esztétikai és a közvetlen használati feladatokon, politikai faktorrá és gazdasági értékké vált. A városok identitása, attraktivitása mára a lakosok, a látogatók, a befektetők számára értéket jelentenek. Egyrészről ezért fontos a vonzó, kellemes városi környezet kialakítása, másrészről, hogy aki benne él, környezetével azonosulva otthonosan érezze magát, növelje munkakedvét, társadalmi aktivitását. A színvonalas környezet így a gazdasági haladást is szolgálja.

- A városépítésben ma is számos képviselője van a „rendteremtésnek". Csak oda és azt és úgy, amit a rendezési terv megfogalmazott.

- Ezt így nem tudom elfogadni. Általánosnak tekinthető pszichikai igény, hogy az ember kiismerje magát környezetében, a környezet áttekinthető rendet, rendszert mutasson. A rend azonban egymagában nem elegendő, mert a városépítészeti elemeknek változatosság nélkül egymás mellé helyezése monotóniát eredményez. Az ember a rend értékelése mellett élménydús környezetet igényel. Ezt csak a renden belüli változatosság nyújthatja. A változatosság nem öncélú, mértékének a tényleges társadalmi igények változatosságát kell tükröznie. A rend és a renden belüli változatosság az egyik előfeltétele a környezet azonosíthatóságának, felismerhetőségének. Mennél magasabb az identitás foka, a sajátos adottságok, a jelentőség, használat és megjelenés összhangja — annál határozottabb a város arculatáról alkotott képzet. Tehát a rend és a változatosság a városépítészetben számomra egymást erősítő fogalmak.

- Hogyan értékeli Kecskemét elmúlt 10 éves városépítését — voltak, vannak-e városépítészeti szempontból új kezdeményezések?

- Eredményesnek tartom, különösen a városközpontban elindult tömbátépítések tekintetében. Gondolok itt a PIRAMIS udvarházra. A beépítés új színfoltja Kecskemétnek. A tömbbelsők közös udvarrá, közösségi zónává alakítása és a rányitott üzletek kellemes shoppingolásra adnak lehetőséget. Hasonló, jóllehet léptékében nagyobb és bonyolultabb passzázsrendszer tervződik a Wesselényi-Bocskai utca sarkán. A terv sok szépet ígér, változatos belső tereket, földszinti áttöréseket, átjáró házakká alakítja a tervezési területtel érintkező Rákóczi úti épületeket — szóval olyan gyalogos zónát ígér térbútorokkal, ahol jól érzi magát az ember.

Agora
vitára bocsátva

A kérdésnek második felére válaszolva, úgy gondolom, helyes volt a városi közgyűlésnek az az 1992-es döntése, amikor az Általános Rendezési Terv készítése kapcsán megfogalmazta a város léptékét, és az extenzív növekedés helyett a meglévő értékek feltárását szorgalmazta. Így jöhettek létre az új ipari parkok és családi házas lakócsoportok.

Budai - Nagykőrösi utcai saroképület

- A városépítés egyedi építészeti alkotásokból tevődik össze. Hogyan érvényesíthetők a városépítészeti szempontok az egyedi építészeti feladatoknál?

- Először is a városban minden építészeti feladat egyben városépítészeti feladat is. A tervezési program körülhatárolása nem végződhet a létesítendő épület vagy épületcsoport külső falainál. Vizsgálni kell az „operáció" környezetét, analizálni-elemezni a környezet értékeit és negatívumait. Ezek összevetéséből születik a döntés, amely egyes esetekben a meglévő környezethez való alkalmazkodást jelenti, más esetekben a környezet megváltoztatásának, átépítésének kívánalmát foglalja magába.

- Mondana példákat Kecskemétről, ahol a vázolt elmélet példaértékű alkotásokkal gazdagította a várost?

- Ahhoz, hogy érthető legyek, a konkrét válasz előtt engedjen meg egy kis kitérőt.

Először is a környezethez illeszkedésen vagy az alkalmazkodáson nem a környezet architektúrájának, építészeti stílusának utánzását kell érteni. A feladat építészeti megoldásának tükrözni kell korunk igényeit, felmutatni jegyeit. Ahhoz, hogy ez harmóniában összejöjjön, elengedhetetlen egy bizonyos tervezői hozzáállás; a meglévő értékek megbecsülése, a környezethez való alkalmazkodás készsége, az alkotói tevékenység, amely nem zárja ki az építész egyéniségének érvényesülését.

Ezt a hozzáállást érzékelteti számomra a Szalagház véglezárása; Budai-Nagykőrösi, Nagykőrösi-Wesselényi utcai vagy a Kisfaludy utcai sarok lezárása.

Végezetül milyennek látná Kecskemétet szívesen 2100-ban?

Olyan városnak, amelynek látványa a XIX. századtól átível a XX. századba. A kornyomatokat a város megőrzi és fejleszti, amitől Kecskemét identitása tovább erősödik és méginkább magához láncolja szerető polgárát, az itt élőt.

Tervező: Farkas Gábor

Csillagnéző

A Nap május 21-én, nyári időszámítás szerint 13 óra 52 perckor lépett az Ikrekbe, amely a Zodiákus harmadik szakasza, s egyben az utolsó tavaszi jegy. Az Ikrek havának kezdeti idejére (Kecskemétre) készített horoszkóp június 21-én estig érvényes. Az Ikrek jegy a Merkúr bolygó felségterülete, így az itt járó Nap a Merkúrhoz tartozó foglala-

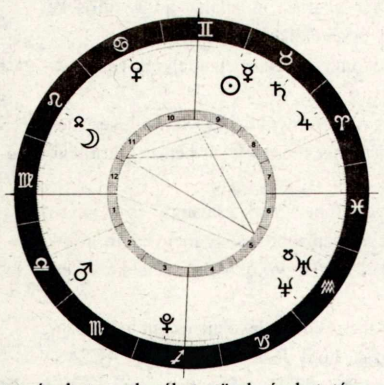

tosságokat, szakmákat, törekvéseket támogatja ebben az időszakban. A Merkúr lényege a logikus gondolkodás, a közvetítés (kereskedelem, hírközlés, közlekedés), a tanulás, a tolmácsolás, a beszédkészség. A Nap tehát most ezekhez ad többletenergiát. Reflektorfénybe kerülnek az ide tartozó foglalatosságok, beleértve negatív megjelenéseit, így a csalást, rágalmazást és hamis tanúzást is. Érdekes a Nap elhelyezkedése: a kilencedik házban áll, s ez a magasabb szellemiség, a bölcselet, a vallás, az erkölcs háza, amely tehát a Nyilas jeggyel rokon jelentéseket hordoz. Vagyis: inkább azok számítsanak az Ikrek-Nap támogatására, akik magasabb szinten űzik a merkúri foglalatosságokat. A pletykások, notórius hazudozók, hamisítók, tolvajok most nem kapnak igazi támogatást vezércsillagjuktól, hiszen az kissé legyökerezik a Bika jegyében, ráadásul két erőszakos fénycsóva is éri: a Holdtól és a Marstól.

Másodlagos jelentőségű ugyan, de a Nap és Merkúr házában, a 9. házban szóhoz jut a Jupiter is (mint „háziúr"). Nos, nem valami szépeket mond, hiszen duplán is a harcias Mars befolyása alatt áll (Kosban, 8. ház), ráadásul még éppen szemben is vele. Ettől a Jupiter néha nagyvonalú és belátó, máskor meg mértéktelen és tékozló, ráadásul agresszív. Ezt még csak el lehetne viselni, ha a szembenállás nem a két „pénzházat" (2. és 8.) kötné össze. Vagyis: a nemzet jövedelme, a bankok helyzete, az egész országot érintő pénzügyi kérdések kerülnek terítékre.

A Hold és az Uránusz szembenállása önmagában véve csak azt jelentené, hogy ingerlékenyebbek, érzelmileg ellentmondásosabbak leszünk az Ikrek havában. Megnő az elégedetlenkedők, a magukat elnyomottnak érzők száma, s mivel a Mars feszülten áll a Merkúrral, ennek sokan hangot is adnak, például tüntetéseken vagy sztrájk formájában. Külön érdekessége azonban ennek a konstellációnak, hogy a Hold és az Uránusz a Hold-csomópontokon áll, úgyhogy fölerősödnek az önző, egocentrikus, esetleg különcködő hajlamok. Ez igen kellemetlenül érinti a család jegyében (Rák) álló Vénuszt, mert a feszültségek az otthonon belül is erősen éreztetik hatásukat.

Személy szerint persze a fentiek nem egyformán érintenek mindenkit. Azokra lesz erősebb hatással a május-júniusi helyzet, akiknek születésükkor a mostani érzékeny helyeken fontos planéta állt, például a Nap.

Aki a Kos, illetve a Mérleg jegy végén született, az a Jupiter-Mars szembenállását szenvedheti meg. A Bika és az Oroszlán utolsó tíz napjának szülöttei esetleg rágalom, pletyka, vagy tolvajlás áldozatai lehetnek, ráadásul az Oroszlánok családon belül is tapasztalhatnak a szokásosnál erősebb feszültséget. A januári Vízöntőket mostanában a Neptunusz befolyásolja tartósan, mert arrafelé jár, ahol Napjuk állt születésükkor. Hatása lehet kellemes, romantikus, de kissé veszélyes is, mert kikapcsolja a racionalitást, a fellegekbe repít, s onnan könnyű leesni. A februári Vízöntők Napján most a jegy uralkodója, az Uránusz tanyázik. Ez szellemileg igen serkentő, jobbnál jobb ötleteket ad a magánélet vagy a pálya megváltoztatására. Jobb lenne azonban ezt a változtatást egy hónappal elhalasztani (az Uránusz és a Hold szembenállása miatt).

Ebben az időszakban a Hold május 22-30. között lesz növekvő szakaszában. Ha ilyenkor kaszáljuk le a füvet, hamarabb kinő. Ha magot vetünk, jobb az esély a csírázásra. Ha viszont gyomtalanítunk, azt fogyó szakaszban, tehát teliholdtól újholdig tegyük (június 1-13. és 20-28.). Hajat is ekkor vágassunk, ha nem akarjuk, hogy gyorsan nőjön újra. Telihold május 30-án, újhold június 13-án lesz.

L. A.

A Gyógyulás Háza

A mai világban, amikor a munkahely megtartása sokak számára létfontosságú, nem a szeretetlenség, hanem a kényszer viszi rá az idős szülőkről gondoskodókat, hogy szeretteiket "idegenre" bízzák. Sokszor ezek a félmegoldások nemhogy segítenék a felgyógyulást, de rontanak is azoknak a betegeknek az állapotán, akik koruknál fogva nem értik meg, hogy nem "elfekvőbe" akarják őket betuszkolni, hanem nincs más mód a szakszerű gondozásukra. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Kecskeméti Szervezete számtalan ilyen esettel találkozott, ezért is határoztak úgy, hogy a Gondviselés Háza után (amelyben a hajléktalanok nappali ellátását végzik) létrehozzák a Gyógyulás Házát is. Az építkezést idén kezdték, már állnak az épület alapjai. Harmincmillió forintba kerül az ápolási intézmény, amelyben az elképzelések szerint húsz, kórházi kezelést már nem, de ápolást még igénylő lábadozót gondoznak. A máltai orvosok, szakképzett személyzet és elhivatott önkéntesek szolgálják majd gyógyulásukat, felépülésüket.

A szép és szükséges intézet megvalósulásához várják a kecskeméti polgárok, cégek, szponzorok támogatását.

Drog nélkül, gond nélkül

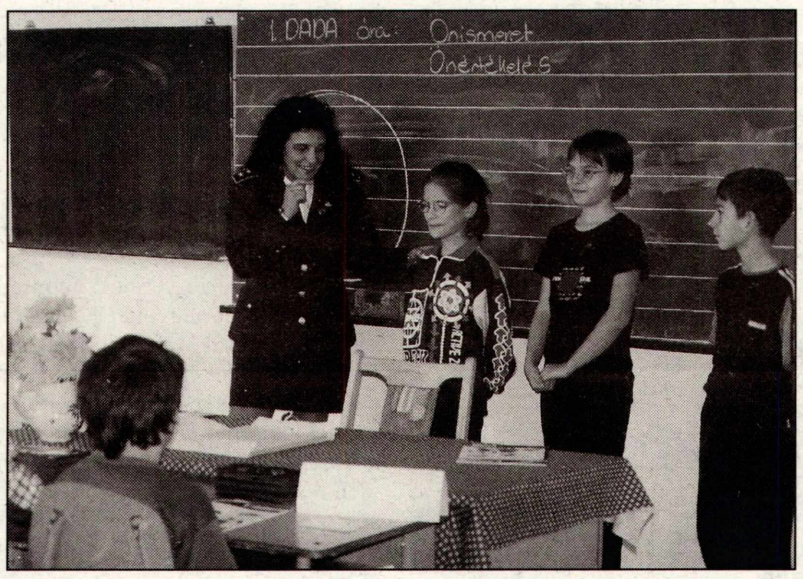

A Bács-Kiskun megyei Rendőr-főkapitányság (Kecskemét, Batthyány u. 14) félemeleti aulájában június 1-én 9 órakor a megyei főkapitány, Gergényi Péter megnyitójával veszi kezdetét a június 4-ig tartó rendezvénysorozat, amelynek témája a drog, s mindaz, ami a szerek használatának előzménye, következménye. Fotó- és gyermekrajz-kiállítás lesz látható, valamint a téma jeles szakértői járják körül az aktualitásában egyre égetőbb kérdést. A záró napon az öt éves D.A.D.A. program (az általános iskolások biztonságra nevelő programja) eredményeit összegzik, s a tanulásban eredményeket elérő tanulókat megjutalmazzák.

Ankét a prevencióról

A kecskeméti Lelki Elsősegély Telefonszolgálat vezetőjének, Farkas Éva pszichológusnak szervezésében került sor május 14-én a mentálhigiénés prevenció kérdéseivel foglalkozó ankétra a Városháza dísztermében. Dr. Csirszka János pszichológus, Balogh Zoltánné a Református Iszákosmentő Misszió elnöke, valamint Zelenai Károly, a Fű-Vész Drogcentrum vezetője (Szeged) tartott előadást. Alig tucatnyi érdeklődő vett részt az ankéton, ami nem azt jelenti, hogy a téma nem szomorúan időszerű. Sokkal inkább arra utal, hogy a prevencióval, segítségnyújtással foglalkozók külön-külön erőfeszítései helyett végre egységes szemlélettel, valamint anyagiakkal is megalapozott cselekvési programmal kellene a fiatalok körében mind elterjedtebb droghasználat ellen eredményesen fellépni.

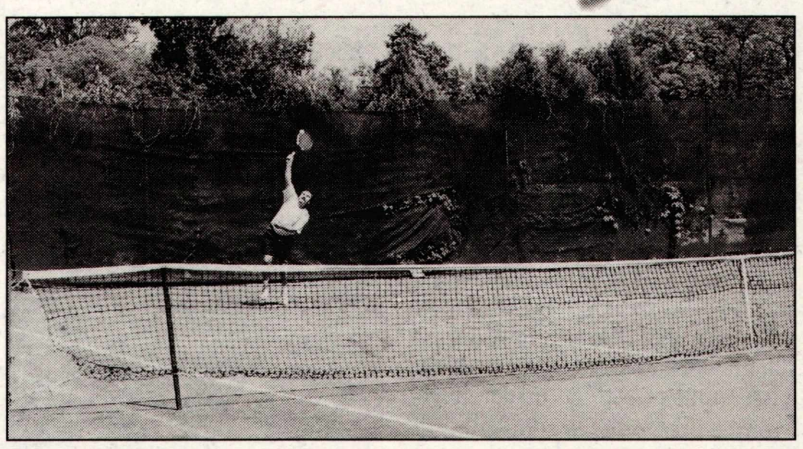

Mi lesz veled KTT?

1997-ben alakult meg a Kecskeméti Teniszezők Társasága. Két év előkészítő munka után idén beneveztek a Nemzeti Bajnokság harmadik vonalába. Az első fordulóban éppen a másik kecskeméti csapattal, az Ujhidy TI-vel kerültek össze. Az indulás igen biztatóan sikerült, hiszen a Károlyi Tibor, Lipták János, Szelei Szabolcs, Szentkirályi Csaba, Székely Szabolcs, Tihanics Zsolt, Tóth Balázs, Tóth Mihály, Tóth Péter, Thurzó Pál, Vers János összeállítású csapat 5:4-re nyert.

Az alakulás óta eltelt időszakról, az egyesület jövőjéről dr. Magyar László, alelnök számolt be.

- Kecskeméten nagyon keveset foglalkoztak az elmúlt időszakban az utánpótlás neveléssel. Azt szeretnénk, ha fellendülne a város teniszélete. Hármas célt tűztünk ki magunk elé. Elsődleges az utánpótlás nevelés, a tehetséggondozás. Másodsorban egy olyan klub létrehozása a cél, ahol megférnek az amatőr teniszezők is. Harmadsorban erre építenénk rá egy profi csapatot, amely a Nemzeti Bajnokságban játszana. Az elmúlt két év azzal telt el, hogy ezt felépítettük és így ebben a versenyévadban be tudtunk mutatkozni. Nagyon örülünk, hogy idáig eljutottunk. A mérkőzések színvonalasak. Jó teniszezők vannak Kecskeméten, érdemes ezzel a sportággal foglalkozni. Van tömegbázis.

Az amatőr bajnokságban 36 csapat vesz részt és ez azt jelenti, hogy több mint százan játszanak, versenyeznek rendszeresen. A mi csapatunkban az a nagyszerű, hogy az amatőrök közül is be tudtunk építeni az NB. III-as csapatba. Végül is sikerült egy profi csapatot összeállítani.

- Kik állnak a munka hátterében?

- Fő szponzorunk a Megyei Önkormányzat. Társaságunk elnöke Ádám Pál, a Megyei Közgyűlés alelnöke. Anyagi segítséget kapunk még az Opel Tormásitól. A tagdíjakon kívül pályázatok útján próbálunk pénzhez jutni. Alapvetően nonprofit egyesület vagyunk.

- Hol edzenek, hol játsszák a mérkőzéseiket?

- Három évre bérbe kaptuk a Hírös Tömegsporttelepet, de az egyház visszaigényelte a területet. Sajnos, a bérleti idő lejárta után nem tudjuk mi lesz velünk. Pedig erre a pályára itt nagy szükség van, ez a Széchenyiváros "lelke". Nemcsak mi teniszezők maradunk pálya nélkül, hanem a futball rajongók is, akik itt rendezik a Városi Bajnokságot. Naponta több mint 400 ember sportol ezen a helyen.

Én is itt lakom a Széchenyivárosban. 25 éve idejárok sportolni.

- Terveik, céljaik?

- A tanév befejeztével napközis tábort szervezünk az iskolások számára. A teniszoktatáson kívül egésznapos elfoglaltságot tervezünk a gyerekeknek. A szülőknek csak étkezési hozzájárulást kell fizetniük. Céljaink között szerepel egy női gárda indítása is az NB. II-ben.

- A tehetséges fiatalok gondozásán túl foglalkoznak-e felnőttek oktatásával is?

- Természetesen. Bárki, aki kedvet érez a sportághoz, a Hírös pályán jelentkezhet, Vörös István oktatónál. A teniszt mindenkinek ajánljuk, korosztálytól függetlenül. Nem kell teniszezőnek születni. Sohasem késő elkezdeni és kevesebb ember kell hozzá, mint egy futball csapathoz. Bérletváltási lehetőséget is kínálunk. Mindenkit szeretettel várunk.

Írta:
Zsámboki Anna

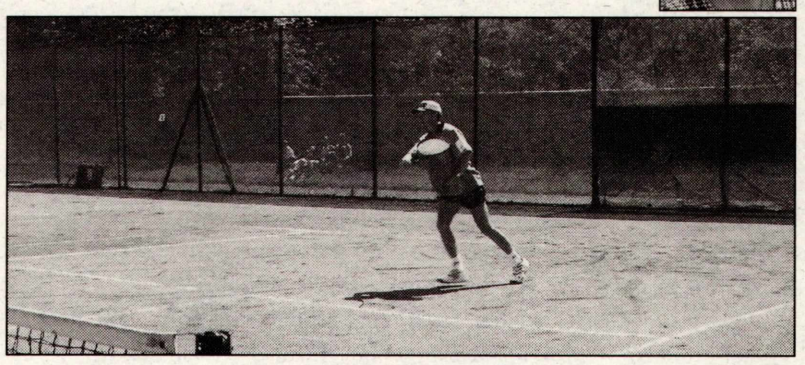

Jubilál a Vásárhelyi Pál Általános Iskola

A petőfivárosi Vásárhelyi Pál Általános Iskola május 29-én ünnepli fennállásának 10. évfordulóját. Ennek alkalmából jubileumi rendezvényt szerveznek lakókörnyezetük és minden érdeklődő számára, kiállításokkal kezdődő, kulturális és sportrendezvényekkel folytatódó, bállal befejeződő egész napos programmal.

Külföldi testvérintézményeik, a rüsselsheimi és sepsiszentgyörgyi iskolák is küldöttséggel képviseltetik magukat.

Aszfaltrajzverseny '99

Tíz iskolából majd kétszáz diák, negyvenöt csapatban kezdett hozzá a Kodály iskola udvarának megszépítéséhez, ezúttal krétával, hiszen a gyerekek az általános iskolások VI. Kecskeméti Aszfaltrajzversenyén mérték össze kézügyességüket, szépérzéküket. Bár a remek alkotó hangulatot felvételeink nem adják vissza tökéletesen, de madártávlatból és földközelből is szemléltetik a verseny látványosságát.

Remekművek kiállítása

A Magyar Népi Iparművészet Múzeumában június 12-éig tekinthető meg a Díszítőművész szakkör tagjainak alkotásaiból nyitott tárlat.

A XIV. Országos Fazekaspályázat kiállítása május 28-án nyílik és október 2-áig látható.

AZ ÉRDEMES VERSENYZŐ

Egy hétfői délután többször is el kellett mennem a stadion futball pályái mellett. Minden pálya kihalt, mintha hangfalakból zúgna a tücsökcirpelés, teremtett lelket nem látni négyig. Ekkor két fiúcska ugrándozik a lelátó lépcsőin.

Öt után messziről hallom a sípszót, a labdapattogást, aztán meglepetésszerűen tarka a nyüzsgés: lányok sétálgatnak, csevegnek, - talán többen is vannak, mint a fiúk. Mások kergetőznek a mezbe öltözött fiúkkal, vagy hevernek együtt a napon. De a fiúk közül olyan is van, aki gimnasztikázik, vagy épp a labdát rúgja. Sikkantások, kacajok szállnak, - majálisi idill.

Amibe beleférne egy futkosó kutyus is, de az, amelyik itt hordja vissza a lányok dobálta teniszlabdát, az keményen dolgozik. Hatalmas teste van, boltozatos feje külön súlycsoport, földet söprő fülei is nyomhatnak valamicskét a latban. A lábai pedig az evolúcióban majdnem tövig koptak. Szóval nem tipikus vágtázó alkat. De szorgalmas, eltökélt és koncentrált. Ha a gazdi nem elég gyorsan dobja a labdát, öblös hangon reklamál. És uzsgyi, - kurta lábbal, de teljes erőbedobással. Ha egyetlen vonal mentén futna folyton, talán egy kanyon kopna ki alóla.

Adófizetők általi finanszírozásra, sporttámogatásra nem ajánlom, de figyelmünkre feltétlen érdemes.

- g -

ARMAGEDDON

Csöngetnek. Ezúttal nem a dijbeszedők. Ez valami sokkal érdekesebb.

Két nő áll az ajtóban, mosolyogva egy színes képet mutatnak felém, amin egy középkorú, kertésznadrágos, néger férfi boldogan simogat egy tigrist egy kertben, ahol még mindenféle virágok, meg gyümölcsök is vannak, és rendellenesen nagy hibridzöldségeket termesztenek.

Rám mosolyognak, és ezt mondják: „Önre is ez vár, ha csatlakozik hozzánk!"

Egy pillanatra elgondolkodom. Most azt akarják mondani, hogy tigriseket simogató néger férfi leszek, vagy azt, hogy óriástököket fogok termelni?

Tovább mosolyognak, és valami őrtornyot emlegetnek, meg a lelki üdvömet.

Mostmár dereng valami.

Biztosan azt akarják, hogy álljak be az egyik őrtornyukba, és akkor elnyerhetem a lelki üdvösséget, ami avval jár, hogy tigrist lehet simogatni, és persze hibridtököt termeszteni.

Találkoztam már ilyenekkel.Csak azok lepedőbe voltak csavarva, és kókuszos csokit árultak. Szerettem azt a csokit. Akkoriban többször is megvettem a lelki üdvömet.Végül is, negyven forintot ki lehet birni egy kókuszos szeletért, és egy lelki üdvösségért…

De akkor mit akarhat tőlem ez a két nő? Kihez kell csatlakozni, és mit kell őrizni? Még mindig mosolyognak, és elmagyarázzák, hogy Jézus újabb MEGVÁLTÁST tervez, de sajnos, ha nem csatlakozom a megfelelő egyházhoz, ami legjobb tudomásuk szerint az övéké, akkor EL FOGOK KÁRHOZNI. Pont.

Megváltás… Erről a dologról már olvastam valahol. „Krisztus kereszthalálával megváltotta a világot bűneitől…" Kárhozat? Hogyan lehetne a pokol ennél is rosszabb? Hogyan lehetne rosszabb ennél a világnál, ahol a játékgyártó vállalatok bevételét is a kábitószerpiac, a dohánygyártás, a szeszipar, és a szexipar zsebeli be? Hogyan lehetne rosszabb ennél a világnál, ahol az emberek azt hiszik, hogy Esmeralda a vak, pedig ők azok, és olyan gyerekeket nevelnek, akik húszéves korukra az egész életüket leélték, amig a szüleik a sorozatot bámulták bamba fejjel? Hölgyeim és Uraim! Ime a jövőtlen generáció! Passzivabbak, mint valaha! De Önök ne zavartassák magukat, az Esmeralda sugárzása a világvége idején is zavartalan… Világvége…Nem tudom, hogy lesz- e, de, hogy közel van, az biztos. A nők mosolya szűntelen. Egy könyvet nyújtanak felém:"Út az örök élethez"

Örök élet? Újabb jól sikerült megváltás? Hibridtök-termesztés? Az kéne még csak!

Braunitzer Gábor

Virág minden mennyiségben

Van aki a verseny kedvéért, van aki csak a virágok szépségéért, a velük való törődés öröméért ülteti tele az erkélyládáit. Az idén nem panaszkodhattak a mini-kertészek: a főtéren több alkalommal is rendeztek szabályos virágvásárt, ahol nemcsak a palántákat lehetett beszerezni, de minden kelléket, ami a szakszerű munkához kell.

Igaz, a kertészkedés nem olcsó mulatság, egyébként meg egy kicsit röghözkötöttség is (már amennyiben azt a 8-10 kilónyi földet rögnek illik titulálni), mert ha véletlenül szabadságra megy az ember, akkor nehezen akad a kiskertecskének gondozója.

Mindettől függetlenül nincs annál nagyon öröm, mint amikor a virágok meghálálják a törődést, és szépségükkel kárpótolják az embert az aggodalomért, a törődésért. (A rossz virágokról most ne essék szó, mert bizony akadnak olyanok is. Pont a mi erkélyünkön nem akarnak nyílni!

Akinek ilyen jutott, próbálkozzon más virággal.!

Gyermeknap és táborok

Május 30-án, a gyermeknapon a Kecskeméti Ifjúsági Otthon 10 órától várja a kicsiket-nagyokat Játékvárába. Különleges egyedi játékok, képességfejlesztő eszközök kipróbálására lesz lehetőségük az érdeklődőknek, felfedezhetik az ökoparkot, és megtekinthetik az óriási játékvásár kínálatát. A délutáni sorsoláson száz mozijegy keres gazdát Mulan című rajzfilm megtekintéséhez. Az idei szünidőre félszáz táborozási lehetőséget kínálnak a nyaralást már tervezgető szülőknek, gyerekeknek. Újdonság lesz az idén a Játékkuckó, amely a leendő elsősöket várja a nyáron. De biztosan sok ügyes kezű fiú és lány jelentkezik az "ezermester" délelőttökre. A részletes nyári ajánlóprogramot az Ifjúsági Otthon portáján megkapják az érdeklődők.

Egyházi zene

Palestrina és Lassus halálának 415. évfordulója tiszteletére emlékhangversenyt tartottak a Nagytemplomban, április 28-án. A műsoron a Szent Imre Katolikus Általános Iskola gyermekkara, az Angolkisasszonyok Ward Mária Leánygimnázium kórusa, a Református Kollégium Gimnáziumának vegyes kara, a Benedictus kamarakórus valamint az M. Bodon Pál Zeneiskola rézfúvósai (művészeti vezető Kuna Lajos) szerepeltek. Szólisták voltak: Nánásiné Harsányi Tímea (ének), Nagy Péter és Mikesi Tibor (orgona), Juhász Zsuzsanna (vers).

Többeknek: lapunk megvásárolható a város és környéke újságárusító helyein, ingyen hozzáférhető a közintézményekben, valamint ingyen megrendelhető a szerkesztőség címén, telefonján.

Lapzárta: 15-én, megjelenés 20-án

Üzen a homok

Az ünnepi könyvhétre jelenik meg a Bács-Kiskun megyei Írók és Költők Baráti Körének antológiája, Üzen a homok címmel. A kötet közel hatvan író, költő írását mutatja be, 170 oldal terjedelemben, borítóján 26 színes arcképfotóval. A könyv június 4-én kerül bemutatásra a Kör irodalmi matinéján, az Erdei Ferenc Művelődési Központban, ahol az érdeklődők meg is vásárolhatják.

Justitia szolgáinak sem könnyű

Az igazságszolgáltatásban dolgozók munkájának évenkénti értékelését, az összbírói értekezletet minden év májusában tartják meg Kecskeméten, a megyei bíróságon. Így történt ez az idén is. A beszámolót dr. Bodóczky László, a megyei bíróság elnöke tartotta meg. A munkaértekezleten részt vett Solt Pál, az Országos Igazságszolgáltatási Tanács elnöke is.

Ha a közállapotok tükrének tekintjük a megyében működő bíróságok múlt évi tevékenységét, akkor érdekes adatnak tűnik: 1997-ben 4400, tavaly már 5577 volt a vádlottak száma a jogerősen befejezett ügyekben. Valamelyest növekedett a két évnél tovább húzódó perek száma is: 1997-ben 650 (514), 1998-ban 699 (433) tartozott ebbe a kategóriába. (A zárójelben a két évnél tovább húzódó polgári perek száma.)

Folyamatosan történik a bíróságok épületeinek karbantartása, az információs rendszerek korszerűsítése, hiszen a személyi feltételek mellett a tárgyiakat is biztosítani kell a felelősségteljes munkavégzéshez.

Az közérdekű információ, hogy az idén július 19 - augusztus 19-ig tart a nyári ítélkezési szünet.

Ki a szabadba a kihívás napján!

A fennállásának tizedik évfordulóját köszöntő Napsugár Szabadidősport Egyesület méltóképpen vesz részt a Challenge Day (magyarul a kihívás napja) eseménysorozatában. Május utolsó szerdáján, vagyis 26-án, a sport nemzetközi ünnepén közérzetjavító, lélekfrissítő, pulzusszámot növelő kirándulást szerveznek a természet lágy ölébe.

Starthely: a széchenyivárosi Planetárium előtt.

Gyülekezés 6.45-tól. Pontban 7 órakor kigördül az autóbusz. (Visszaérkezés ugyanoda este 8 óra körül.)

Megállóhelyek: Nagytemplom, művésztanyák (Géró György, Polyák Ferenc, Kerekes Ferenc), jakabszállási sportcentrum, Gedeon tanya.

Étkezés: reggeli és ebéd tarisznyából, de vacsorára már szabadtűzön főtt, ínycsiklandó gulyás várja a résztvevőket a Gedeon-tanya udvarán.

Jó hangulat: a Szabó család szaxofon kvartett jóvoltából.

Nevezési díj: 600 forint/fő, hozzájárulás a költségekhez.

Jelentkezés: a 76/475-493-as telefonszámon.

Program: Gyalóglás, kocogás, lépcsőnjárás, lovaglás, foci, tollaslabda, lengőteke, patkóhajítás, libaterelés, dióguritás és még számtalan mókás játék.

A nap slágere: ökrösfogat-túra a Kiskunság legendás betyárja, Rózsa Sándor egykori rablóútvonalát követve. Szeretettel várja az érdeklődőket Sugár György, a Napsugár SE elnöke.

Köztér
Kecskeméti közéleti lap
Alapította: Kerényi György
Szerkesztő: Nagy Mária
A szerkesztőség címe: 6001 Kecskemét pf.: 483. Ceglédi út 38. Tel./Fax: 76/410-260, 485-720. Telefon: 06-30/928-25-17
Támogatóink: Autóüveg Kft., Canada Petrol, Elektrocenter (K.E.K. Kft.), Humán Kft., Zephyr Kft. és még többen.
Kiadja: az Extra Piac Kft. 6000 Kecskemét, Petőfi S. u. 1/a. Felelős kiadó: Székely Zsolt. Előkészítés: Hegedűs József. Nyomtatja a Lajosmizsei Nyomda. Igazgató: Burján Norbert. ISSN 1418-9712.
A fotókat Haydu Tamás készítette.